

Samrådsredogörelse

Redogörelse av samråd för Lunds översiktsplan som ägde rum under mars och april 2024

Bilaga till granskningsförslag Lunds kommuns översiktsplan

2024-12-05

Sammanfattning	3
Inledning.....	4
Så gick samrådet till	4
Huvudsynpunkter på samrådsförslaget.....	8
Förändringar av översiktsplanen efter samrådet	11
Redovisning av samtliga yttranden	12
Läsanvisning	12
Generella synpunkter.....	13
Samrådsprocessen	13
Upplägg och presentation.....	13
Utbyggnad och tillväxt	19
Geografiska inriktningar	23
Lund	23
Dalby	46
Södra Sandby.....	50
Veberöd.....	56
Genarp.....	60
Stångby.....	64
Torna Hällestad	67
Revinge.....	69
Vallkärra	70
Björnstorp	73
Landsbygden	75
Tematiska inriktningar	83
Hållbar mobilitet	83
Ett livskraftigt jordbruk	92
Platser för fysisk aktivitet, rekreation och kultur	93
En god gestaltad livsmiljö	95

En god boendemiljö	97
Plats för barn i den byggda miljön	102
Inkluderande och jämlik kommun	104
Ett friskt och levande vatten	106
Robusta strukturer i ett förändrat klimat	109
Smarta investeringar för en hållbar utveckling.....	111
Hållbar regional utveckling	113
Starkt och mångsidigt näringsliv	115
Robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur.....	116
Säker och hälsosam miljö.....	124
Cirkularitet och hållbart resursutnyttjande	129
En stärkt nod för utbildning, forskning och utveckling.....	130
En stärkt grönblå infrastruktur	131
Riksintressen och lagskydd.....	142
Riksintresse Totalförsvaret	142
Övriga riksintressefrågor.....	143

Sammanfattning

Översiktsplanen var ute på samråd under mars och april 2024.

350 yttranden har kommit in från statliga och regionala myndigheter, grannkommuner, företag, kommunens förvaltningar och råd, politiska partier, föreningar och intresseorganisationer. Från medborgarnas sida har det varit fyra teman som många har skrivit om:

- **Synpunkter på utbyggnadsförslag**
Bland annat synpunkter på området Hagalund i Dalby, utbyggnaden i Björnstorp och en del andra platser.
- **Bevara och utveckla grönskan**
Allmänt, men också för att värna Höjeådalens naturreservat, Nöbbelövs mosse, Klosterängshöjden med flera platser.
- **Inte bra med utfart på E22:an**
Främjar bilkörning och skapar mer trafik i ett redan bullrigt bostadsområde.
- **Värna jordbruksmarken**
Bättre att bygga på hårdgjorda ytor och återbruka de byggnader som redan finns än att bygga på den värdefulla jordbruksmarken.

Inledning

Enligt kap 3. 11 § i plan och bygglagen ska resultatet i samrådet redovisas i en samrådsredogörelse. Redogörelsen ska innehålla en sammanställning av de synpunkter som har kommit in under samrådet samt en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna. Samrådsredogörelsen ger viktig insyn i hur kommunen har resonerat och visar på vilka som har eller inte har fått sina synpunkter tillgodosedda.

Aktuell samrådsredogörelse ingår som en bilaga till granskningsversionen av översiktsplanen. Syftet med samrådsredogörelse är att beskriva hur samrådet har gått till, redovisa vilka synpunkter som kommit in och visa vilka förändringar av planen som samrådet föranlett. Alla inkomna yttranden som inkommit har lästs av ansvariga tjänstepersoner.

Samrådsredogörelsens struktur och upplägg

Denna samrådsredogörelse består av två delar; en sammanfattande och inledande del samt en genomgång av alla inkomna synpunkter med kommentarer. För den andra delen finns en [läsanvisning](#) som tydliggör hur synpunkterna strukturerats och redovisats.

Så gick samrådet till

Förslaget till Lunds kommuns nya översiktsplan har varit ute på samråd under tiden 27 februari till och med 30 april 2024. Under samrådsperioden fanns möjligheten att lämna synpunkter. Handlingen fanns tillgänglig i digital form på kommunens hemsida samt i fysisk form på alla bibliotek i kommunen. En fysisk utställning som presenterade förslaget i korthet fanns även i stadshallen och i kommunhuset Kristallen.

Kommunen informerade om samrådet och möjligheterna till deltagande via annonsering i olika typer av medier med ambitionen att nå ett så brett deltagande som möjligt. Samrådsförslaget skickades också till myndigheter, föreningar och kommunens förvaltningar.

De fanns flera olika sätt att lämna synpunkter. Synpunkter har kunnat skickas in genom kommunens e-tjänst (webbformulär), via kommunens hemsida eller via e-post och vanlig post.

Samrådsmöten

För att nå ett så brett deltagande som möjligt genomfördes under samrådsperioden samrådsmöten på 11 olika platser runt om i kommunens tätorter och stadsdelar. Samrådsmötena var utformade som öppna diskussionstillfällen med utgångspunkt i material från det framtagna planförslaget. På mötena fanns både tjänstepersoner och politiker från byggnadsnämnden på plats. Mötena besöktes sammantaget av över 600 privatpersoner och representanter för organisationer.

Tidiga dialoger

Under arbetet med att ta fram ett samrådsförslag till reviderad översiktsplan har stadsbyggnadskontoret träffat och fått in synpunkter från cirka 2000 personer som bor och verkar i Lund. Detta är alltså utöver de 350 synpunkter som kom in under samrådsperioden våren 2024.

Följande riktade dialoger skedde inför framtagande av samrådsförslaget:

- Workshopar med barn och unga 2023
- Enkät till barn och unga 2023
- Workshop i Genarp 2023
- Dialogmöten och enkät 2022
- Tidig dialogfas våren 2022
- Fokus-dialoger med olika intressegrupper 2022 och 2023

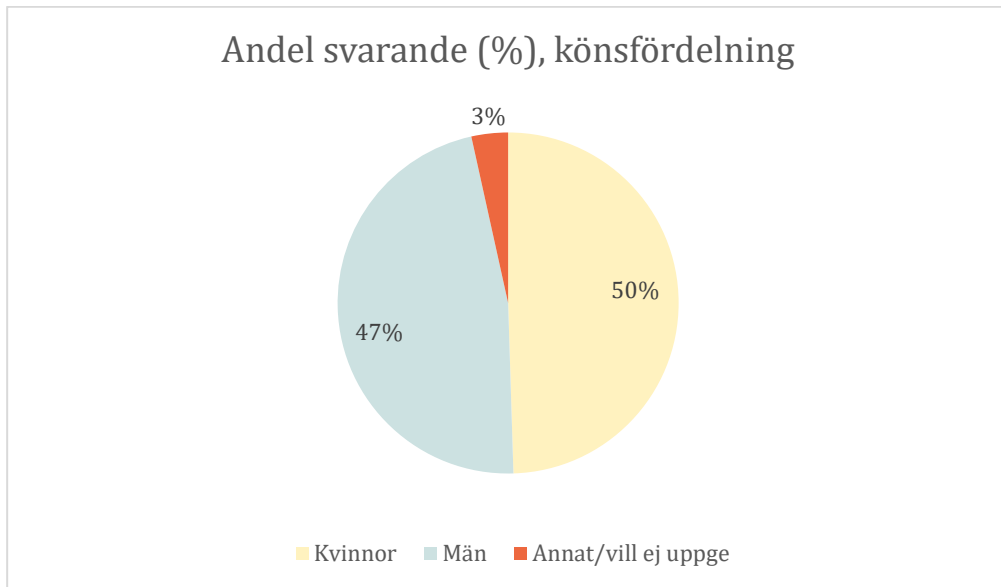
Läs mer om dialogen med barn i [Rapport om dialog med barn och unga 2022-2023](#).

Vilka har lämnat synpunkter

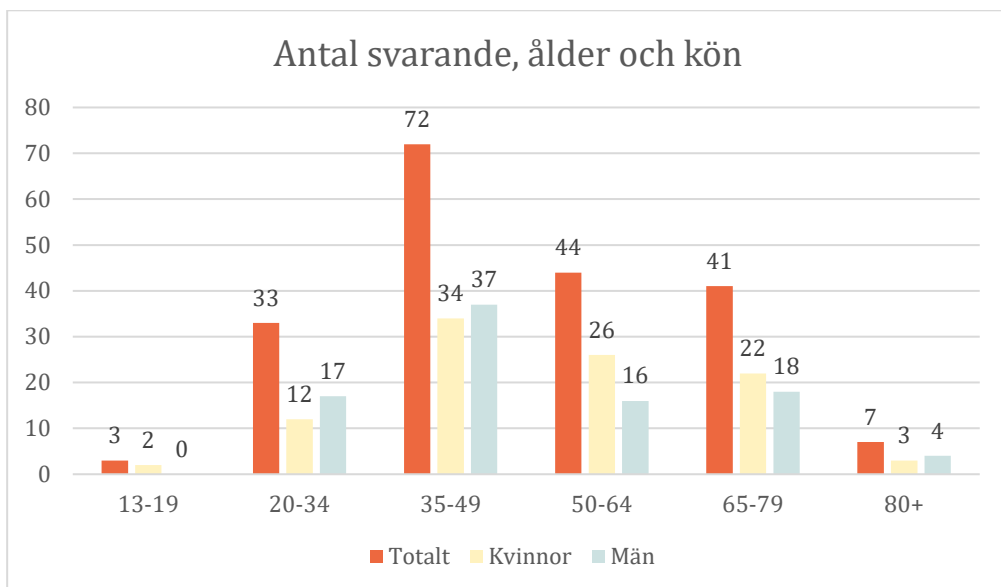
Som nämns ovan har det under samrådet kommit in totalt 350 yttranden från privatpersoner, organisationer, företag och myndigheter. De allra flesta yttranden innehåller flera olika synpunkter på förslaget. I dessa räknas inte de synpunkter som kom in inför framtagandet av samrådshandlingen.

Inkomna yttranden	
Statliga och regionala instanser	10
Kommuner	9
Lunds kommuns nämnder och råd	15
Politiska partier, organisationer och föreningar	24
Företag och universitet	15
Privatpersoner	275
Summa	350

Av det totala antalet inkomna yttranden var 275 från privatpersoner. Det motsvarar 0,2 % av Lunds totala befolkning. Av dessa yttranden kom 215 från webbformuläret, 100 av dessa är från kvinnor och 95 från män. 20 personer uppger annat eller vill ej uppge kön. Statistiken nedan avser yttranden som inkommit via webbformuläret.

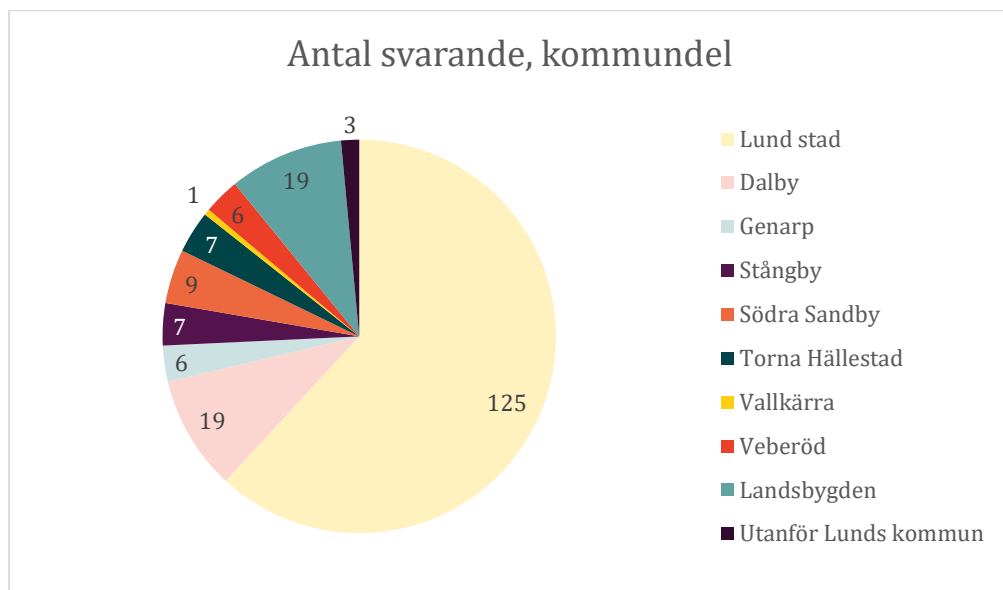
Flest svar har kommit in åldersgruppen 35–49 år, med ganska jämfördelning mellan män och kvinnor. I åldersgrupperna 13–19 och 80+ år har det kommit in minst antal svar.

Sett till antal har flest synpunkter inkommit från boende i Lund stad, följt av Dalby. I övrigt är det jämnt fördelat mellan tätorterna. Minst antal svar

kom ifrån Vallkärra. Ser vi i stället till andel av befolkningen är Dalby, Torna Hällestad och landsbygden överrepresenterade medan Lunds stad är underrepresenterad.

Till ett yttrande från Dalby har en namnlista med 366 underskrifter bifogats, till ett yttrande från Björnstorp har namnlista med 206 underskrifter bifogats och till ett yttrande från Södra Sandby har en namnlista med 150 underskrifter bifogats. Det gör att dessa orter utmärker sig kraftigt i statistiken även om det inte framgår i dessa diagram.

Huvudsynpunkter på samrådsförslaget

I avsnittet nedan sammanfattas huvuddragen i de synpunkter som kommit in under samrådstiden. I bilagan till samrådsredogörelsen finns samtliga synpunkter redovisade och kategoriserade såväl tematiskt som geografiskt tillsammans med stadsbyggnadskontorets bemötande.

En mer sammanfattad bild av inkomna synpunkter redovisas här och har kategoriserats efter översiktsplanens prioriterade inriktningar.

Utbyggnad och närmiljö

Flera aktörer men även flera privatpersoner har lyft vikten av att nya bostäder byggs bland annat för att kunna kompetensförsörja företagen, för att kunna underhålla den service som finns samt för att åstadkomma ett breddat bostadsutbud. Samtidigt ställer sig många invånare undrande till varför Lund och orterna ska växa så mycket bland annat för att karaktären och småskaligheten riskerar att skadas eller gå förlorad.

Utbyggnaden väster om Hagalund i Dalby är det område som flest har ställt sig negativa till. Utöver det tiotal yttranden som inkommit har en namnlista med 366 underskrifter bifogats. Även på norra Gunnesbo och östra Norra fäladen ser många boende negativt på föreslagen utbyggnad bland annat för att rekreativa värden riskerar att gå förlorade. Efter samrådet har förslaget kompletterats med områdesriktlinjer för att säkra attraktiva livsmiljöer. Mark- och vattenanvändningskartan har också justerats något för Gunnesbo och Norra Fäladen. För Hagalund har kartan inte justerats.

I Björnstorp har ett tjugotal yttranden inkommit och en namnlista med 206 underskrifter bifogats som avstyrker utbyggnaden i byn. Som motiv anges att en så stor utbyggnad skulle förstöra byns charm och lantliga karaktär. Efter samrådet har bostadsantalet minskats från 140 till 30 för Björnstorp.

Grönblå miljöer och idrott

Såväl under det tidiga som det formella samrådet har det kommit in en stor mängd synpunkter som berör kommunens grönstruktur och rekreativa miljöer. Synpunkterna handlar framför allt om att kommunen ska bevara och utveckla den grönska som finns, inte bebygga denna. Grönytorna är viktiga för rekreation, lek och samvaro men även centrala för kommunens klimatanpassning. Många lyfter också specifikt att träd behöver bevaras och att det behövs fler träd i kommunens tätorter.

Specifika platser som det kommer en stor mängd synpunkter är Höjeådalens naturreservat, Nöbbelövs mosse och Klosterängshöjden. Gällande Höjeådalens naturreservat så handlar synpunkterna framför allt om att reservatet behöver värnas genom långsiktig och hållbar utveckling. Samrådsförslagets reservat för idrott norr om Gunnesbo har genererat flertalet synpunkter där alla är emot förslaget med hänsyn till den rika och värdefulla naturmiljön som finns runt mossen vilket man är rädd förstörs. Efter samrådet har förslaget kompletterats med områdesriktlinjer för att säkra naturvärden. Mark- och vattenanvändningskartan har också justerats något norr om Gunnesbo samt vid Källby där ett grönområde planeras i anslutning till Höjeådalens naturreservat.

Frågan om ett nytt sjukhusområde på Smörlyckan är ett framträdande tema bland inkomna yttranden. Flera formella remissinstanser ser positivt på placeringen medan flera invånare och representanter för föreningsliv gärna ser att Smörlyckan bevaras som idrottsplats. Smörlyckan är en mycket uppskattad rekreativ miljö och en viktig plats för integration i staden. Det finns dessutom ett rikt växt- och djurliv.

Regionen, kommunen och universitetet bedömer gemensamt att Smörlyckan är den mest lämpliga platsen för det nya universitetssjukhuset. Efter samrådet har det nya sjukhusområdet i Lund därför bekräftats på Smörlyckan och nya idrottsområden pekas ut på Brunshög och Annehem.

Jordbruksmark

Samrådsförslaget visar att kommunen främst ska växa genom förtätning i en sammanhållen och resurseffektiv bebyggelsestruktur. Den högproduktiva jordbruksmarken ska som huvudregel undantas från byggnation. En del jordbruksmark bedöms emellertid behöva tas i anspråk för att möta kommunens behov av bostäder och verksamhetsmark fram till 2050. Många lundabor och intresseföreningar har under samrådet lyft vikten av att värna jordbruksmarken och skulle gärna se en mer restriktiv översiktsplan i den bemärkelsen och en kraftigare inriktning mot förtätning. Andra lyfter förtätningens utmaningar och efterfrågar en lägre utbyggnadstakt och en mindre tät bebyggelsestruktur. Efter samrådet har vissa justeringar gjorts vad gäller ianspråktagande av jordbruksmark. Påskagängets utbyggnadsområde i Dalby har utökats. En mer samlad tätortsutveckling föreslås i Södra Sandby längs med Hällestadsvägen vilket tar mindre jordbruksmark i anspråk än det som redovisas i samrådsförslaget. Utbyggnadsplanen är ett viktigt komplement till översiktsplanen. Utbyggnadsplanen visar vilken utveckling i översiktsplanen som ska prioriteras på kortare sikt.

Det är ett verktyg för att ge förutsättning för att i närtid inte exploatera mer jordbruksmark än vad som är nödvändigt.

Mobilitet

Många av synpunkterna som har kommit in berör trafikfrågor och mobilitet på olika sätt. Vikten av kvalitativa, väl belysta och väl uppkopplade cykelvägar lyfts av många. Flera instanser anser att det är positivt att supercykelvägar lyfts fram för att främja den regionala cykelpendlingen. Södra Sandby utmärker sig med att över 150 personer lyfter vikten av att cykelväg byggs ut från Södra Sandby fram till förskolan i Skarnberga. I granskningshandlingen tydliggörs supercykelvägarna och cykelväg pekas ut fram till förskolan i Skarnberga.

Vikten av god kollektivtrafik har många privatpersoner och instanser lyft. Det handlar både om behov av ökad turtäthet i de mindre tätorterna och om önskemål om nya sträckor för högklassig kollektivtrafik, exempelvis spårväg. Sträckor som lyfts är bland annat mellan Lund och Södra Sandby, mellan Lund och Dalby och till Västerbro. Reservatet för Simrishamnsbanan är något som många yttrat sig om. Malmö stad och Staffanstorps kommun ställer sig positiva till att reservatet finns med medan många andra instanser och privatpersoner ställer sig kritiska. Som motiv anges bland annat att reservatet hindrar annan utveckling, att de miljömässiga negativa konsekvenserna överstiger nyttan samt att kulturhistoriskt värdefull miljö riskerar att ta skada.

Om kapacitetsbehoven ökar så pass mycket i framtiden kan det vara aktuellt att överväga högklassig spårtrafik och reservatet pekas därför fortsatt ut i granskningshandlingen. Stråket bidrar till att binda samman östra och västra Skåne.

Många har ställt sig negativa flera av de föreslagna vägreservaten bland annat för att ökad kapacitet i vägnätet ger ökad bilism samt för att jordbruksmark tas i anspråk. Flest synpunkter handlar om ny trafikplats på E22 vid Klosterängshöjden. ESS ser positivt på trafikplatsen medan många privatpersoner ställer sig negativa. Framför allt lyfts att området är ett viktigt grönområde som ger möjlighet för rekreation för boende i de östra delarna av Norra Fäladen. Boende i närområdet menar också att en ny avfart kommer att generera ökad bilism, buller och försämrad luftkvalitet. I dagsläget är det osäkert om det kommer att behövas en ny trafikplats på E22, markering för trafikplats tas därför bort från kartan. För att inte bygga bort möjligheter på sikt redovisas fortsatt ett vägreservat fortsatt att redovisas. Vilka åtgärder som kan komma att krävas inom reservatet behöver utredas vidare.

Förändringar av översiktsplanen efter samrådet

Efter samrådet har vissa justeringar av handlingen gjorts, de större listas här.

Större förändringar

Utvecklade områdesriktlinjer

Områdesriktlinjerna för tätorterna har bearbetats och vägledningen för efterföljande planering har tydliggjorts. Landsbygden har delats in i delområden med riktlinjer knutna till respektive område.

Områdesriktlinjerna finns under respektive geografisk inriktning.

Tydligare avvägningar

Avvägningen mellan olika intressen har synliggjorts för respektive delområde i kommunen. Under mark- och vattenanvändningen för respektive geografisk inriktning blir det tydligare till exempel vilka avvägningar som har gjorts för att säkerställa ett visst riksintresse eller vad som motiverar att jordbruksmark tas i anspråk just här.

Utredningsområden för idrott och bebyggd miljö har tagits bort

I samrådsförslaget fanns det utredningsområde för idrott som visade på alternativa lokaliseringar för Smörlyckans ersättning. Ersättningsytorna för Smörlyckan är nu beslutade och bekräftas i granskningsförslaget. I samrådsförslaget fanns även utredningsområde i bebyggd miljö utpekad i Källbyområdet samt på Smörlyckan. I granskningsförslaget har båda ytor en markanvändning, mångfunktionell bebyggelse respektive vård.

Nya utbyggnadsområden

Nya utbyggnadsområden har tillkommit i Dalby samt Södra Sandby. I Dalby pekas mark ut för sammanhållen bostadsbebyggelse söder om Påskagänget och öster om Genarpsvägen. Denna mark låg i samrådsförslaget som möjlig utbyggnad efter 2050. I Södra Sandby har utbyggnaden vid Hällestadsvägen justerats för att åstadkomma en mer samlad tätortsutveckling.

Mindre förändringar

Förtydliganden har gjorts i text, kartor och diagram.

Redovisning av samtliga yttranden

Läsanvisning

Nedan finns en tematiskt indelad sammanfattning av samtliga skriftligt inkomna synpunkter med stadsbyggnadskontorets bemötande.

Handlingen inleds med en sammanställning av generella synpunkter på själva samrådet och översiktsplanens upplägg och form.

Detta följs av ett avsnitt som har utgångspunkt i översiktsplanens geografiska inriktningar. Här har alltså alla synpunkter som berör specifika platser, områden, tätorter eller stadsdelar sammanställts. De har sedan sorterats tematiskt men inom samma geografi. Temana är generade utifrån de synpunkter som kommit in, men de går också att känna igen från översiktsplanens struktur, ställningstaganden och inriktningar.

Det finns inkomna synpunkter som inte tar avstamp i en specifik plats. Dessa har sammanställts i handlingens tredje del där de redovisas utifrån översiktsplanens tematiska inriktningar.

Slutligen redovisas synpunkter och kommentarer kopplade till riksintressen.

I samtliga delar har synpunkter från såväl privatpersoner som organisationer, myndigheter, företag och liknade sammanställts. Inga privatpersoner namn har skrivits ut, dessa kan spåras genom diarienummer. Organisationer, myndigheter och företag namnges.

Generella synpunkter

Samrådsprocessen

Kultur och fritidsnämnden anser att översiktsplanen har en tydlig redovisning både hur ytor för idrotts- och fritidsverksamheter samt genom de tematiska inriktningarna. **Kultur- och fritidsnämnden, barn- och skolnämnden** samt **Rädda barnen Lund** ser också positivt på arbetet som har gjorts för att involvera barn och lyfta barnperspektivet i samband med framtagandet av översiktsplanen. **Genarps byalag** uppskattar den dialog som skett mellan kommunen och byalaget inför framtagandet av översiktsplanen och i samrådsprocessen. **Kraftringen** och **VA SYD** med flera har sett positivt på involveringen i framtagandet av översiktsplanen.

Aktionsgrupper för samhällsbyggnad i Lund (AFSL) menar att dialogen inför samrådet var bristfällig. Slutsatserna som redovisas under "så tycker Lundaborna" kan knappast betraktas som ett uttryck för medborgarnas åsikter.

Privatperson med diarienummer 171 påpekar att det är viktigt att rösterna blir hörda och att synpunkterna offentliggörs och presenteras.

Kommentar: I arbetet med att ta fram samrådshandlingen fördes samtal med och synpunkter kom in från, cirka 2000 lundabor. Ett särskilt arbete gjordes i samverkan med förskolor och skolor. En dialogprocess kan emellertid alltid bli bättre. Inkomna synpunkter med svar presenteras i denna samrådsredogörelse.

Upplägg och presentation

Länsstyrelsen menar att det är positivt att kommunen utvecklat vägledningen för landsbygden samt de grönblå strukturerna. Översiktsplanen är genomarbetad och innehåller ur många aspekter goda avvägningar. **Staffanstorps kommun** är positiv till förslaget som bjuder på inspirerande läsning och en stor bredd. Uppskattar näringslivsfokus, livskraftiga byar och levande landsbygd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på förslaget. En grund för att skapa en välfungerande socialtjänst. **Tekniska nämnden** önskar större likriktning i detaljeringsgrad mellan olika geografiska områden.

Länsstyrelsen menar att det finns svårigheter att läsa ut vilka allmänna och statliga frågor som sammanvägts för varje geografisk plats. Länsstyrelsen menar även att handlingarna behöver utvecklas och förtydligas avseende konsekvenserna av översiktsplanens genomförande

och hur riksintressena ska kunna tillgodoses. **AFSL** undrar om det finns någon vägledning. AFSL menar att det finns en otydlighet kring begreppen ställningstaganden, riktlinjer och strategier. Riktlinjer är ett svagt begrepp som ger otydlig vägledning. **Tekniska nämnden** menar att det finns risk att översiktsplanen blir otydlig när det finns så många inriktningar, strategier och ställningstaganden på olika nivåer. Viktigt att tydligt redovisa kärnan i översiktsplanens riktning och målbild.

Kommentar: Granskningshandlingen har kompletterats med tydligare redovisning av vilka avvägningar som är gjorda samt med områdesriktlinjer, där det tydligare framgår vilka specifika planeringsförutsättningar som finns på en viss geografisk plats. I dessa hanteras bland annat riksintressen. I samband med detta har även avsnittet med riksintressen setts över. Begreppen har olika roller och syften i planhandlingen, detta tydliggörs till granskning.

Tekniska nämnden anser att det bör tydligt framgå i beslutet att fördjupningar av översiktsplanen ersätts inom ny översiktsplan.

Kommentar: Det tydliggörs i tjänsteskrivelsen i ärendet. I samband med antagande av översiktsplanen ska det göras tydligt i beslutet.

Aktionsgrupper för samhällsbyggnad i Lund (AFSL) menar att rullande översiktsplanering riskerar att översiktsplanen mister sin stringens och långsiktighet (eftersom man kan ändra så ofta). I allt planarbete ska det göras en utvärdering av följsamheten gentemot tillämpbara styrdokument, om ställningstaganden, riktlinjer et cetera följs. Signifikanta avvikelser ska följas upp med konsekvensanalys. Översiktsplanen bör ges en utformning som underlättar denna typ av utvärdering. AFSL anser att man bör göra om planhandlingen som följer lagarna, följer direktiv och styrdokument.

Kommentar: Rullande översiktsplanering innebär inte att vissa strukturer och riktningar inte kan ligga fast för lång tid framöver. ÖP kan presenteras och vara uppbyggd pedagogiskt på många olika sätt. De delar som nämns av AFSL finns i översiktsplanen. Hur översiktsplanen förhåller sig till styrning redovisas inom respektive tematisk inriktning under underrubriken "utgångspunkter". Stadsbyggnadskontoret delar AFSL:s bild att en systematisk uppföljning av översiktsplanens inriktning behöver göras. De prioriterade inriktningarna föreslås utgöra ett ramverk för en sådan uppföljning. Förslaget följer lagen, direktiven och tar utgångspunkt i styrdokumentet. Den vägleder och styr den fysiska utvecklingen av Lunds kommun.

Lundaliberalerna , Veberöds byalag, Vallkärras byalag, AFSL anser att översiktsplanen är för omfattande. Även **Länsstyrelsen** menar att planen är omfattande.

Kommentar: Samrådsförslaget är cirka hälften så omfattande som den gällande översiktsplanen med tillhörande fördjupningar. Handlingen ses trots detta över utifrån möjligheten att korta ner ytterligare.

AFSL menar att det ska visas alternativa strukturer för kommunen och orterna och de huvudsakliga argument som lett fram till val av förslag. **Privatperson med diarienummer 85** anser att översiktsplanen tydligare bör redovisa och jämföra alternativa utvecklingsvägar, inklusive ett nollalternativ.

Kommentar: Olika alternativa sätt för kommunen att utvecklas utifrån sin mark- och vattenanvändning och givna politiska direktiv har studerats och beskrivs i den alternativstudie som finns som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen. I miljökonsekvensbeskrivningen hanteras också ett nollalternativ, som utgår från gällande översiktsplan och andra beslutade planer.

Mål, planer och program

Länsstyrelsen uppmärksammar att det saknas en redovisning av hur översiktsplanen tar hänsyn till och samordnas med det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022 - 2025, Tillsammans för ett hållbart Skåne, och Klimat- och energistrategin för Skåne.

Kommentar: I handlingen har tydliggjorts hur berörda program har tagits hänsyn till.

Länsstyrelsen råder kommunen att ny infrastruktur som inte är genomförbar under planperioden bör redovisas som en övergripande strategi i stället för på markanvändningskartan. Anledningen till Länsstyrelsen rådgivning är att det kan ge felaktiga förutsättningar för och försvåra pågående och utvecklad markanvändning.

Kommentar: Lunds kommun delar inte den bilden. Reservat finns för att vägleda pågående användning och inte omöjliggöra framtida utvecklingsscenarion, även om de ligger längre bort i tiden.

Aktionsgrupper för samhällsbyggnad i Lund (AFSL) undrar om man kalla detta förslag för ett politiskt dokument? Ingen vision om landskap och bebyggelse visas. Vad är det politiken strävar efter på lång sikt? Ska ta ansvar för? Beslut i LundaEko och LundaMats måste finnas i och relateras till i samrådsförslaget och i planeringsstrategins prioriteringar.

Kommentar: Ja, förslaget innebär den politiska majoritetens syn på Lunds kommuns fysiska utveckling. LundaMatsIII och LundaEko finns med i översiktsplanen.

Region Skåne menar att eftersom omvärldsperspektivet är en så central utvecklingsfaktor för Lunds kommun vore det önskvärt att det förstärkes i de inledande strategiska delarna av planförslaget. Vidare kan det omvärldsperspektivet utvecklas med ett resonemang om hur Lunds kommun drar nytta av sin roll i Nordens största arbetsmarknadsregion (Öresund/Greater Copenhagen) och att en stor del av befolkningen är internationell.

Kommentar: Det internationella och globala perspektivet på Lunds utveckling ses över till granskning.

Region Skåne vill lyfta att planförslaget skulle stärkas om den europeiska landskapskonventionen (ELC) som ratificerades av Sverige 2011, omnämndes och beaktades i kapitlet om Mål- och styrdokument.

Kommentar: Tematisk inriktning Inkluderande och jämlik kommun kompletteras med skrivning om Europeiska landskapskonventionen (ELC).

Kartor

Statens fastighetsverk menar att den digitala översiktsplanen har en lättöverskådlig och lättnavigerad samt tydlig struktur. Men mark- och vattenanvändningskartan är svårnavigerad och svårtolkad. Bra med pop up med riktlinjer. **Lundaliberalerna** anser att kartmaterialet som redovisas behöver bli tydligare.

Lomma kommun och **Vallkärra byalag** upplever kartorna som svårlästa, särskilt när det gäller befintlig och förändrad markanvändning. **Naturskyddsföreningen** upplever mark- och vattenanvändningskartan är svår att tolka. Bl.a. går det inte att utläsa vilka områden som ska exploateras mellan 2025 och 2050. Det saknas namn på vägar och vattendrag. Skillnaderna mellan droppsymbolerna är otydlig. Oftast kan en damm både rena och fördröja vatten. Kartan innehåller droppar som Höje å vattenråd redan har förkastat. Många vägar syns inte på kartan, där vägen är vit och bakgrunden ljusgrå. **Kraftringen** menar att vissa kartfigurer i del 3 hade med fördel kunnat kompletteras med en teckenförklaring.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan innehåller mycket information och kan upplevas som svår att tolka. Kartorna bearbetas för att få ett tydligare uttryck. Ett arbete har också gjorts för att öka upplösningen på kartorna i PDF-handlingen. Kartor kompletteras med en teckenförklaring.

Privatperson med diarienummer 323 anser att översiktsplanen behöver bli bättre på att redovisa vad som är ändrad planering från gällande översiktsplan, exempelvis exploatering av Gröna gången där pricken för ny avfart på E22 måste bli större.

Kommentar: I samrådshandlingen redovisas förändrad markanvändning mellan gällande översiktsplan och samrådshandling, för varje geografiskt avsnitt. I granskningshandlingen redovisas ändrad markanvändning mellan samrådshandling och granskningshandling.

Akademiska hus påpekar i sitt yttrande att på kartan över grönstruktur saknas LTH-parken och UB-parken.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats med nya kartor som tar med LTH-parken och UB-parken.

Privatperson med diarienummer 382 anser att kartan över kolinlagring sannolikt visar fel och bör ha en mörkar blå färg eftersom golfbanemarken är en betesmark. Vidar ifrågasätter synpunktsinlämnare den mätmetod som använts för att ta fram kartunderlaget.

Kommentar: Kartan över kolinlagring är gjord på en skala som täcker hela kommunen och är därmed översiktlig. Analysen baseras inte på specifika mätningar utan generella antaganden efter markanvändning har gjorts. Det innebär att variationer kan förekomma. Kommunen noterar att mullhalten vid golfbanan har höjts sedan anläggandet.

Tekniska nämnden anser att kartan över värmeöar behöver legend eller förklaring i text och att det är viktigt att det går att se fastighetsgränserna i översiktsplanen.

Kommentar: Kartan i den tematiska inriktningen Robusta strukturer i ett förändrat klimat har en legend som beskriver de olika färgernas risknivå som låg, mellan och hög. Texten har kompletterats med vilka områden som karaktäriserar de olika riskområdena. Fastighetsgränserna kommer att vara synliga i internkartan.

SGU saknar en interaktiv onlinekarta med material från SGU, SGI och MSB för kartlager eller som bakgrundskarta, vilket är en brist.

Kommentar: I den storymap som samrådsförslaget presenterats i utöver pdf-versionen, finns en interaktiv karta där de kartlager som finns under bland annat tematiska inriktningar kan visas tillsammans med föreslagen markanvändning och såväl grundkarta som ortofoto. Ytterligare synpunkter på vilka kartlager som bör inkluderas mottages gärna under kommande granskning.

Föreningen Gamla Lund uppmärksammar att ett rikt kartmaterial visar natur- och kulturvärden i landskapet, samt andra förhållanden, men kartorna kan p. g. a. sin lilla storlek och ändå detaljrikedom vara svåra att avläsa. Särskilt i huvudavsnittet om 'Tematiska inriktningar' är många kartor så små och utan text att de är svåra att relatera till verkligheten.

Kommentar: Kartorna förstoras till granskningshandlingen.

Planens tidshorisont

Höjeådalens intresseförening menar att planperioden med horisont år 2050 är för lång och gör planeringen osäker. Har inte behovet av nya bostäder överskattats? Åsikten om den långa planhorisonten delas av **Privatperson med diarienummer 85. AFSL** anser att planperioden bör begränsas till högst 15 år. Den långa planhorisonten gör att det blir det svårare att styra exploateringen till de platser och den ordning som är bäst ur ett hållbarhetsperspektiv. En planperiod fram till 2040 hade varit mer realistisk, och även en sådan kortare period borde etappindelas.

Kommentar: Översiktsplanen är ett av få verktyg för att planera kommunens långsiktiga utveckling och måla upp långsiktiga intentioner. Planen sträcker sig längre fram i tid än flera andra styrande planer och analyser. Som komplement till översiktsplanen arbetar Lunds kommun därför med en utbyggnadsplan. Den redovisar i vilka etapper översiktsplanen ska genomföras. Utbyggnadsplanen har samma tidsperspektiv som kommunens bostadsförsörjningsprogram. Därför kan genomförandet av översiktsplanen bygga på bostadsförsörjningsprogrammets analyser av bostadsbehov på ett mycket tydligare sätt. Kopplingen mellan översiktsplanen, utbyggnadsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet har stärkts till granskning.

ESS anser att, med tanke på klimatomställningen och Lunds snabba utveckling i övrigt, finns det en risk att översiktsplan snabbt bli delvis inaktuell och anser att förlängningen av horisontåret till år 2050 kan därför bli problematisk.

Kommentar: Därför jobbar Lunds kommun med en rullande översiktsplanering. Den utvärderas varje mandatperiod i en Planeringsstrategi och ändras vid behov.

Nätverket Gröna seniorer menar att alla utbyggnadsområden efter 2050 bör utgå.

Kommentar: Utbyggnadsområden efter 2050 är inte avvägda och motiverade för att byggas i förhållande till andra intressen. De visar på en långsiktig möjlig riktning för bebyggelse i kommunen. Inriktningen i

översiktsplanen är att inte göra något som försvårar framtida utbyggnad. Nuvarande markanvändning gäller fram till 2050.

Utbyggnad och tillväxt

Utbyggnadsvolym

Länsstyrelsen anser att vad en reserv om 400 bostäder per år innebär i översiktsplanen samt hur detta och målet om 30 000 nya bostäder fram till 2050 relateras till riktlinjerna för bostadsförsörjning behöver förtydligas. Vidare menar Länsstyrelsen att översiktsplanen bör invänta antagandet av de reviderade riktlinjerna, eftersom riktlinjerna ska ligga till grund för översiktsplanen, och inte tvärtom. Länsstyrelsen anser att kommunen inte har redovisat en tydlig koppling mellan översiktsplanen och riktlinjerna för bostadsförsörjning. Detta kan innebära en överplanering av planförslaget där behovet av att ta ny mark i anspråk inte tillräckligt har redovisats och motiverats. Länsstyrelsen poängterar att i den fortsatta planprocessen är det viktigt att bostadsbehovet i riktlinjerna påverkar utformningen av översiktsplanen. Länsstyrelsen lyfter även att det vore bra om kommunen redovisar befintlig planberedskap för bostäder (byggrätter i lagakraftvunna detaljplaner) i översiktsplanen. Detta för att det ska vara möjligt att ta ställning till om nya markanspråk kan vara rimliga i förhållande till behovet av nya bostäder.

Region Skåne vill lyfta att det finns en otydlighet kring var i planförslaget som befolkningsutvecklingen presenteras och att det skulle vara fördelaktigt med en redogörelse för befolkningsutvecklingen historiskt, vad man förväntar sig framåt och hur detta relaterar till antalet och vilken typ av bostäder som planeras. Vidare upplever Region Skåne en oklarhet i vad som avses med skrivningen "Översiktsplanen ska möjliggöra byggandet av minst 800 bostäder per år och 400 bostäder i reserv...". Det kan med fördel förtydligas om det är en planberedskap som avses med reserv.

Lundaliberalerna undrar varifrån siffrorna om 30 000 bostäder kommer ifrån, samt hur det fördelas på boendeformer. De fortsätter med att betona vikten av att en avsevärt större andel av nya bostäder i Lund kommer att vara markboenden. Lundaliberalerna trycker på att förtätningar måste ske med varsamhet så att inte gröna ytor i befintlig bebyggelse byggs bort. All byggnation måste också ta befintlig befolknings boendemiljö i beaktande.

Kommentar: Utbyggnadsplanerna för bostäder bygger på politiskt beslutade direktiv men tar också stöd i kommunens bostadsförsörjningsprogram. I förhållande till hur mycket bostäder som

behöver byggas finns också en planberedskap som är lite högre. Detta för att i högre säkerställa att de bostäder som behövs verkligen kan byggas. Kommunens nya bostadsförsörjningsprogram är nu antaget och kopplingen till det beskrivs tydligare i granskningshandlingen. Ett nytt avsnitt om bostadsbehov fördjupar beskrivningen i översiktsplanen. Även information om planberedskapen kompletteras till granskningen.

Förnya Lund (FNL) menar att nybyggnadstakten bör ske på Lundabornas villkor och inte för att tillgodose en eventuell framtida efterfrågan från de som önskar flytta till Lund. Med detta synsätt bör Lund expandera i en betydligt lugnare takt än vad förslaget ger uttryck för. **Naturskyddsföreningen (LNF)** menar att planens målkonflikter mellan klimat- och tillväxtmål bör identifieras och de klimatgynnande åtgärderna prioriteras. LNF ställer sig starkt kritisk till översiktsplanens tillväxtomfattning. Om planen med 1200 nya bostäder per år genomförs blir klimatpåverkan, beroende på materialval och byggnadsteknik, 50–100 000 ton utsläpp per år vilket är omöjligt att förena med kommunens klimatmål. Naturskyddsföreningen förordar att den föreslagna utbyggnadstakten halveras och att utbyggnad i första hand bör ske genom förtätning i staden, där behovet av grönytor samtidigt respekteras.

Privatpersoner med **diarienummer 171** säger nej till tillväxtambitionerna om 30 000 bostäder till 2050. Varför? Behåll gemytlighet och karaktär. Det räcker med förtätning. Privatpersoner med **diarienummer 302** uppmanar till att lämna tillväxtidéerna och satsa på en hållbar, självförsörjande region. Privatperson med **diarienummer 92** ställer sig frågande till varför översiktsplanen stöder att Lunds stad ska växa. Privatperson med **diarienummer 339** anser att nybyggnadstakten måste halveras jämfört med förslaget.

AFSL ifrågasätter Kommunstyrelsens direktiv om möjliga stora utbyggnadsvolymer som egentligen inte motiveras av den demografiska utvecklingen utan av önskad inflyttning, något som innebär att man med stor sannolikhet måste ta jordbruksmark i anspråk för byggnation och samtidigt krympa utrymmet för en funktionell grön infrastruktur med biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster. Staden borde byggas ut enligt pärlbandsprincipen snarare än i koncentrisk lager.

Kommentar: Det är många mål, intressen och krav i lagstiftningen som ska vägas samman i översiktsplanen samtidigt som den ska spegla den politiska majoritetens syn på kommunens utveckling. Det finns också planeringsförutsättningar i vår omvärld som kommunen berörs av, till exempel nationell infrastrukturplanering. Tillväxt av bostäder, infrastruktur och näringsliv innebär utmaningar kopplat till klimatmål och

hushållning med mark. Lunds kommuns översiktsplan innehåller markutpekanden, ställningstaganden, strategier och riktlinjer som sammantaget ska ge den bästa möjliga vägledningen för en hållbar utveckling trots de stora utmaningarna som finns med att tillgodose alla intressen. För att minska klimatpåverkan bör de områden som är mest hållbara byggas i första hand. En prioritering av utbyggnaden kommer att göras i den kommande utbyggnadsplanen, som prioriterar vilka områden som ska byggas fram till 2038. I denna bedömning ingår de olika hållbarhetsperspektiven.

Utbyggnad och hushållning med mark

Bevara Källby Natur, Höjeådalens intresseförening och privatpersoner med **diarienummer 292** anser att nybyggnation ska tillkomma genom förtätning av befintlig bebyggd mark och ske på mark som tidigare varit bebyggd eller på annan hårdgjord mark. **Helsingborgs stad och Lunds universitetet** ser positivt på att Lund växer främst genom förtätning och på ett hållbart samhällsbygge, att testa innovationer, skapa rekreativstråk. **Miljönämnden** instämmer till att förtätning är en viktig strategi för att spara jordbruksmark, liksom att bygga på höjden. Miljönämnden anser att det är bra att högre profilbyggnader tillåts och att även högre verksamhetsbyggnader kan tillåtas. **Privatperson med diarienummer 67, 85, 74, 105, 109, 152, 354 och 382** anser att förtätning av befintlig bebyggelse bör prioriteras framför expansion på jordbruksmark och att det stadsnära jordbruket måste skyddas. **Privatperson med diarienummer 67** anser att förtätning måste ske med största hänsyn till den redan befintliga boendemiljön. **Privatperson med diarienummer 63 och 371** är positiva till förtätning och anser att redan hårdgjord mark ska användas där bostäder blandas med lokaler för verksamheter.

Kommentar: Förtätning är den inriktningen som översiktsplanen har och hur det ska ske uttrycks i strategier och riktlinjer.

Länsstyrelsen, Lunds naturskyddsförening, Lundabygdens LRF-avdelning, LRF:s Kommungrupp, FörNyaLund, AFSL, Bevara Källby Natur, Nätverket för gröna seniorer i Lund och Höjeådalens intresseförening samt privatpersoner med diarienummer 161, 251 och 312, 350, 349, 319 motsätter sig utbyggnad på jordbruksmark och anser att den borde bevaras. Nätverket gröna seniorer i Lund och **Fridays for Future Lund** motsätter sig även utbyggnad av verksamheter på jordbruksmark i sitt yttrande. **Tekniska nämnden** anser att alla nya utbyggnadsområden som är planerade på 8-10-klassad jordbruksmark bör utgå ur planen.

Länsstyrelsen anser även vidare att översiktsplanen behöver utvecklas för att visa hur föreslagna utbyggnadsområden för bostäder på jordbruksmark svarar upp mot bestämmelserna i miljöbalken. Detta med koppling till de behov av nya bostäder som beskrivs i kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning. Vidare lyfter de att det tydligare bör framgå hur kommunen avser att bebygga och använda den oexploaterade mark som man anser är motiverad att ta i anspråk så att de kan ske på ett långsiktigt hållbart sätt för att följa nationella och regionala mål. **FörNyaLund** anser att brukningsvärd åkermark i Lunds kommun bara får bebyggas enligt 3 kap. 4 § i miljöbalken. Då kan jordbruksmark endast bebyggas för att tillgodose väsentliga samhällsintressen - om detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk. Översiktsplanen borde redogöra för vilka väsentliga samhällsintressen som tillfredsställs på respektive jordbruksmark.

Privatperson med diarienummer 95 och 299 motsätter sig både förtätning, byggnation av fler bostäder och minskning av jordbruksmark. Den mark som finns bör sparas för att odla mat och hjälpa klimatet.

Kommentar: Lund ska främst växa genom förtätning framför exploatering av jordbruksmark. Ökat bostadsbyggande och ett växande näringsliv är två viktiga samhällsintressen som hushållning av jordbruksmaken ska vägas mot. Med stöd i en alternativstudie redovisar översiktsplanen att vissa samhällsintressen motiverar inanspråktagande av jordbruksmark i översiktsplanen fram till 2050. I det tematiska avsnittet Ett livskraftigt jordbruk preciseras vad som anses som väsentligt samhällsintresse och när det är motiverat att ta mark i anspråk. Som komplement till översiktsplanen arbetar Lunds kommun med en utbyggnadsplan. Den redovisar i vilka etapper översiktsplanen ska genomföras och bygger på analyser av behov och planeringsförutsättning på kortare sikt. Med utbyggnadsplanen finns en möjlighet att tydliggöra översiktsplanens förtätningstrategi. Kopplingen mellan Utbyggnadsplanen och möjligheten att hushålla mer med marken har stärkts till granskning.

AFSL anser att det i förslag på översiktsplan inte är konkret hur staden ska förtätas, utan att det endast uttrycks som en inriktning. AFSL önskar att det funnits en kapacitetsstudie som tydligare visade på vilka utrymmen som finns. Vidare saknar de också en redovisning av lokaliserings- och utformningsvillkor. Även **Föreningen Gamla Lund** ställer sig kritisk till förtätning i staden är problematisk då det sker på bekostad av bevarandet av gröna miljöer. Samtidigt lyfter de vikten av att bevara värdefull jordbruksmark och efterfrågan en diskussion i översiktsplanen om denna avvägning.

Kommentar: Detta är centrala frågor och överväganden som översiktsplanen har att hantera. Det uttrycks genom markutpekanden, ställningstaganden, strategier och riktlinjer.

Geografiska inriktningar

Lund

Stadskärnan och kulturmiljö

Länsstyrelsen instämmer med översiktsplanen att med en medveten och omsorgsfull planering kan ny bebyggelse tillföras utan att skada befintliga värden i stadskärnans äldre bebyggelse. Dock anser de att översiktsplanen inte ger tillräckligt med stöd för hur detta kan ske. Vilket innebär att risk för att påtaglig skada kvarstår. **Statens fastighetsverk saknar** riktlinjer i stadskärnan. **Tekniska nämnden** påpekar i sitt yttrande att det i Översiktsplanen bör framgå att Lunds historiska karaktär ska förvaltas och utvecklas som både ett svenskt och danskt kulturarv. Att vårda stadskärnan och innerstaden är ett kommunalt ansvar inför riksintresset.

Nätverket för gröna seniorer i Lund anser att stadskärnan inte ska förtätas eftersom det strider mot direktiven för riksintresset. De anser också att fokus för stadskärnan ska vara bevarande. **Privatpersoner med diarienummer 195 och 292** ställer sig kritisk förtätning av stadskärnan och uttrycker oro över planering som innehåller höga byggnader då dessa generellt saknar de arkitektoniska kvaliteter som stämmer med Lunds befintliga karaktär och identitet.

För att bevara äldre karaktärsbyggnaders (särskilt Domkyrkan) visuella påverkan anser **Länsstyrelsen** att det är viktigt att även förhålla sig till dessa även vid förtätning utanför stadskärnan. **Privatperson med diarienummer 50** anser att översiktsplanen ska ta större hänsyn till befintliga siktlinjer i staden.

Kommentar: Det finns potential att förtäta i stadskärnan. Men det ska göras med hänsyn till kulturmiljön och i samklang med riksintresset. Till granskning stärks planen med riktlinjer om kulturmiljö med bland annat skrivningar från ÖP 2018 och där frågan om siktlinjer kan finnas med i de områden där det är särskilt relevant.

I sitt yttrande skriver **FörNyaLund** att på grund av avsaknad av arkitekturpolicy bör översiktsplanen ha tydligare mål och riktlinjer för kvalitetsarbetet för stadskärna och innerstad. Vidare anser FörNyaLund

att översiktsplanen bör ta avstamp i avsiktsförklaringen gällande stadskärnan.

Kommentar: Det finns ett uppdrag i Lunds kommun att arbeta med ett arkitekturprogram. Det blir ett viktigt verktyg för att komplettera ÖP och för kommunen att utveckla sin syn på arkitekturutveckling i kommunen. Tydligare riktlinjer för bevarande stärks till granskning.

FörNyaLund anser vidare att översiktsplanen bör adressera hur stadskärnan vuxit fram under tusentals år.

Kommentar: En sådan skrivning utvecklas till granskning.

Privatperson med diarienummer 67 anser att historiska byggnader i Lunds gamla stadsdelar bör beläggas med rivningsförbud och att det bör omfatta all bebyggelse äldre än 100 år. **Lunds kommunala fastighetsbolag** påpekar i sitt yttrande att stora delar av Lunds stads bebyggelseområden är i Bevaringsprogrammet markerade att de ingår i "Kulturhistorisk miljö - ej antagen". Kommunen borde se över bevaringsprogrammet och fokusera bevarandekrav där de är mest befogade.

Kommentar: Frågan om rivningsförbud behöver hanteras i fortsatt arbete med bevaringsprogram och liknande arbeten i kommunen. Behov av översyn av bevaringsprogrammet får ses över.

ESS anser att det är viktigt att stärka stadskärnans attraktionskraft med specialiserad handel, ett rikt kulturutbud, varierat mat- och caféutbud och addering av kreativa och nyskapande studie- och mötesmiljöer kan förbättra vistelsen i Lund för innevånare såväl som besökare. ESS efterfrågar också en större konferens- och kongressanläggning med kapacitet för åtminstone 2000–3000 deltagare. Denna för gärna placeras i närheten av Lund C.

Kommentar: Stadskärnans attraktionskraft är viktig för kommunens utveckling, vilket lyfts i översiktsplanen. Utvecklingsplan för stadskärnan har tagits fram. En koppling till detta stärks till granskningen.

FörNyaLund anser att stadskärnan ska rymma olika boendemiljöer för alla typer av Lundabor. Exempelvis ska barnfamiljer som bor i centrum ska ha tillgång till förskola och skola i sitt närområde.

Kommentar: Det är viktigt och kan tydliggöras till granskning.

Privatperson med diarienummer 292 önskar att centrala medeltida staden byggs ihop med stadsdelen väster om järnvägen.

Kommentar: Utvecklingen av Lund C ska brygga över järnvägen och stärka kopplingen mellan stadskärnan och väster.

Nätverket för gröna seniorer i Lund anser att mer behöver göras för att stadskärnan ska vara tillgänglig för alla.

Kommentar: Vikten av universell utformning lyfts fram i tematisk inriktning "Inkluderande och jämlik kommun". Hur platser och gatumiljöer konkret utformas hanteras i senare planeringsskeden.

S:t Larsområdet

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver utveckla sin bedömning av att utbyggnad i södra Lund (Hunnerup och Källbybadet) inte bedöms påverka riksintresset för friluftsliv negativt. **Privatperson med diarienummer 325** Markeringen för 'Mångfunktionell bebyggelse' på södra S:t Lars-området (Hunnerup) överensstämmer inte med det idag bebyggda området. Den föreslagna bebyggelsen på platsen expanderar ut i synfältet för de viktiga naturvyerna från stadssidan av ån. Den rekreativa miljön är mycket känslig och risken är stor att den tar avgörande skada av en sådan expansion.

Länsstyrelsen påpekar i sitt yttrande att det i området Sankt Lars/Asylen finns kulturhistoriska värden även i den västra delen som behöver beaktas vid planläggning. Vidare anser Länsstyrelsen i sitt yttrande att det i förslag till ny översiktsplan inte är tydligt vilket markanspråk ny supercykelväg genom Sankt Lars och ombyggnad av korsning vid väg 108 innebär. Vidare poängterar de att ingreppen behöver ta hänsyn till riksintresset kulturhistoriska strukturer i området.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats med förtydligande kring bedömningen av hur utbyggnad är möjlig samtidigt som riksintresset för friluftsliv kan tillgodoses. Den gällande detaljplan som finns för Hunnerup möjliggör att bebyggelse expanderar söder ut och väster ut. I ÖP-förslag har byggrätten dragits in i söder så att befintlig vegetationsridå utgör den södra gränsen. Lunds kommun anser att den juridiska verkan och de exakta gränserna gällande bebyggelseutveckling ska prövas genom detaljplan. Områdesriktlinjer för Klostergården/Sankt Lars kompletteras efter Länsstyrelsens synpunkt.

Föreningen Gamla Lund anser i sitt yttrande att det är viktigt att bevara befintliga gränser mellan stadsbebyggelse och det öppna kulturlandskapet. De är kritiska till förslag på utbyggnadsområden sydost om S:t Lars

I S:t Larsområdet finns en gällande detaljplan för utbyggnad som tar mer mark i anspråk än utpekandet i översiktsplanen. Det är viktigt att etablera

en bra gräns mot landskapet med en vegetationszon. Detsamma gäller väster om 108 som är det läget i Lund som är möjligt att utvecklas med yrkrävande verksamheter när förtätningmöjligheter och andra etableringslägen saknas.

Privatperson med diarienummer 109 vill att kulturvärdena i Sankt Lars ska bevaras och att den gamla idrottsplatsen ska rustas upp.

Kommentar: Stora delar av S:t Lars-området är utpekade som "grön och kulturhistorisk bebyggelsemiljö" vilket medför riktlinjer som syftar till stor hänsyn till områdets kulturmiljö. Den gamla idrottsplatsen hanteras av pågående detaljplanearbete.

Lunds naturskyddsförening anser att Hunnerupsområdet söder om Höje å är inte förenligt med artdirektivet och bör utgå.

Kommentar: Frågan hanteras i samband med pågående detaljplanearbete i området. Översiktsplanen bekräftar pågående planarbete.

Källby, idrottsstråket och Höje å

VA SYD skriver i sitt yttrande att området kring Källby är utpekade som utvecklingsområde i bebyggd miljö. VA SYD vill lyfta att även om Källby ARV ska läggas ner så kommer det att finnas viktig VA-infrastruktur på platsen i framtiden. Det kommer att innebära vissa restriktioner för den användning som kan finnas på platsen. Det är viktigt att VA SYD är med när kommunen utvecklar området. **Privatpersoner med diarienummer 246 och 306** vill att Lyckebacken ska bli en del av befintligt naturreservatet för att inte förstöra möjligheten att förstå Lunds gamla historia. **Staffanstorps kommun** anser att "utredningsområde" för Källby är negativ för genomförbarheten av planeringen i Staffanstorp, i första hand Trolleby. Kommunen önskar gemensamma diskussioner för att hitta samsyn och gemensamma nyttor.

Kommentar: Utredningsområdet har ersatts av en framtida föreslagen markanvändning till granskning. Markanvändningen är en avvägning mellan olika intressen. Stadsutveckling på Lyckebacken anses lämpligt, framför allt med anledning av närheten till Klostergårdens pågatågsstation. Utvecklingen av området kommer att studeras vidare i en Utvecklingsplan eller liknande arbete. I efterföljande planering av området kommer utredning av frågan om fornlämning och gravhög att krävas. Markanvändningskartan och områdesriktlinjer har uppdaterats med information om behov av att säkra utrymme för framtida infrastruktur.

Höjeådalens intresseförening rekommenderar att markanvändningen från ÖP 2018 behålls i stället för att flytta gränsen för blandad

bebyggelse till dammarna. De hade önskat få ett förtydligande kring området vid dammarna som grönstruktur.

Kommentar: Yta kring dammarna har uppdaterats och visas som natur och områdesriktlinjer anger behov av distans mellan ny bebyggelse och dammarna.

Kultur- och fritidsnämnden anser att det är positivt att planera för ett rekreativstråk med fokus på idrott och folkhälsa i Idrottsstråket.

Bevara Källby Natur anser att planeringen av idrottsstråket måste ta hänsyn till befintliga sociotop- och naturvärden så att dessa bevaras.

Kommentar: Planeringen av Idrottsstråket sker inom ramen för ett annat planeringsskede och det är inte en fråga för översiktsplanen att styra innehållet i det skedet. Översiktsplanen innehåller riktlinjer kring vegetation vid idrottsplatser. Synpunkten förmedlas vidare.

Nätverket Gröna seniorer i Lund motsäger sig bebyggelse nära Höjeå och vill utöka naturreservatet längs med Höjeås norra sida med 500 meter. **Privatpersoner med diarienummer 140, 180 och 300** vill att Höjeådalens naturreservat ska fortsatt värnas och vårdas och att ingen bostadsförtätning ska ske i dessa områden. Det gäller även Rinnebäckravinen.

Bevara Källby Natur önskar att den stadsnära grönstrukturen med koloni- och odlingsområden ska införlivas som en del i Höjeådalens naturreservat för att säkerställa ett sammanhängande "grönblått" nätverk i reservatet, södra Lund och Källby. **Privatpersoner med diarienummer 108** anser att dammarna, klimatskogen, Värpinges ekologiska odlingsmark vid Högbovägen, koloniområden och Rinnebäcksravinen bör bevaras och skyddas.

Kommentar: Markanvändningen är en avvägning mellan många olika intressen. Föreslagen utbyggnad i Källby (Lyckebacken) syftar till att möta upp framtida bostadsbehov och nyttja det goda kollektivtrafikläget med närhet till pågatågsstation.

Områdena i anslutning till Höje å och Rinnebäcksravinen är skyddade som naturreservat. Det är inte nödvändigt att införliva koloni- och odlingsområdena i naturreservatet för att det ska ingå i den grönblå infrastrukturen. Med föreslagen markanvändning enligt översiktsplanen är det säkerställt.

Höjeådalens intresseförening påpekar att Flackarpsbron varit översvämmad vid flertalet tillfällen därför bör den nya översiktsplanen ta större hänsyn till faktiska befintliga förhållanden och inte endast utgå från modellberäkningar.

Kommentar: Kommunen har pekat ut två övergripande gång- och cykelstråk över Höje å som inte riskerar att drabbas av översvämning i samma omfattning som mindre befintliga broar.

Staffanstorps kommun påpekar att Flackarps by ska växa med 300 bostäder och att möjlighet att samordna gång- och cykelvägar, dagvatten och grönstråk finns. Staffanstorps kommun anser att stråket längs med Höjeå behöver utvecklas gemensamt och långsiktigt för att få till ett sammanhängande stråk och förbättrad vattenkvalitet. **Höjeådalens intresseförening** anser också att det är viktigt att ha ett samarbete över kommungränserna med gemensam planering gällande Höjeådalens naturreservatet och att det bör ses som en tillgång och utvecklas inte enbart för lundaborna.

Kommentar: Det finns behov att utveckla samverkan över kommungränsen. I gränsområdet mellan Lund och Staffanstorp finns många frågor att samverka om.

Utveckling i Innovationsdistriktet och längs spårvägen

Lunds universitets studentkårer önskar att det i planeringen av kunskapsstråket ställs krav på att området innehålla service och handel, samt fler bostäder och mötesplatser. Vidare vill de att det ska möjliggöras för studentengagemang och möjlighet för studenter att befinna sig i de offentliga miljöerna. Exempelvis genom föreningslokaler, eller områden där studentkultur kan verka. **ESS** anser att Kunskapsstråkets identitet behöver stärkas genom exempelvis gemensamma skyltar, gatumöbler, markbeläggning, belysning och växtlighet. **Kultur- och fritidsnämnden** påpekar att de kan bidra till att aktivera kunskapsstråket med verksamhet/aktiviteter som kopplar an till deras uppdrag.

Privatperson med diarienummer 78 önskar att tillkommande bebyggelsen längs med spårvägen ska vara av stadskaraktär och att bebyggelsen bör vara en mer enhetlig täthet längs med sträckan. **ESS** anser att vanligt bostadsbyggande inte bör prioriteras i centrala lägen längs Kunskapsstråket. Ett antal korttids- och kategoriboenden för studenter, forskare och besökare till kunskapsverksamheterna kan hjälpa till att ge liv åt stråket på icke kontorstid och kanske utgöra ett underlag för viss service. **ESS** anser att det är viktigt att det i Kunskapsstråkets kärna och omedelbara närhet finns tillgänglig mark och planberedskap för de uppstarts- och spinoff-företag, prototypstillverkare, laboratorier, undervisnings- och möteslokaler m.m. som förhoppningsvis blir en följd av de aktuella storsatsningarna inom forskningsinfrastrukturområdet som **ESS** och **MAX IV** med flera.

Akademiska hus saknar i förslaget en tydlig identitet av Kunskapsstråket.

Kommentar: Lunds kommun har inlett ett fördjupat översiktsplanearbete för Kunskapsstråket, där Akademiska hus och Universitetet är involverade. Flera samarbetsprojekt pågår för Innovationsdistriktet för att stärka, utveckla och tydliggöra dess roll i Lund och regionen. Det är även positivt att kultur- och fritidsnämnden önskar vara delaktiga i utvecklingen av innovationsdistriktet. Ett fördjupat planeringsarbete pågår längs med spårvägens sträckning med särskilt fokus på områdena runt hållplatserna i mitten på sträckan. Vi tar med oss synpunkterna in i det fördjupade planeringsarbetet för innovationsdistriktet.

Privatperson med diarienummer 313 skriver att genom att lägga ner spårvägen skulle markytor frigöra markytor som kan bebyggas eller användas på annat sätt. Trafiken kan ombesörjas effektivt och mer miljövänligt med moderna elektriska bussar.

Kommentar: Spårvägen är en viktig del i att fortsätta stärka det hållbara resandet i Lund och kommer att bevaras.

Nya sjukhusområdet och flytt av Smörlyckan

Burlövs kommun anser att en central placering av universitetssjukhuset är att föredra. **ESS** tillstyrker i sitt yttrande placeringen av placeringen av nytt universitetssjukhus på Smörlyckan.

Privatpersoner med diarienummer 67, 90, 105, 156, 215, 227, 291 och 366 motsäger sig planerna på att rivning/flytt av Victoriastadion och rivning/flytt av Smörlyckan. Smörlyckan ses som en viktig plats för rekreation, idrottsutövande, integration och sociala möten. **Kultur- och fritidsnämnden** ser positiv till ersättningsytor för Smörlyckans fotbollsplaner på Sankt Hans och norr om Annehem. Även ersättning av Victoriastadion. Dock påpekas att slutgiltigt ställningstagande måste komma från pågående dialogprocess.

Privatperson med diarienummer 156 önskar att lokaliseringen ska utredas vidare utifrån förutsättning att SUS och LU samlokaliseras lokaler. Vidare önskar samma synpunktsinlämnare (156 och 291) att de boende ska kompenseras ekonomiskt. Vidare bör en kompletterad konsekvensutredning tas fram avseende risköversvämning vid skyfall, buller och luftföroreningar samt integritetskränkande insyn på de boendes tomter. Synpunktsinlämnarna föreslår också att entrén till det nya sjukhuset samt gatorna utanför gestaltas med grönska och barnvänliga ytor. Önskan finns om att sjukhusbyggnaden ska placeras så långt mot nordöst som möjligt.

Kommentar: Regionen, kommunen och universitetet bedömer gemensamt att Smörlyckan är den mest lämpliga platsen för det nya universitetssjukhuset. Det innebär att ersättningsytor behöver hittas för idrotten. Arbetet kommer att fortsätta genom fördjupat översiktsplanearbete, planprogramsarbete och detaljplanering.

Region Skåne påpekar i sitt yttrande att det är av betydelse att kommunen pekar ut alternativa markområden för utbyggnad av nytt universitetssjukhus i planförslaget, som till exempel vid Brunnshög.

Kommentar: I enlighet med fattade beslut pekar översiktsplanen ut Smörlyckan som placering för det nya sjukhusområdet. Inga alternativa områden pekas ut. En placering av det nya sjukhusområdet på Brunnshög kräver inte bara ett visst markanspråk för själva byggnaderna utan medför även bland annat behov av större infrastruktursatsningar vilka kräver djupare utredning. Om fortsatt planprogramsarbete och detaljplanering visar att Smörlyckan inte är en lämplig plats för det nya sjukhusområdet kommer fortsatt översiktsplanearbete att utreda och peka ut en alternativ placering.

Privatpersoner med diarienummer 156 och 291 önskar att ett Smörlyckanråd för boende för att bidra till delaktighet och inflytande genom hela planprocessen. På så sätt kan påverkan för de boende minska.

Kommentar: Önskemålet har förmedlats till kommunkontoret som arrangerar Smörlyckanrådet för föreningar.

Nöbbelöv och Gunnesbo

Privatpersoner med diarienummer 96, 99, 199, 329, 264, 305, 346, 352, 364, 370 och 381 motsätter sig förslaget att förtätat vid Spårssnögatan. De anser att det skulle påverka boendemiljöerna negativt då ytorna idag är värdefulla mötesplatser med plats för rekreation. De lyfter också bevarandet av allé och att det finns naturvärden på platsen. Vidare anser man att det inte är lämpligt att bygga nära skolan.

Kommentar: I samrådsförslaget synliggjordes obebyggda platser inom Lunds stad och särskilt i anslutning till mobilitetsnoder. I granskningshandlingen redovisas inte längre platsen som ändrad markanvändning, men den anses fortfarande ingå i ett större område som kategoriseras som sammanhållen bostadsbebyggelse. Förtätningspotentialen kvarstår precis som på andra obebyggda platser runt om i staden.

Privatperson med diarienummer 144, 193, 194, 199, 328, 261, 265, 324, 329, 365 motsätter sig ny bebyggelse längs med Jägaregatan. Bland

annat pekar de inkomna synpunkterna på att grönska försvinner, som både har rekreativa värden och fungerar som bullerskydd mot Kävlingsvägen. Vidare pekar man på att parkeringsmöjligheter försämras och att Jägaregatan i sig, har en viktig funktion för trafiksystemet. Vidare uppmärksammat fornlämningen som finns i området.

Kommentar: Planeringen för östra Nöbbelöv konkretiserades i ett planprogram 2021 och bekräftas i översiktsplanen. Strukturen syftar till att komplettera bebyggelsen med flerbostadshus, radhus och parhus och utveckla stadslivet i området. Nu pågår detaljplanearbete för området där bland annat frågor om bostadstyper, parkering och grönska hanteras på en mer detaljerad nivå. Det finns möjlighet att lämna yttranden i samband med att detaljplanerna kommer ut på samråd.

Privatpersoner med diarienummer 198, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 213, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 229, 232, 235, 237, 241, 244, 271, 277, 338, 341, 342, 344, 345, 363, 373, 374 och 379 motsätter sig samtliga utredningsområde för idrott norr om Gunnesbo, strax söder om Nöbbelövs mosse. Området är idag ett värdefullt och uppskattat friluftsområde som ger möjlighet för rekreativa upplevelser. I synpunkterna framförs att en plats för idrottsändamål skulle påverka landskapsbilden och värdefull natur- och kulturmiljö negativt. Vidare skulle en utbyggnad förändra områdets karaktär och identitet negativt. I synpunkterna tas även upp att trafiken i området skulle öka vilket också ses som negativt. Även negativ påverkan på utsikten nämns i synpunkterna. De flesta tar också upp att utbyggnaden skulle innebära att värdefull åkermark tas i anspråk. Ökat buller och ljusföroreningar nämns också. **Kultur- och fritidsnämnden** ser å andra sidan möjligheter med den föreslagna flytten av idrottsytor. Förslag på alternativ placering vid den yta som idag nyttjas av brukshundsklubben presenteras av **privatperson med diarienummer 271**. Förslag på en mer central placering ges också av **privatpersoner med diarienummer 205**, då det också skulle öka tillgängligheten för barn och unga.

Kommentar: För att möjliggöra en rationell utökning av verksamhetsmark i norra Gunnesbo krävs att idrotten omlokaliseras. Efter samrådet har en mer samlad tätortsutveckling föreslagits som innebär att idrottsområdet flyttas västerut. Områdesriktlinjer slår fast att idrottsplatsen ska utformas så att naturvärden i intilliggande naturreservat värnas. Idrottsområdet ska utformas som en rekreativ miljö med omgivande lägre vegetation för ett hälsosamt och behagligt mikroklimat med skugga och vindskydd.

Föreningen Gamla Lund är kritiska till utbyggnaden väster om väg 103/108. De lyfter också Brunnsberg och riktningen mot Bjärred där det föreslås utbyggnad utanför den gröna ringen, vilket särskilt i mot Bjärred

kan hota det öppna kulturlandskapet. Vidare efterfrågar de att en långsiktig gräns mellan stadsbebyggelse och öppet kulturlandskap och hur denna gräns ska gestaltas fastställs. **Privatpersoner med diarienummer 359, 360 och 368** anser att planerna på utbyggnad väster om väg 108 bör strykas med hänsyn till värdefull åkermark. Förslag ges på att flytta mer verksamheter till de östra kommundelarna.

Kommentar: Marken är utpekad som verksamhetsmark. Förtätning av befintliga verksamhetsområden är en av strategierna för ett starkt och mångsidigt näringsliv, men för att säkerställa näringslivets och samhällets behov fram till 2050. Det finns stora utmaningar att hitta mark till utveckling av näringslivet i Lund. Det finns konflikter kopplat till förtätning och jordbruksmark. I första hand ska förtätning ske av verksamheter. Detta läge är utpekad som ett lämpligt läge för ett långsiktigt behov kopplat till större viktiga etableringar som inte lämpar sig på andra platser och behöver närheten till stadens näringslivs- och kunskapskluster. Fler näringslivetableringar i östra kommundelen är också en viktig inriktning i ÖP. I mark- och vattenanvändningskartan har vi säkrat gröna ridåer mellan bebyggelse och landskap, samt skrivit riktlinjer för att minska negativ påverkan på kulturlandskapet.

Privatperson med diarienummer 218 önskar att översiktsplanen medger att en våtmark anläggs på åkermark norr om Gunnesbo (vid markanvisning för rening av vatten).

Kommentar: En droppe i mark- och vattenanvändningskartan markerar behov av hantering av vatten norr om Gunnesbo.

Privatperson med diarienummer 310 motsätter sig förslaget på ny blandad bebyggelse på Gunnesbo då detta innebär att grönytor bebyggs.

Svar: Grönska ryms inom planerad sammanhängande bostadsbebyggelse.

Privatperson med diarienummer 371 påpekar att Gunnesbo har få transportvägar är ut samt att korsningen Vårbruksvägen - Väg 108 är en farlig och att det är svårt att komma ut på 108. Samma synpunktsinlämnare anser att ny busstrafik på Boställsvägen – Plogfåran – Traktorvägen kommer hindra övrig trafik och därmed skapa en osäker trafiksituation. Vidare anser synpunktsinlämnaren också att ny korsning Boställsvägen – Norra ringen kommer bli en trång sektor i trafiksystemet som bidrar till köbildning.

Kommentar: Behov av ytterligare transportvägar har inte identifierats. Korsningen Vårbruksvägen -108 har tidigare utretts i Åtgärdsvalsstudie Västra Lund där flera åtgärder föreslås för att öka kapaciteten och trafiksäkerheten.

Västerbro med omnejd

Kultur- och fritidsnämnden anser att Fågelskolan är ett intressant utvecklingsområde som kan fylla behov för Västerbro.

Privatperson med diarienummer 88 önskar att Erikshjälpen på Öresundsvägen ska vara kvar när stadsdelen utvecklas.

Kommentar: Frågan behöver hanteras inom utvecklingen av Västerbro och det programarbete med detaljplaner som pågår.

Privatperson med diarienummer 67 föreslår att nytt sjukhus ska byggas på Västerbro.

Kommentar: Regionen, kommunen och universitetet bedömer gemensamt att Smörlyckan är den mest lämpliga platsen för det nya universitetssjukhuset. Det innebär att ersättningsytor behöver hittas för idrotten.

Tekniska nämnden har i sitt yttrande påpekat att det i samrådsförslaget finns illustrationer som både visar och inte visar en park- eller skyfallsyta i etapp 2. Behov av park eller skyfallsyta behöver tydliggöras i illustrationerna. Ett förslag är att den nya centrala parken kan markeras som skyfallsgata. Vidare påpekar tekniska nämnde att det i kartan som visar gröna och blå miljöer saknas gröna stråk och kopplingar i nord-sydlig riktning i stadsdelen.

Mark- och vattenanvändningskartan uppdateras med hänsyn till grönstruktur i Västerbro samt så att skyfallsytan hanteras konsekvent.

Lundaliberalerna anser att genom att ställa tydliga krav säkerställa att framtida detaljplaner på Västerbro innehåller mer verksamhetsytor.

Kommentar: Riktlinjer finns i samrådshandlingen men tydliggörs ytterligare till granskning

Brunnshög

Länsstyrelsen har inkommit med flera synpunkter på översiktsplanens förslag kopplat till Brunnshög. De anser att utvecklingen på Brunnshög och i närområdet kan ha en negativ påverkan på väg E22 på längre sikt. Kommunens nya trafikplats kan inte användas som en planeringsförutsättning för ny bebyggelse.

Kommentar: I dagsläget vet vi inte om det kommer behövas en ny trafikplats på E22, markering för trafikplats tas därför bort från kartan. För att inte bygga bort möjligheter på sikt kommer emellertid ett vägreservat fortsatt att redovisas. Vilka åtgärder som kan komma att krävas inom reservatet behöver utredas vidare.

Länsstyrelsen menar vidare att det inte går att avgöra utifrån befintlig information om det är möjligt att undvika betydande påverkan på miljön i Natura 2000-området Kungsmarken vid en full utbyggnad av stadsdelen, och om förslaget är förenligt med 7 kap 28 a § miljöbalken. Påverkan behöver utredas vidare i inför granskningen för att kunna ge vägledning för efterföljande planering.

Kommentar: Handlingen kompletteras med områdesspecifika riktlinjer som redovisar hur en utbyggnad är möjlig utan risk för negativ påverkan på miljön i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen påpekar också i sitt yttrande att det är viktigt att ESS beredskapszon synliggörs i Översiktsplanen, både under i den delen som hanterar risker och under geografisk fördjupning för Brunnsberg. **ESS** motsätter sig att annan verksamhet som på något sätt kan bedömas kunna komma att påverka, försvåra eller förhindra ESS utveckling och bestånd planeras i ESS omedelbara närhet. Planer finns på att utveckla verksamheten öster om Odarslövsvägen. ESS skriver också att de motsätter sig att marken omedelbart norr om ESS-anläggningen och på motsatt sida av Odarslövsvägen i översiktsplanen anger framtida ospecificerat område för bebyggelse. ESS yrkar att marken reserveras för forskningsanläggningens framtida utbyggnad. Alternativt bör området utgå eftersom det med största säkerhetsmål inte är lämpligt för bostäder.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med beredskapszonen för ESS. Riktlinjerna för markanvändningen "Särskild forskningsanläggning" som gäller för ESS och området norr om ESS anger att utveckling ska inriktas mot särskilda forskningsanläggningar, i första hand ESS och MAXIV, som inte kan samordnas med bostäder och annan känslig markanvändning. De kan heller inte samordnas med verksamheter som kan komma att påverka anläggningarna negativt. Åtgärder i närområdet som kan leda till störningar som påverkar forskningsanläggningarna negativt ska uppmärksammas tidigt i planeringen och undvikas. Områdesriktlinjer för Brunnsberg kompletteras med skrivning om att planeringen ska säkerställa befintliga forskningsanläggningars möjlighet att finnas kvar och utvecklas. Området öster om Odarslövsvägen ligger efter 2050 innebär att ingen ny spridd bebyggelse eller andra permanenta åtgärder som försvårar en långsiktig utveckling i området tillåts.

Kultur- och fritidsnämnden anser att idrottsytor i Brunnsberg behövs för att möta behov både i den växande stadsdelen och i Lunds kommun i stort. **ESS** är också positiva till att ett område för idrott som anordnas inom eller i anslutning till Kunskapsparken. Privatperson med **diarienummer 139** önskar att Brunnsberg ska få ett utökat serviceutbud med vårdcentral och bibliotek. **ESS** välkomnar möjligheten att det inom

området norr om ESS-fastigheten utöka den lokala, gröna elproduktionen via fler och/eller effektivare vindkraftverk.

Kommentar: Idrottsområdet vid Kunskapsparken kommer att bli ett värdefullt tillskott till stadsdelen. Efterhand stadsdelen växer kommer ytterligare service att etableras.

Lundaliberalerna anser att det är av vikt att översiktsplanen inte på något sätt omöjliggör en eventuell framtida sjukhusetablering på Brunnshög.

Kommentar: Föreslagen markanvändning stödjer inte en placering av det nya sjukhuset på Brunnshög. Om detta alternativ skulle bli aktuellt krävs vidare översiktsplanering.

Utveckling i övriga stadsdelar

Privatperson med diarienummer 140 anser att om Klostergården ska förtätas bör detta göras på redan befintlig hårdgjord mark för att bevara den trevliga miljö som stadsdelen har.

Kommentar: Förtätning är en viktig strategi i översiktsplanen. Förtätning sker med fördel på redan hårdgjorda ytor men exakt hur en förtätning på Klostergården kan ske hanteras i senare planeringsskeden.

Tekniska nämnden påminner om att Svenska kyrkan har aviserat att de behöver ha mer ytor för begravningsändamål och att de skulle vilja utvidga begravningsplatsen vid Fredentorp västerut. För att ge möjlighet till ökad flexibilitet är det därför bra om en yta i översiktsplanen väster om Fredentorp kunde medge flera användningar som begravningsändamål och fritids- och idrottsändamål. **Lunds pastorat** skriver att kommunen ombeds beakta och trygga Lunds pastorats behov av framtida begravningsmark i översiktsplanen, företrädesvis i anslutning till befintlig begravningsplats så som Fredentorps begravningsplats.

Kommentar: Utökad yta för begravn timer markeras på Fredentorp. Behovet av yta för kultur- och fritidsverksamhet är inte klarlagt i denna del av staden.

Lundaliberalerna anser att hela området mellan Hardebergaspåret, Utmarksvägen och Sandbyvägen ska byggas ut med blandad bebyggelse i enlighet med trädgårdsstadens ideal. **Nätverket gröna seniorer i Lund** anser att området inte bör bebyggas.

Kommentar: I granskningsförslaget pekas hela ytan ut som sammanhållen bostadsbebyggelse.

Lundaliberalerna ställer sig tveksamma till planerad ny bebyggelse längs med Svenshögsvägen utifrån påverkan på trafik och påverkan på redan befintlig och tillkommande boendemiljö. Lundaliberalerna frågar också hur de gröna ytor som bebyggs ska ersättas.

Kommentar: Utvecklingen konkretiseras i Program till detaljplan för Svenshögsvägen och Fäladstorget i Norra Fäladen, Lund. Programmet är på samråd under hösten 2024. Synpunkten förmedlas till programarbetet.

Lundaliberalerna tycker att det är av vikt att ett respektavstånd måste hållas till Värpinge, Vallkärra och Stora Råby.

Kommentar: Översiktsplanen bekräftar att ett avstånd mellan staden och Värpinge, Vallkärra och Stora Råby.

Lundaliberalerna önskar att skoltomten i Sommarlovsparken, där gamla Mårtenskolan låg, inte ska få ändrad användning då tomten kan komma att behövas. **Kultur- och fritidsnämnden** anser att det är positivt att Linero IP föreslås expandera söderut.

Kommentar: Skolområdet har utökats mellan Munspelet och Östra tornskolan för att möta ett framtida behov. Den aktuella tomten föreslås för idrotts- och fritidsändamål.

Buss- och biltrafik i stadskärnan

Fridays for Future samt privatpersoner med **diarienummer 130, 63 och 90** anser att biltrafiken bör minska alternativt tas bort helt från Lunds centrum. **FörNyaLund, Lundaklipp** och privatperson med **diarienummer 105** anser att biltrafiken fortsatt ska få finnas i centrum. Som motivering anges bland annat att tillgänglighet för såväl boende som besökare och kunder är viktigt. **Privatperson med diarienummer 130** önskar fler handikapparkeringar

Kommentar: Stadskärnan planeras för att bli bilmjuk där tillgängligheten för de som har behov av att komma nära med bil säkerställs, men på gång- och cykeltrafikens villkor. Detta bidrar till att öka attraktiviteten och skapa en levande stadskärna för shopping och upplevelse. Parkering ska finnas på strategiska lägen. Gällande framtida planer för trafiken på och runt Mårtensstorget så hanteras inte trafikregleringar i översiktsplanen därför förmedlas synpunkten vidare till tekniska förvaltningen.

Privatpersoner med diarienummer 63 önskar att stadsbusstrafiken på sikt ska gå runt stadskärnan i stället för igenom den. **Privatperson med diarienummer 171** motsätter sig att det inte ska gå någon busstrafik genom Lunds stadskärna.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar en framtida vision för kollektivtrafiknätet i Lund stad, samt en vilja att utveckla och stärka stadskärnans attraktivitet. Busstrafiken kan ansluta till portar där omstigning från bil och buss kan ske för vidare färd till fots eller med anpassade mindre bussar. Genom omdragning av linjenätet bidrar det till fortsatt utveckling av centrum.

Trafikplats på E22 norr om Norra Lund

Privatpersoner med diarienummer 148, 159, 162, 167, 169, 171, 172, 178, 182, 192, 196, 212, 214, 216, 224, 225, 236, 239, 243, 251, 256, 263, 266, 268, 275, 276, 296, 297, 299, 312, 323, 334, 336, 337, 340, 347, 353, 357, 367, 369, 375, 378, 380, 384, 387, 391 och 399 motsätter sig alla en ny trafikplats norr om Trafikplats Lund Norra. Flera påpekar att det kommer att påverka boendemiljön negativt genom exempelvis ökat buller, samtidigt som det förstör de gröna miljöer som finns där idag och som används frekvent av både boende och besökare. Någon menar också att det blir motsägelsefullt att bygga ut E22 samtidigt som det finns mål att öka andelen resor med gång-, cykel- och kollektivtrafik. Vidare finns en risk att trafiken på Klosterängsvägen ökar. Några är tveksamma om placering verkligen ger önskad effekt då trafikplatsen skulle ligga nära befintlig trafikplats.

ESS anser att anslutningen till E22 är en viktig komponent för fortsatt anordnande och utveckling av det samlade forskningsområdet och Brunshög som helhet. ESS har ett särskilt behov av en närliggande påfart till E22 främst för sina tunga specialtransporter. **Fridays for Future** anser att breddning av E22 genom Lund borde avbrytas.

Kommentar: I dagsläget vet vi inte om det kommer behövas en ny trafikplats på E22, markering för trafikplats tas därför bort från kartan. För att inte bygga bort möjligheter på sikt kommer emellertid ett vägreservat fortsatt att redovisas. Vilka åtgärder som kan komma att krävas inom reservatet behöver utredas vidare. Frågan om buller skickas vidare till Trafikverket.

Kollektivtrafik

Region Skåne ser särskilt Norra Fäladen som ett stråk som är i behov av förbättrad framkomlighet för att kunna skapa ett högklassigt kollektivtrafikstråk. **Tekniska nämnden** anser att redovisning av kollektivtrafik behöver kompletteras med stråk av högklassig kollektivtrafik där det går mycket kollektivtrafik, regionbuss och stadsbuss med många resenärer. Det skulle innebära att man får med vissa delar som nu saknas i redovisning som till exempel Malmövägen, mellan Trafikplats Lund södra till Margreterdal, och Fjelievägen, mellan Mobiliarondellen och Byggmästaregatan. Ett annat stråk att prioritera är

även Utmarksvägen, Solbjersvägen, Norra Ringen och Getingevägen. Framför allt då det pekas ut ett spårreservat mot Dalby. **AFSL** påpekar att lokaltrafiken inte är markerad på kartan, trots att den är prioriterad i översiktsplanen. Vidare påpekar AFSL att, enligt trafikkartan, stora delar av staden är underförsörjd på kollektivtrafik, det vill säga att många har mer än 5 min till hållplats.

Svedala kommun påpekar att det är viktigt att arbeta med funktionalitet, gestaltning och lokalisering av mobilitetsnoderna för att de ska bli attraktiva och användbara. Vidare anser **Svedala kommun** att kollektivtrafikstråk utmed Malmövägen i Lund bör prioriteras och uppmanar till att inte bygga bort de ytor som behövs för kollektivtrafik. **Staffanstorps kommun** ser positivt på kollektivtrafikreservat på Tetrapak-banan och återupptar gärna diskussioner om utvecklad spårburen kollektivtrafik. **Lomma kommun** ser att det är positivt med det reservat för transportinfrastruktur som pekas ut på plankartan längs med Fjelievägen.

Kommentar: Det högklassiga kollektivtrafiknätet redovisas under den tematiska inriktningen för Hållbar mobilitet, Kollektivtrafik. Vidare, analyser har gjorts inför arbetet med översiktsplanen både gällande bilanvändning och kollektivtrafik. Norra Fäladen pekas ut som ett område med högklassig kollektivtrafik. I utvecklingen av mobilitetsnoderna ska kvaliteter som stärker attraktivitet och funktionalitet finnas med. Behovet av detta lyfts in i text. Malmövägen pekas ut som ett högklassigt kollektivtrafikstråk och ska utvecklas för att främja det. Texten kommer att uppdateras med fokus på trafiken i stadskärnan

Förnya Lund anser att kollektivtrafiken och infrastruktur kopplat till denna behöver moderniseras, exempelvis genom minder smarta elbussar. Förnya Lund tror att detta skulle göra utbudet mer tillgängligt. **Lunds kommuns parkerings AB (LKP)** poängterar att mikromobilitet har potential att fylla viktiga nischer inom stadslogistiken och att kommunen bör prioritera inrättandet av mobilitetsnoder där invånare enkelt kan byta mellan olika transportmedel. Vidare anser **LKP** att kommunen bör överväga att implementera avancerade datadrivna system för trafikstyrning som kan minska trafikstockningar och optimera flöden av kollektivtrafik för att bidra till en reduktion av växthusgaser.

Kommentar: Teknikutveckling inom mobilitet och kollektivtrafikplanering hanteras översiktligt i översiktsplanen.

ESS lyfter att utvecklingen av Lund C är en mycket viktig fråga för att öka kollektivtrafikens attraktionskraft och effektivitet men också för att skapa en entré till Lund.

Kommentar: Lund centralstations roll för utveckling i Lund och som entré till staden har tydliggjorts i granskningshandlingen.

Vägreservat till väg 108 och S:t Lars väg

Staffanstorps kommun tycker att det är positivt att vägreservatet till väg 108 finns kvar. Påbörjar gärna diskussioner även om detta. Vidare påminner kommunen om slutsatserna i ÅVS för om anslutningar från Flackarps byväg och Sankt Lars väg stängs och i stället ansluts till väg 108 via en ny cirkulationsplats vid Gamla Lundavägen.

Hyresgästföreningen Region Södra Skåne skriver i sitt yttrande att de och de boende i Hunnerup är kritisk till flytten av Sankt Lars vägen då det kommer att minska tryggheten och säkerheten för barnen i området samt bidra till ökat buller. **Höjeådalens intresseförening** ställer sig också kritiska till vägreservatet från Åkerlunds och Rausings väg för en koppling till väg 108. Då denna motverkar kommunens strategi för hållbar mobilitet samt medföra hög miljöpåverkan på djur och natur i ett känsligt område. Vidar anser de att kostnaden för investeringen inte står i paritet med nyttan för Lundaborna. Även **Lunds Naturskyddsförening** har synpunkter på trafiken på Sankt Lars och önskar att trafiksituationen utreds innan kommunen tar ställning till att underlätta utfarten till väg 108. Detta är viktigt inte minst eftersom cykelvägen mot Malmö går genom Sankt Lars, och borde erbjuda cyklisterna en positiv upplevelse av den gröna naturmiljö som parken tidigare utgjorde.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar vägreservat för att säkerställa ytor för framtida behov och möjliga nya kopplingar. Vidare utredningar krävs. Frågan om S:t Lars väg hanteras i pågående detaljplanearbete för området.

Övriga transport- och mobilitetsfrågor

Lundaliberalerna menar att kopplingarna söderut mellan Klostergården/Sankt Lars och Staffanstorp är för undermåliga. Supercykelväg söderut från Lund måste få en tydlig placering och planering. **Lomma kommun** ser glädjande på att satsningarna på supercykelstråk finns med och att sträckan längs väg 103/Trollebergsvägen får markeras.

Kommentar: Supercykelvägarna kommer att förtydligas i granskningsversion av Översiktsplanen.

Privatpersoner med diarienummer 149, 151, 169, 181, 187, 192, 196, 207, 212, 224, 236, 243, 254, 256, 263, 268, 275, 296, 299, 323, 334, 336, 337, 340, 343, 347, 353, 358, 369, 376 och 399 har inkommit synpunkter angående nytt läge för Klosterängsvägen/Norra

Gränsvägen och att denna ska ta yta från Borgarparken. Samtliga motsätter sig förslaget.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan i samrådshandlingen innehåller av misstag fel sträckning av Klosterängsvägen. Detta justeras till granskningshandling. Markanvändningen är en avvägning mellan olika intressen och en liten del av parkmarken längst i söder föreslås lämplig att bebygga.

Privatperson med diarienummer 242 anser att sammankopplingen av Sandbyvägen och Dalbyvägen, förbi Östra Linero inte är nödvändig då den dels innebär att Linero blir avskuret av mellan tre hårt trafikerade vägar med höga hastigheter.

Kommentar: Det reservat som pekas ut syftar till att säkerställa yta för framtida kollektivtrafik.

Privatperson med diarienummer 292 anser att kommunen bör gräva ner befintliga två samt kommande två järnvägsspår, då man därmed läker ihop de två delarna av staden med hänsyn till att staden är enligt riksantikvarien klassat som riksintresse Lund.

Kommentar: Den nuvarande järnvägsplanen visar på att Lund C fortsatt kommer att ligga i markplan vid befintliga spår och perronger. Alternativet om att gräva ned järnvägen är avskrivet. Godstågen kommer då fortsätta rulla genom stadskärnan, men då godstrafiken kommer att öka kommer behovet av att flytta ut godstrafiken från den medeltida stadskärnan att öka. Översiktsplanen pekar därför ut ett stråk för yttre godsspår, dels med anledning av kapaciteten på järnvägen, dels för att minska buller samt att förhindra att farligt gods transporteras genom stadskärnan. I detta bör Region Skåne och Trafikverket ha en samordnande roll.

Tekniska förvaltningen anser att översiktsplanen nämner felaktigt att infartsparkeringar i utkanten av Lunds stad inte är väl utnyttjade, detta bör korrigeras.

Kommentar: Det justeras till granskningshandlingen.

Privatperson med diarienummer 109 önskar bullerskydd vid Sankt Larsparken mot E22 och väg 108. **Privatperson med diarienummer 139** önskar bullerplank längs hela motorvägen (från Sparta till MAX IV).

Kommentar: Synpunkten skickas vidare till Tekniska förvaltningen och Trafikverket.

Grönstruktur

Bevara Källby Natur anser att befintliga grönstrukturen ska bevaras och utökas samt att åtgärder görs för att bidra till att stadens krontäckningsgrad blir jämnare. **Privatperson med diarienummer 176** anser att det är glädjande att översiktsplanen har som avsikt att stärka den biologiska mångfalden, krontäckningen och grönskan i staden. **Lundaliberalerna** anser att Lund behöver fler gröna stråk som binder ihop staden. **Privatperson med diarienummer 382** anser att översiktsplanen bör innehålla stärkta rekreativmöjligheter för allmänheten. Detta kan göras genom stigar/beträdor i vild natur och i mindre jordbruksfält

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan redovisar park och andra grönområden inom byggd miljö som på grund av sin storlek eller sammanhang har en särskild betydelse för den gröna infrastrukturen. Även gröna stråk i tätort och på landsbygd pekas ut. Utöver kategorin "grönstruktur" ingår mindre närparker och grönområden i övriga kategorier för "blandad bebyggelse".

Höjeådalens intresseförening efterfrågar en mer detaljerad beskrivning i översiktsplanens kartor som visar hur kommunen avser att praktiskt implementera sitt strategiska mål enligt 3-30-300-principen.

Kommentar: Principen 3-30-300 lyfts i översiktsplanen som ett användbart verktyg för att arbeta med träd och grönstruktur i tätbebyggda miljöer. Att sätta upp exakta mått anses problematiskt då det förväntas stå i konflikt med andra intressen för att uppnå en effektiv markanvändning. Lämplig krontäckningsgrad varierar mellan olika platser. I de geografiska områden där behovet är särskilt stort har krontäckningsgraden uppmärksamats i områdesriktlinjer. Grönprogrammets riktlinjer om att "alla som bor i tätorterna bör kunna nå en närpark inom 300 meter från bostaden" bekräftas av översiktsplanen.

Privatpersoner med diarienummer 67, 130, 317 och 339 anser att befintliga naturvärden, parkmarker och andra värdefulla grönområden bör värnas och att översiktsplanen bör innehålla fler gröna utbyggnadsområden.

Kommentar: Flera nya områden för grönstruktur har pekats ut i mark- och vattenanvändningskartan. Översiktsplanen innehåller ställningstaganden, strategier och riktlinjer för att öka antalet träd i tätorterna.

Bevara Källby Natur anser att koloni- och odlingsområden ska synliggöras som "koloni- och odlingsområden" i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommentar: I mark- och vattenanvändningskartan ingår koloni- och odlingsområden i kategorin "idrott och fritid".

Privatperson med diarienummer 73 påpekar att Månslyckans koloniområde inte är inritad i sin fulla utbredning mot Möllegatan och undrar varför.

Kommentar: Månslyckans ligger i huvudsak inritad som koloniområde med undantag för de kolonilotter som är insprängda i kvartersstrukturen.

Privatperson med diarienummer 143 påpekar att Sofiaparken ska markeras som grönstruktur.

Kommentar: Sofiaparken är inte markerad som grönstruktur i mark- och vattenanvändningskartan, utan ingår som grönstruktur i kategorin för "sammanhållen bostadsbebyggelse".

Privatperson med diarienummer 382 anser att översiktsplanen bör ta vara på den gröna koppling som finns i området kring Rinnebäcksravinen idag. Vidare föreslås att områdets skydd ska stärkas komplettera befintliga naturreservat i närheten.

Kommentar: Området är utpekat som grönstruktur, idrott och fritid och teknisk anläggning. Detta för att ta hand om dagvatten och skyfall från staden och samtidigt säkerställa ytor för rekreation för allmänheten. Utöver detta redovisas en yta med möjlig utbyggnad efter 2050 där avvägningar mellan olika intressen ännu inte har gjorts. Så länge områdena är utpekade som utbyggnad efter 2050 gäller befintlig markanvändning, men det är viktigt att förändringar inte omöjliggör framtida utveckling i dessa lägen. Naturreservat på den här platsen bedöms inte nödvändigt i dagsläget.

Privatperson med diarienummer 231 uppmanar till att stärka den gröna kopplingen mellan Linero och Arendalaparken genom att förlänga allén längs delar av Norrängavägen. Vidare kan stråket förlängas till Hardeberga kyrkby och vidare mot Rögle och Dalby Söderskog. Stråket behöver också möjliggöra cykling. Synpunktsinlämnaren önskar också en säker slinga genom Kungsmarken, så att man kan gå en runda från Kunskapsparken till Hardebergaspåret via Kungsmarken.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar gröna stråk på landsbygden som stöttar detta.

Lunds naturskyddsförening anser att det inte bör öppnas fler förbindelser mellan tätorten och Kungsmarken. Fler besökare innebär ökat slitage på den ömtåliga naturen, och fler arter riskerar att försvinna.

Kommentar: Med en växande befolkning ökar också efterfrågan på tätortsnära rekreation. Föreslaget rekreationsområde mellan Kungskapsparken och Kungsmarken ska utformas med mer besöksintensiva funktioner, med syfte att avlasta Kungsmarkens känsliga naturmiljö från ett allt högre besöksstryck.

Nätverket Gröna seniorer i Lund ger föreslår trädplantering i verksamhetsområden som Gastelyckan och NOVA.

Kommentar: Översiktsplanen innehåller riktlinjer för att öka krontäckningsgraden i de områden där den idag är särskilt låg, bland annat i Gastelyckan och NOVA.

Östra Torns ryttersällskap påpekar att ridstigar som finns i närområdet Mårtens Fälad/Hardebergaspåret måste bevaras och förhoppningsvis byggs ut så att de blir mer sammanhängande. Skulle ridvägarna påverkas av nybyggnation (exempelvis nytt idrottsområde söder om Hardebergaspåret, förtätning av Östra Torn längs Sandbyvägen och området Arendala) hoppas ryttersällskapet att de ersätts med nya i området.

Kommentar: Handlingen kompletteras med områdesriktlinje som säkerställer ridstigar i samband med utveckling av utbyggnadsområdet.

Vattenfrågor

Höjeådalens intresseförening vill att all utbyggnad i Lunds tätort ska planeras med hänseende till dagvattenhantering, och alla ytor som har vattenupptagningsförmåga behöver bevaras. De anser vidare att det är oklart vilken yta planerade anläggningar för fördröjnings/reningsåtgärder upptar.

Kommentar: Översiktsplanen hanterar frågor om dagvatten och skyfall på en översiktlig nivå, se vidare i tematisk inriktning "Friskt och levande vatten" Frågorna behöver utredas vidare i mer detalj i efterföljande planering. För reningsdammarna i Lunds stad finns ett PM framtaget av VA SYD, som är möjlig att ta del av och för fördröjningsytor på kommunalägd mark finns ett lager under det tematiska avsnittet. För övriga lägen kvarstår utredning kring markägoförhållanden, genomförande och ytbehov.

Privatperson med diarienummer 49 anser att förslaget att avveckla Källby reningsverk vid byggande av ledning till Malmö är dåligt eftersom det behövs för att rena regnvatten. Det kan också användas som reserv vid framtida översvämningar.

Kommentar: VA SYD har ansvar för spillvattenhantering och har gjort en sammanvägd avvägning för att säkra kapacitet för framtiden. Vid

utveckling av Källby verksamhetsområde kan delar av reningsverkets anläggningar och tillstånd ge möjligheter för en mer cirkulär hantering av vatten i framtida stadsutveckling, framför allt Källby verksamhetsområde. Reningsdammarna föreslås användas för fördröjning av dagvatten i aktuellt förslag.

Privatperson med diarienummer 382 anser att nya fördröjningsdammar ska utformas multifunktionellt. Eventuell utbyggnad av fördröjningsdammar vid Gässlingavägen inte får hindra möjligheten till spontangolf samt möjlighet till fortsatt ekologiskt jordbruk.

Kommentar: Spontangolfen ligger som utbyggnad efter 2050, inte som ändrad användning. För att dra nytta av den damm som planeras och stärka de gröna värdena för de som kommer att flytta in i Västerbro planeras en rekreativ miljö runt dammen.

Näringsliv och verksamhetsutveckling

Privatperson med **diarienummer 74 och 320** anser att området väster om väg 108 inte ska utvecklas till nytt verksamhetsområde med hänsyn till bevarandet av jordbruksmark. Privatperson med **diarienummer 74** anser dock att det är med undantag för om Alfa Laval verksamhet kräver det.

Kommentar: Förtätning av befintliga verksamhetsområden är en av strategierna för ett starkt och mångsidigt näringsliv, men för att säkerställa näringslivets och samhällets behov fram till 2050 pekas lämpliga lägen ut för möjlig expansion av verksamheter.

Nätverket för gröna seniorer anser att gällande detaljplaner på Gastelyckan bör ändras för att möjliggöra att dela tomter och bygga högre. **Privatperson med diarienummer 74** anser att verksamhetsområdena Hasslanda och Gastelyckan ska förtätas.

Kommentar: Förtätning av befintliga verksamhetsområden är en av strategierna för ett starkt och mångsidigt näringsliv, där en förtätning av Gastelyckan-Hasslanda är möjlig inom ramen för gällande detaljplaner.

Tekniska nämnden anser att det saknas framtida verksamhetsområde vid södra infarten i Lund. Idag detaljplaneras för en ny drivmedelsstation i området. Vidare påpekar tekniska nämnden att det i samrådsförslaget för översiktsplan har tagit bort verksamhetsområde vid Nöbbelöv, norr om Alfa Laval. Tekniska nämnden anser att översiktsplanen bör ta höjd för en framtida expansion för Alfa Laval.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan justeras vid södra infarten. Det som i översiktsplan 2018 var markerat som verksamhetsmark

norr om Alfa Laval var avsett för teknisk anläggning och är inte i detta skede en lämplig yta för expansion av verksamhetsmark.

Lunds kommunala fastighetsbolag (LKF) anser att krav på service och handel i bottenplan på bostadskvarter nära ett stadsdelscentrum bör undvikas då det utarmar centrum.

Kommentar: Det är i linje med översiktsplanen och dess markanvändning med riktlinjer. Service och handel är prioriterat i centrummiljöer.

Lunds universitet ser positivt på att befintliga verksamheter med hänsyn till logistik, risk och säkerhet tillvaratas. Det bör även finnas framtida utvecklingsmöjligheter för verksamheter som innebär risker.

Kommentar: Det är viktigt att det finnas utvecklingsmöjligheter för verksamheter med omgivningspåverkan.

Lomma kommun ser möjlighet till samarbete kring verksamhetsutveckling vid kommungränsen. Kommunen påpekar vidare att de inte är övertygad om Lunds planer gynnar en hållbar profil.

Kommentar: Förtätning av befintliga verksamhetsområden är en av strategierna för ett starkt och mångsidigt näringsliv, men för att säkerställa näringslivets och samhällets behov fram till 2050, för en hållbar och omställning och robust samhällsutveckling, pekas lämpliga lägen ut för möjlig expansion av verksamheter.

Teknisk infrastruktur och utbyggnad

VA SYD skriver att förtätning i framförallt Lunds tätort innebär en belastning på en vatten- och avloppsanläggning som både är gammal och som är byggd utifrån helt andra krav än vad som ställs idag. Vid förtätning och ombyggnad i befintlig miljö saknas prioriteringsordning för olika ledningslag och mellan ledningar och exempelvis träd.

Kraftringen skriver i sitt yttrande att de noterar att en stor del av utbyggnaden av Lunds stad planeras ske i de östra delarna på sikt. Det kommer att medföra ett behov av att förstärka fjärrvärmenätet till de delarna av staden, vilket är viktigt att beakta vid kommande planeringsarbeten.

Kommentar: I kommunens utbyggnadsplan kommer behov av större satsningar på infrastruktur att kartläggas, var samt när i tiden dessa investeringar beräknas inträffa. När prioritering av utbyggnadsområden görs i UBP tas behovet av teknisk infrastruktur i beaktande. Vattentjänstplanen kommer vara ett viktigt underlag i den fysiska planeringen framöver.

Dalby

Bebyggelse

Privatpersoner med diarienummer 68, 69, 103, 165, 233, 238, 240, 257, 267, 307 motsätter sig förslaget att, som enligt samrådsförslaget, bygga ut Dalby väster om Hagalundsområdet. En namnlista med 366 underskrifter har lämnats in med samma budskap. Synpunktsinlämnarna menar att området är olämpligt för ny bebyggelse bland annat för att högkvalitativ jordbruksmark tas i anspråk, för att det är en känslig kulturmiljö och dessutom en värdefull rekreativ miljö idag. Ny bebyggelse förstör värdefull utblick och området innehåller fornlämningar. **Naturskyddsföreningen** menar att en tätortsutbyggnad väster om Lund inte är möjlig utan att påtagligt skada riksintressen för naturvård och kulturmiljövård.

Kommentar: Utbyggnadsområdet vid Hagalund föreslås ligga kvar. Området är en naturlig utvidgning av Dalby och en av pusselbitarna för att möta bostadsbehovet i kommunen. Utbyggnaden bidrar till att nyttja kapacitet i Dalbys grundskolor och har potential att bidra till en stärkt koppling till Dalby Söderskog. Förslaget kompletteras med riktlinjer som lyfter att utvecklingen av området behöver ske på ett sätt så att värdena i kultur- och naturmiljön värnas. Yta behöver också avsättas för hantering av vatten.

Privatpersoner med diarienummer 136, 137 och 138 anser att Dalby inte bör bli för stort. Bland synpunkterna lyfts framför allt att jordbruksmark inte ska tas i anspråk för ny bebyggelse. En synpunkt som delas av privatperson med **diarienummer 134**. Som motivering lyfts både vikten av att värna jordbruksmarken men också risken att Dalbys bykänsla går förlorad.

Kommentar: Dalby har ett brett serviceutbud och en god regional tillgänglighet. Orten har potential att möta en del av kommunens bostadsbehov. För att möta kommunens behov av bostäder fram till 2050 behöver viss jordbruksmark tas i anspråk, så även i Dalby.

Mobilitet

Privatpersoner med diarienummer 72, 164 och 231 samt **Föreningen Dalby och Södra Sandby Montessoriförening** har lämnat synpunkter på specifika vägar i Dalby där trafiksäkerheten är bristande, där det finns önskemål om ett kommunalt väghållaransvar eller där det saknas ljud- och vindskydd för cykel.

Kommentar: Synpunkterna har förmedlats till Tekniska förvaltningen som ansvarar för drift och utformning av det kommunala vägnätet.

Privatperson med diarienummer 74 samt **Statens Fastighetsverk** ställer sig kritiska till reservatet för Simrishamnsbanan. Som motivering lyfts att det riskerar att påtagligt skada det statliga byggnadsminnet Dalby Kungsgård. Statens Fastighetsverk påpekar samtidigt att jordbruksegendomarna som ingår i Dalby Kungsgård också bör synas i översiktsplanen.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut Simrishamnsbanan som en viktig långsiktig satsning om kapacitetsbehoven ökar så pass mycket i framtiden att det kan vara aktuellt att överväga högklassig spårtrafik. Stråket bidrar även till att binda samman östra och västra Skåne. Mark- och vattenanvändningen redovisar nu jordbruksegendomarna som ingår i Dalby Kungsgård som värdefull kulturmiljö och områdesriktlinjer har kompletterats för att säkerställa de kulturhistoriska värdena.

Tekniska förvaltningen lyfter att Prästkragevägen är förberedd för att kunna byggas vidare på när fler etapper av Påskagänget byggs. Som översiktsplaneförslaget är nu ligger det ett grönområde i vägen för gatans framtida förlängning.

Kommentar: I mark- och vattenanvändningskartan redovisas den övergripande markanvändningen och det större sammankopplande vägnätet. Vägnät inom stads- eller bydelar redovisas inte men ryms inom samtliga markanvändningskategorier, i detta fall grönstruktur. Gatunätet för framtida bebyggelse prövas i detaljplan.

Gröna och blå miljöer

Tekniska förvaltningen lyfter att idrottsområdet i Påskagänget kan vara en lämplig plats för dagvattenhantering vid ytterligare utbyggnad av Påskagänget. Tekniska förvaltningen påpekar också att det föreslagna utbyggnadsområdet öster om Galgbacken ligger i ett område med förekomst av flera fridlysta arter, bland annat fladdermöss, vilket behöver beaktas i kommande planer. **Privatperson med diarienummer 158** anser att de gamla sälgarna i stationsområdet ska värnas.

Kommentar: Behov av att hantera vatten samt behov av utredning om påverkan på fridlysta arter lyfts i områdesriktlinjer för aktuella delområden. Frågan om sälgarna i stationsområdet hanteras i ett senare planeringsskede.

Teknisk försörjning och täktverksamhet

Kraftringen önskar påtala att stora träd i gatumiljön kan innebära problem för elnätet och därmed leveranssäkerheten. Vid eventuell förtätning kan stora träd även medföra svårigheter att förlägga nya ledningar. Kraftringen efterfrågar också mer detaljer kring vilka bostäder som planeras för att underlätta framtida belastningsprognoser.

Kommentar: Denna fråga hanteras inte inom ramarna för översiktsplanen. I den efterföljande planeringen kommer utrymmesutredningar att krävas för att säkerställa att alla nödvändiga funktioner, såsom ledningar och träd, får plats. Olika geografiska delar av kommunen har studerats i olika detaljeringsgrad vilket återspeglas i redovisningen.

Länsstyrelsen anser att påtaglig skada på riksintresset M3 Önnemo inte kan uteslutas. Lund behöver utveckla vad som avses med lämplig användning, då kommunen i samrådsförslaget redan tagit ställning för sammanhållen bostadsbebyggelse. Kommunen behöver inför granskningen bedöma hur föreslagen utbyggnad i Dalby påverkar eller påverkas av Sevesoverksamhet (Dalbytäken).

Kommentar: Det markerade området har redan idag flertal befintliga bostäder och nya bostäder tillkommer inte närmare tåkten i förslaget. Därtill finns ytterligare befintliga bostäder närmare tåkten. I det tillstånd inklusive tillståndsansökan med bilagor för tåkten kan utläsas att det berörda området inte berörs av bullerstörningar och vibrationer utöver angivna nivåer i tillståndet. Tillkommande bostäder bedöms därmed inte heller påverka drift av tåkten. Då Lunds kommun inte delar riksintresseavgränsning av den del av riksintresset som är norr om Veberödsvägen med hänsyn till naturvärden och friluftsliv har avvägningen gjorts att området är lämpligt för bostäder.

I handlingar tillhörande tåktens tillståndsansökan beskrivs en riskbedömning som har gjorts avseende olyckor, inklusive SEVESO-verksamhet. I denna bedöms det vara låg sannolikhet för en olycka och inga allvarliga konsekvenser bedöms uppstå utanför tåktens verksamhetsområde. Skyddsåtgärder anges ha vidtagits för att minimera risken för allvarlig kemikalieolycka. Därmed bedöms inte utbyggnadsområdet påverkas eller påverka SEVESO verksamheten.

Centrum och service

Privatperson med diarienummer 158 uttrycker en oro att service försvinner när centrum byggs om. Privatpersonen efterlyser ett centrum som tar tillvara unika värden i kvarteret intill där bland annat biblioteket finns. Nytt centrum bör knyta an till bland annat tegeltraditionen och en riktig torgkänsla borde skapas med träd som skuggar. **Lantmännen fastigheter** äger delar av Dalby centrum och ställer sig positiva till att fortsatt centrumverksamhet möjliggörs i översiktsplanen.

Kommentar: Dalbys roll är att vara en bärande serviceort i östra Lund, där Dalby centrum utvecklas som nod för handel och service. Synpunkten gällande utformning förmedlas till Tekniska förvaltningen.

Föreningen Gamla Lund anser att Det finns möjligheter att komplettera områdets alla bevaringsvärda byggnader med till dessa anpassad ny bebyggelse, så att en upplevelserik, attraktiv småstadliknande kärna utvecklas. Föreningen Gamla Lund anser att ingen ny bebyggelse skall uppföras i Dalby centrum innan en fördjupad översiktsplan eller ett planprogram gett tydliga riktlinjer för hela den gamla ortskärnan. En sådan kombinerad bevarings- och utvecklingsplan med riktlinjer för arkitektur, gaturum, torg och förening av gammalt och nytt bör ha högsta prioritet.

Kommentar: Ett planprogram för Dalby centrum är under framtagande. Synpunkten förmedlas till det arbetet.

Privatperson med diarienummer 164 anser att perifer lokalisering av förskolor i Dalby ökar bilberoendet. Viktigt att Möllebackens förskola finns kvar. Föreningen Dalby och Södra Sandby Montessoriförening undrar varför Skrylleängsskolan inte finns markerad i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommentar: Förskolor pekas som regel inte ut utan ingår i mark- och vattenkategorin "sammanhängande bostadsbebyggelse". Skolorområden som överstiger en viss storlek och som bedöms vara strategiskt viktiga i den framtida skolförsörjningen har markerats ut i mark- och vattenanvändningskartan. Vissa friskolor och kommunala skolor syns därför inte i kartan men spelar naturligtvis ändå en viktig roll i försörjningen av grundskoleplatser i kommunen. Översiktsplanen hindrar inte pågående användning.

Privatperson med diarienummer 274 efterfrågar en högre ambitionsnivå för fritidsaktiviteter och föreslår en hinderbana vid Möllehagen.

Kommentar: Denna fråga hanteras inte inom ramarna för översiktsplanen men förmedlas till Tekniska förvaltningen som ansvarar för utveckling av spontanidrottsplatser.

Näringsliv och verksamhetsutveckling

Lantmännen fastigheter äger en fastighet inom delar av stationsområdet som föreslås omvandlas till mångfunktionell bebyggelse. Osäkerheten kring när och om en framtida spårbunden trafik och station kommer till stånd i kombination med denna markanvändning gör att det inte är motiverat att genomföra utvecklings- eller underhållsåtgärder (trots att ett sådant behov finns). Risk för att fastigheten inte kan ha en hyresgäst och stå tom. Vi riskerar värdeminskning och förlust av hyresintäkter. Fastigheten bör klassas som verksamheter.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar den övergripande markanvändningen. Med hjälp av riktlinjer för varje markanvändningskategori och områdesspecifika riktlinjer ges förutsättningar och/eller begränsningar för hur enskilda fastigheter kan utvecklas. Översiktsplanen är inte bindande vid till exempel en kommande prövning av om fastigheten kan bebyggas (förhandsbesked eller bygglov) utan ger en vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska inte heller ses som ett juridiskt stöd för att hindra pågående användning.

AkkaFRAKT påpekar att verksamhetsområdet i östra Dalby är felaktigt utritat.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan justeras efter inkommen synpunkt.

Södra Sandby

Utbyggnad i Fågelsångsdalen

Länsstyrelsen gör en övergripande bedömning av påverkan på riksintresse naturvård och ser en risk för påtaglig skada utifrån nuvarande förslag för utbyggnad i Fågelsångsdalen. Det finns en risk att utbyggnaden kan påverka naturmiljön och fridlysta arter negativt, och att områdena därmed inte är lämpliga för exploatering. Förslaget bör ses över, och ytorna närmast ån i söder bör utgå. **Tekniska nämnden** lyfter att det är positivt med utökad grönstruktur intill Natura 2000-området och naturreservatet Fågelsångsdalen men lokalisering av tänkt ny bebyggelse behöver studeras. Med risk för negativ påverkan på reservatets bevarandevärden från exempelvis ljusföroreningar kan bebyggelsen behöva pressas så långt ifrån reservatet som möjligt, samt anpassas i sin utformning. Förekomst av fladdermöss i dalen kommer undersökas under 2024.

Privatpersoner med diarienummer 316 menar att remsan innanför Möllevägen/Hardebergaspåret borde bevaras grön. Det är ett uppskattat rekreativt område och viktigt med ett släpp mot möllan och skönt med avstånd från snabba cyklar på Hardebergaspåret. **Privatpersoner med diarienummer 350** uppmanar också till att Hardebergaspåret borde utgöra en gräns för bebyggelse på dalens södra sida och att man inte ska bygga i Fågelsångsdalen. Även **privatpersoner med diarienummer 321** menar att kommunens förslag att bygga bostäder på sträckan mellan Scoutstugan och Möllevägen kommer att medföra en negativ konsekvens då det innebär att denna del av grönstråket som är tillgängligt för rekreation försvinner, och att det sammanhängande grönstråket som är

tillgängligt för att färdas genom Södra Sandby kapas i dess västra ände. Kommunen borde snarare bevara grönstråket och dess funktion.

Privatpersoner med diarienummer 321 menar att bebygga dalgångens botten med bostäder från Möllevägen och västerut till norr om Törnsångarevägen/Gulsångarvägen innebär att arbeta mot de naturliga förutsättningarna som en dalgång innebär, vilket kan leda till en stor påverkan på hus och infrastruktur till följd av ökad frekvens av kraftig nederbörd.

Kommentar: Kommunen gör bedömningen att utbyggnad är möjlig utan påtaglig skada på riksintresset för naturvård. Handlingen kompletteras med områdesspecifika riktlinjer som redovisar hur en utbyggnad är möjlig samtidigt som riksintresset för naturvården kan tillgodoses.

Utbyggnadsområdena söder om ån har justerats för att minska negativ påverkan på naturmiljö och fridlysta arter. Handlingen har kompletterats med områdesspecifika riktlinjer som redovisar hur en utbyggnad är möjlig utan risk för negativ påverkan på naturmiljön. I samband med utveckling av området ska de gröna och rekreativa värdena utvecklas. Utformningen ska ha en mycket stor respekt för områdets gröna värden. Detta tydliggörs i översiktsplanen. Dalgångens botten ska inte bebyggas med bostäder.

Utbyggnad längs Hällestadsvägen

Tekniska nämnden och Lundaliberalerna förslår vidare att del av fastighet Sandby 12:73, söder om Hällestadsvägen markeras för någon typ av användning som behövs för kommunens utveckling. Det skulle kunna möjliggöra och underlätta ett eventuellt kommunalt förvärv.

Tekniska nämnden lyfter att det i Södra Sandby vid Bastahölsvägen finns befintlig bebyggelse med fribyggartomter endast på västra sidan om vägen. Förslagsvis markeras ytan öster om vägen som framtida bebyggelse. Här kan den befintliga infrastrukturen användas mer effektivt om fler fribyggartomter tillkommer på den östra sidan av vägen.

Nätverket Gröna seniorer i Lund menar att den föreslagna utbyggnaden på jordbruksmark utmed Hällestadsvägen bör utgå.

Privatpersoner med diarienummer 349 menar att området inte bör bebyggas utan få fortsätta vara åkermark. Bebyggelse minskar våtmarkens natur- och rekreationsvärden. **Privatpersoner med diarienummer 325** menar att utbyggnaden längs Hällestadsvägen hamnar för långt från hållplats.

Lunds naturskyddsförening menar att de låglänta områdena i östra kanten av Södra Sandby på grund av översvänningsriskerna inte är lämpliga för bostadsbebyggelse.

Kommentar: Utbyggnadsområdet har bedömts lämpligt för att möta behovet av ett brett bostadsutbud i kommunen fram till 2050. Hällestadsvägens yttre utbyggnadsområden i Södra Sandby ligger dåligt till kollektivtrafikmässigt. Området ändras till att det yttre området placeras först efter 2050. I stället planeras ett område söder om Hällestadsvägen med bättre koppling till centrum, skola och kollektivtrafik. Det ger en mer sammanhållen och hållbar tätortsutveckling och området närmast Bastahölsvägen blir en del av den utvecklingen. I kommunens utbyggnadsplan bedöms ifall området är aktuellt för bostadsutbyggnad på kortare sikt. I gällande utbyggnadsplan ingår området inte i utbyggnaden fram till 2030.

Utveckling av bykärnan

Fritidsnämnden ser mycket positivt på utvecklingen av Södra Sandbys centrum. Fortsatt planering bör möjliggöra ett samlat idrotts- och fritidscentrum på lång sikt.

Privatpersoner med diarienummer 86 uppmanar till att bygga mer på höjden för en livskraftig bykärna. **Privatpersoner med diarienummer 349** menar istället att ny bebyggelse i Södra Sandby borde hållas max två våningar hög så att ortens bykänsla bevaras.

Lundaliberalerna menar att Södra Sandby bör få ett större torg än vad som angetts i planprogrammet. **Privatpersoner med diarienummer 155** menar att i Södra Sandby ge mer fokus till fotgängare och cyklister i centrum känns som en mycket bra utveckling.

Föreningen Gamla Lund uppmärksammar att det i Södra Sandby finns en tydlig ambition att förtäta Revingevägen till ett småstadsliknande centrumstråk med torg. Här är det viktigt att bevarandehänsyn tas – redan har byggnader av visst bevaringsvärde rivits. **Privatpersoner med diarienummer 86** uppmanar till att behålla järnvägsstråkets sträckning fri från bebyggelse (Revingevägen).

Kommentar: Planprogram för Södra Sandby centrum beskriver utvecklingen mer detaljerat och är ett stöd för vidare detaljplanering av ny bebyggelse i centrum. Efterföljande detaljplaner innebär möjlighet till inflytande. Översiktsplanen möjliggör ett samlat idrotts- och fritidscentrum. Översiktsplanen innehåller riktlinjer för hänsynstaganden av kulturmiljö i Södra Sandby centrum. Lämpligt våningstal är något som behöver studeras mer lokalt i ett område i samband med till exempel en detaljplan. Exakt våningshöjd redovisas sällan i en översiktsplan.

Mobilitet

Lundaliberalerna menar att framtida detaljplanering i Södra Sandby ska inte omöjliggöra för spårbunden kollektivtrafik västerifrån att ta sig

igenom centrala delarna av byn för vidare färd åt norr/öster/söder. Tillräckligt med svängutrymme ska tillgodoses.

Kommentar: Översiktsplanen förutsätter inte spårbunden kollektivtrafik utan pekar på att stråken ska kunna trafikeras av kollektivtrafik och om möjligt stärkas på lång sikt.

Privatpersoner med diarienummer 311, 316, 321 menar att en omdragning av Hardebergaspåret på sträckan Scoutstugan till Möllevägen och ett nytt område för bostadsbebyggelse i Fågelsångsdalen leder till fler korsningspunkter och en dålig trafiksäkerhet för de oskyddade trafikanterna.

Kommentar: Översiktsplanen visa en vilja om att rätta ut Hardebergaspåret för att stärka framkomligheten för cykelpendling. Vid utveckling av sträckan kommer aspekter som trafiksäkerhet och framkomlighet för cyklister på Hardebergaspåret hanteras.

Privatpersoner med diarienummer 86, 94, 146, 131 menar att cykelväg längs Lundavägen bör utgå. **Privatpersoner med diarienummer 53, 86, 131, 146** menar att denna sträckning är betydligt mindre angelägen än gång- och cykelväg till Getinge och **privatpersoner med diarienummer 86** även gång- och cykelväg till Torna Hällestad. **Föreningen Dalby och Södra Sandby Montessoriförening privatpersoner med diarienummer 54** (150 namnunderskrifter) trycker på cykelväg från Södra Sandby fram till förskolan i Skarnberga. **Privatpersoner med diarienummer 94** förtydligar att det behövs Cykelbanor läng Räftevägen (ESS), Getingevägen och Hällestadsvägen. **Centerpartiet** saknar cykelvägar mot Getinge och Torna Hällestad.

Kommentar: Handlingen justeras så att del av Lundavägen utgår och cykelväg förlängs i norr upp till förskolan. Översiktsplanen pekar ut att Räftevägen och Hällestadsvägen är en del i huvudcykelnätet. Mellan Torna Hällestad och Södra Sandby pekas ett grönt stråk ut som ska stötta rörelse på landsbygden.

Privatpersoner med diarienummer 86, 94, 146 uppmanar till att bygga om Flyingevägens anslutning till Getingevägen till en fyrvägsrondell (30–50 meter längre norrut). På så sätt skapas tätortsport samt säker in- och utfart till förskolan Paradiset och Kärnhuset. **Föreningen Dalby och Södra Sandby Montessoriförening** ser gärna att kommunen överväger att markera ett reservat för en möjlig ny anslutning av Flyingevägen till Getingevägen (längre norrut närmare vår förskola) för att möjliggöra en ordentlig fyrvägs korsning eller rondell som möjliggör såväl en säkrare korsning som en samordning av utfarten

med vår förskola. Det kan tjäna som tätortsport och sänka farten förbi Benders utfart som är knepig med tanke på tunga fordon.

Kommentar: Sträckan bedöms inte som aktuell för ett vägreservat, men översiktsplanen föreslår en tätortsentré vid infarten till Södra Sandby i norr, exakt utformning behöver studeras vidare. Kartan justeras så att cykelväg förlängs upp till förskolan.

Privatpersoner med diarienummer 350 menar att innan det finns en bra trafiklösning på plats är det väldigt problematiskt att bygga på ett sätt som ökar trafiken genom Södra Sandbys centrala delar. **Nätverket Gröna seniorer i Lund** är emot vägreservatet runt Södra Sandby då det dels tar för mycket jordbruksmark dels att en genomfart genom byn ger ett mer levande centrum. Det är bättre att arbeta med åtgärder som sänker hastigheten. **Centerpartiet** å andra sidan önskar att man förbjuder genomfart av tung trafik genom Södra Sandby mellan Röglevägen och rondellen i norra Södra Sandby och menar att en utbyggnad av "Förbifart sydväst" är viktig för att avlasta trafiken i centrum, särskilt när det nu planeras fler nya bostäder på Fågelsångsområdet. En förbifart samt breddning av Fågelsångsvägen ut till Sularp bör prioriteras. Centerpartiet menar vidare att då man i denna översiktsplan öppnar upp för att bygga närmre Fågelsångsdalen både norr och söder om dalen, bör öppna för att utnyttja den korridor som finns för att bygga en väg med en bro över dalen där den är som smalast. En sådan lösning skulle radikalt förbättra situationen och leda ut trafiken från centrum.

Kommentar: I centrala Södra Sandby pågår arbete med att utveckla gaturummen för att främja de hållbara färdslagen, sänka hastigheter och bidra till ett med levande centrum. Att Lunds kommun tagit över väghållaransvar för vägarna genom Södra Sandby kommer möjliggöra för kommunala åtgärder. Generellt ska fyrstegsprincipen efterlevas, där befintlig infrastruktur ska nyttjas effektivt och förbättras innan eventuell utveckling av ny infrastruktur. Vägreservat pekas ut för att säkerställa ytor för eventuella framtida behov och vidare utredningar kommer att behövas. Trafiken behöver studeras i vidare detaljplanearbete i Södra Sandby.

Centerpartiet uppmärksammar att det kommer att krävas att en ny gata byggs när nya bostäder föreslås söder om Lundavägen. Centerpartiet uppmärksammar att en pendlarparkering i den södra delen av Norreholm bör kompletteras med en vänt- och vändplats för bussarna.

Kommentar: Lämplig trafiklösningar kommer att utredas i samband med framtida detaljplaneprocesser.

Verksamhetsutveckling

Privatpersoner med diarienummer 155 menar att det är positivt att det tidigare verksamhetsområdet kring Cementgjuteriet i Södra Sandby har flyttats västerut, så att det ligger norr om Räftevägen.

Verksamhetsområdet känns mer lämpat där, än i gränstrakten mot det kulturområde som Flyingebygden utgör. Privatpersoner med **diarienummer 86** menar att planläggning med verksamhetsmark närmast det nya våtmarksområdet är olämpligt. Närmast våtmarken bör det byggas bostäder.

Kommentar: Markanvändningen har ändrats till arbetsplatsområde för att stödja mer icke-störande verksamheter och mer arbetsplatsinriktade verksamheter. Bostäder föreslås fortsatt inte utvecklas i området.

Gröna och blå miljöer

Privatpersoner med diarienummer 155 menar att det är positivt att området norr om Södra Sandby är klassat som en värdefull vattenmiljö. Också bra att området kring Sularpsbäcken är tänkt att vara ett grönt stråk, med möjlighet till fördröjning av vatten i våtmark norr om Södra Sandby. **Privatpersoner med diarienummer 349, 350** menar att det är olämpligt att bygga vid kolonilotterna intill Fästan och på den lilla åkern nära kyrkan. Det är den enda delen av Södra Sandby som inte domineras av hårdgjord mark och bilvägar. Det är det gröna område kring bäcken som i hög grad bidrar till att göra Södra Sandby trivsamt.

Kraftringen önskar påtala att ökad krontäckningsgrad i Södra Sandby kan innebära problem för elnätet och därmed leveranssäkerheten. Vid en eventuell förtätning av Södra Sandby kan det även medföra svårigheter att förlägga nya ledningar. En fördjupad analys av möjliga lösningar bör lämpligen utföras, där väldokumenterade rotskydd kan vara en möjlighet.

Kommentar: Bebyggelse och läge för nya kolonilotter studerades redan i fördjupningen för Södra Sandby. Frågan behöver hanteras om det blir aktuellt att utveckla området med ny bebyggelse. Vid en utveckling av bebyggelse i det området bör det anpassas så att de gröna värdena kan bevaras, tas tillvara och helst stärkas genom olika åtgärder. Det är positivt med mer kunskapsunderlag om elnätets behov och förutsättningar.

Övriga utbyggnadsfrågor

Privatpersoner med diarienummer 74 menar att Sandby blir primär utbyggnadsort med spårvägsanslutning via Brunns hög och Linnebjerg (ny by runt hållplatsläge).

Kommentar: Södra Sandby är tillsammans med Dalby den ledande utbyggnadsorten i östra Lund just tack vare sina goda kommunikationer.

Det finns ett reservat som möjliggör en spårvagnskoppling till Brunnsnäs. På längre sikt kan därför Södra Sandby fortsätta utvecklas som ledande utbyggnadsort.

Privatpersoner med diarienummer 76 menar att förtätning i Södra Sandby förstör trevliga små naturområden.

Kommentar: Södra Sandby har en förhållande gles bebyggelsestruktur och har därför en stor förtätningspotential. I förtätningen är det viktigt att säkerställa viktiga gröna värden. Riktlinjer för detta har stärkts i planen till granskning.

Privatpersoner med diarienummer 86 menar att fastigheterna Sandby 54:3 och 6:38 bör pekas ut som bebyggelse, då det är lågvärdig mark.

Privatpersoner med diarienummer 94 menar att man bör bygga kring Sandby 6:38 istället för på Hällestadsvägen.

Kommentar: Sandby 6:38 kan utvecklas utifrån de förutsättningar som finns för tätortsnära landsbygd. Området kan inte ersätta den större utbyggnad av trädgårdsstad som Hällestadsvägen erbjuder.

Veberöd

Bebyggelse

Fortifikationsverket lyfter att vid övningsfältets södra delar föreslår kommunen en utveckling av verksamhetsområde och infrastrukturreservat norr om väg 11, något Fortifikationsverket motsatt sig även då det föreslogs i fördjupad översiktsplan för Veberöd. Inställningen kvarstår fortfarande att väg 11 bör utgöra en naturlig barriär.

Kommentar: Lunds kommun har hörsammat Försvarsmakten i arbetet med fördjupningen av översiktsplanen för Veberöd och lyft ut byggnadsområden norr om Väg 11. De redovisas nu som byggnadsområden efter 2050. Vidare uppmärksammas Försvarsmaktens behov av delaktighet gällande eventuell framtida dragning Simrishamnsbanan. Arbetet väntas dock inte påbörjas inom den närmsta tiden.

Lundaliberalerna menar att Veberöd centrum måste bli bättre och få mer kärlek.

Kommentar: I översiktsplanen lyfts Veberöds centrum som ett prioriterat utvecklingsområde som behöver öka sin attraktivitet, vilket också tydliggörs i kommunens Utbyggnadsplan.

Lundaliberalerna menar att en lösning som samlar ihop Veberöds AIF:s verksamheten borde möjliggöras i översiktsplanen.

Kommentar: I samband med framtagande av det fördjupade översiktsplanarbetet för Veberöd gjordes en förvaltningsövergripande utredning som ligger till grund för en samlad lösning vid Svaleboskolan.

Veberöds byaråd menar att man ska minska det föreslagna bostadsbyggandet i Veberöd. Va-systemet tål ej mer vatten och skyfall. Skolan klarar inte en stor uppgradering. Saknas också möteslokaler och övernattningsmöjligheter.

Kommentar: Utbyggnadstakt och prioritering med hänsyn till bland annat skola och ledningsnät kommer att klargöras i kommande utbyggnadsplan. Det finns goda förutsättningar för att ge plats för möteslokaler och övernattningsmöjligheter i Veberöds centrum, vilket också skulle bidra till en mer levande bykärna.

Veberöds byaråd vill reservera den torra, södra delen av Hasslemölla till bostäder och knyta ihop detta område och Idala med cykelvägar för att enkelt komma in till byn.

Kommentar: Det fördjupade översiktsplanarbetet som gjordes under 2014–2022 utgör det förslag som redovisas. Nya ställningstaganden/avvägningar har inte gjorts.

Privatperson med diarienummer 104 uppmanar till att inte bygga småhus vid Klintevägen i Veberöd.

Kommentar: Utpekade område söder om Klintevägen redovisas som ett möjligt utbyggnadsområde efter 2050 och utgör inget utbyggnadsområde i översiktsplanen fram till 2050.

Privatperson med diarienummer 179 menar att område efter 2050 norr om Skytteskogen ska tas bort. Det är en samlad skogsplats, naturlek, stråk för djur som också är klassad värdefull naturmiljö. Det är inkonsekvent.

Kommentar: Veberöd omges av värdefull natur för rekreation och biologisk mångfald eller av värdefull jordbruksmark. I översiktsplanen pekas möjliga utbyggnadsområden efter 2050 ut för att visa på en möjlig utvecklingsriktning. Avvägningen mellan olika intressen är inte gjort för dessa områden.

Mobilitet

Lundaliberalerna och Veberöds byaråd menar att det bör skapas en större busshållplats med pendelparkering längs med väg 11 vid Veberöd. **Veberöds byaråd** vill även dubbla antalet busshållplatser till sex stycken för att fler ska kunna åka buss. Buss behövs även söderut från Veberöd till Skurup.

Kommentar: Översiktsplanen trycker på att höja kollektivtrafikens attraktivitet genom att skapa ett enklare och tydligare erbjudande, med ett genare och snabbare linjenät som ger konkurrensfördelar gentemot bilen. Behov av ny busshållplats på väg 11 omnämns i handlingen under det geografiska avsnittet för Veberöd. Kartan kompletteras med en lokal mobilitetsnod på väg 11 norr om Veberöd.

Lundaliberalerna menar att en lösning på trafikproblemen vid korsningen intill Preem-macken borde finnas med i planen. **Veberöds byaråd** menar att man bör bygga en cirkulationsplats vid Preem.

Kommentar: Åtgärder studerades i samband med framtagande av Åtgärdsvalsstudie Superbuss Veberöd från 2018. Dialog med Trafikverket förs kontinuerligt gällande åtgärder på det statliga vägnätet.

Veberöds byaråd vill få till stånd cykelväg mellan Hasslemölla och cykelvägen vid väg 11 mot Sjöbo samt mellan Veberöd och Dörröd.

Kommentar: Sträckorna finns utpekade i översiktsplanens vision om framtida cykelnät.

Veberöds byaråd lyfter även att det är viktigt med en gångtunnel från Hasslemölla gård under väg 102 till Klippiga bergen för att skapa tillgänglighet även för äldre och funktionshindrade.

Kommentar: Flödena över vägen mellan Hasslemölla och Klippiga bergen bedöms inte som tillräckligt höga för att gångtunnel skulle vara aktuell. Synpunkterna förmedlas också vidare till Tekniska förvaltningen och Trafikverket.

Fastighetsägare och näringsidkare med diarienummer 287 menar att kommunen borde kunna smalna av tågreservatet. Markinskränkningen söder om riksväg 11 och inom Mossagårdens mark är onödig.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut Simrishamnsbanan som en viktig långsiktig satsning om kapacitetsbehoven ökar så pass mycket i framtiden att det kan vara aktuellt att överväga högklassig spårtrafik. Stråket bidrar även till att binda samman östra och västra Skåne.

Privatperson diarienummer 61 menar att man bör skapa vägar utanför Veberöd för att minska trafiken på Sjöbovägen. Privatperson diarienummer 61 menar att genomfartsvägen som går via Skogskattsvägen ut på Idalafältet är ett skräckexempel på dålig trafikplanering. Den lösningen borde ändras. Förslag finns.

Lundaliberalerna menar att Sjöbovägen genom Veberöd borde omvandlas med en allé.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter behov av åtgärder för tillgänglighet och trafiksäkerhet på väg 11. Dialog med Trafikverket förs kontinuerligt för behov av åtgärder längs det statliga vägnätet. Vägnätet i Veberöd bedöms i övrigt som tillräckligt.

Gröna och blå miljöer

Fastighetsägare och näringsidkare med diarienummer 287 lyfter behovet av gröna stråk kopplat till biosfärsatsningen inom Storkriket men önskar att kopplingarna som klyver Mossagårdens marker i två delar samt går söderut inom Mossagårdens skog Klippiga Bergen utgår.

Kommentar: Det gröna stråket på landsbygden öster om Veberöd följer det gamla spåret för den tidigare Simrishamnsbanan. Sträckningen har en kulturhistorisk förankring i landskapet och lämpar sig därför som ett rekreationsstråk som knyter ihop Veberöd med naturreservatet Veberöds ljung. Stråket behöver ansluta till Hasslemölla som planeras att utvecklas till en nod för friluftslivet i området. Exakt dragning för denna får utredas i efterföljande planering.

Fastighetsägare och näringsidkare med diarienummer 287 vill att översiktsplanen ger stöd för naturturism inom Klippiga Bergen, såsom med glamping och konstupplevelser.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar höga naturvärden i området för "Klippiga bergen" och det är därför osäkert om naturturism, såsom glamping och konstupplevelser, kan vara lämpligt inom området.

Privatperson med diarienummer 294 oroar sig för att man både i samband med utbyggnad, till exempel Idalafältet, och på andra ställen tar bort brynmiljöer i och utanför byn, i östra delarna på områden tillhörande Hasselmölla.

Kommentar: Hantering av befintlig vegetation vid byggnation styrs inte av översiktsplanen. Frågan vidarebefordras till tekniska förvaltningen och LKF för information.

Privatperson med **diarienummer 294** oroar sig även för att områden med rester av ängsvegetation/sandiga marker, främst Idalafältet, antingen bebyggs, växer igen eller kommer omvandlas till "fina" rekreationsområden.

Kommentar: Detaljplan för Idalafältet är redan beslutad och bekräftas i översiktsplanen. Skötsel av befintliga park- och naturmarker som ej avses att exploateras ansvarar tekniska förvaltningen för och frågan vidarebefordras till dem. Kartan över naturvärden i Veberöd är hämtad från fördjupning av översiktsplan över Veberöd och baseras på en

inventering från 2019 då Idalafältet inte var bebyggt. Handlingen kompletteras med ett förtydligande i bildtext.

Genarp

Bebyggelse

Länsstyrelsen Skåne skriver i sitt yttrande att för ett mindre utbyggnadsområde för verksamheter i Genarp behöver kommunen i sin bedömning av påverkan på riksintresse för friluftsliv utgå från vilka värden som föreslagen utbyggnad kan komma att påverka.

Kommentar: Handlingen kompletteras med områdesspecifika riktlinjer som redovisar hur en utbyggnad är möjlig samtidigt som riksintresset för friluftsliv kan tillgodoses.

Kultur- och fritidsnämnden anser i sitt yttrande att en framtida lokalisering av kultur- och fritidsverksamheter måste ta hänsyn till om Genarp kan bära två olika lokaliseringar för kultur-, biblioteks-, fritids- och föreningsverksamhet.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar målpunkter, inte specifikt innehåll.

Tekniska nämnden skriver att det i Genarp föreslås ett nytt läge för ringled vid Åbron och menar att läget behöver studeras.

Kommentar: I översiktsplanen redovisas en möjlig trafikstruktur utan ringled. Exakta läget för nya vägdragningar genom utbyggnadsområden behöver studeras i senare skede och kräver ytterligare utredningar till exempel i förhållande till dagvatten och skyfall.

Genarps byalag är positivt inställda till den bebyggelseutveckling som föreslås, framför allt principen att bygga inifrån och ut. Vidare anser byalaget att de saknar en beskrivning av hur utbyggnadsområdena ska vända sig mot Höje å så det inte blir en baksida mot ån.

Kommentar: Utvecklingsområdena mot Höje å kompletteras med en text om hur områdena ska vända sig mot Höje å.

Vidare önskar byalaget ett förtydligande kring vad det innebär att ny bebyggelse föreslås ha ett arkitektoniskt uttryck som fångar Genarps karaktär.

Kommentar: Kulturmiljödelen och områdesriktlinjerna utvecklas med tydligare riktlinjer.

Byalaget poängterar vidare i sitt yttrande att före detta Welins förskola en resurs som ska tas han om. Detsamma gäller Träffpunkten för äldreomsorg som bör inrymmas. Denna byggnad står idag tom och behöver rustas upp. Även **Föreningen Gamla Lund** skriver i sitt

yttrande att det i Genarp liksom i Veberöd är viktigt att identitetsskapande äldre byggnader bevaras. Ambitioner till detta finns, men ändå kan bevaringsvärda byggnader vara hotade.

Kommentar: Översiktsplanen trycker på vikten av cirkulärt byggande och omhändertagande av befintliga resurser.

Genarps byalag skriver att de i Åbron hellre ser bostäder än verksamheter mot Gödelösvägen. **Lundaliberalerna** anser att verksamhetsytan inlagd öster om Gödelösvägen bör utgå.

Kommentar: Markanvändningskartan ändras till mångfunktionell bebyggelse mot Gödelösvägen.

Genarps byalag skriver att det är önskvärt att precisera användningen av föreslagna målpunkter inom nya utbyggnadsområden.

Kommentar: Översiktsplanen visar på platser som är befintliga målpunkter samt platser som skulle kunna passa för en målpunkt. Vilken sorts målpunkt preciseras inte i översiktsplanen.

Romeleås- och sjölandskapskommittén anser i sitt yttrande att avvägningar behövs när det gäller bebyggelsens höjd i förhållande till siktlinjer mot Romeleåsen från Genarps entré utmed Kyrkovägen.

Kommentar: Områdesriktlinjerna har tydliggjorts i förhållande till siktlinjer till Romeleåsen och Genarps kyrka.

Vidare skriver **Förening Gamla Lund** att det är önskvärt med en tätare, byliknande miljö kring Genarps kyrka. Utbyggnaden mot nordväst kunde struktureras, så att den visuellt mer inriktas mot kyrkan. Istället för verksamhetsområdet i norr, borde en byliknande bostadsbebyggelse uppföras i en samlad komposition med kyrkan.

Kommentar: Det finns ett behov av att tillgodose utrymme för framtida verksamheter i Genarp, där en utveckling av befintligt verksamhetsområde västerut är naturlig. Områdesriktlinjer har utformats för att säkra apostroferingen av Genarps kyrka och vikten av att se Genarps norra kantzon som en framsida för gående utmed Höjeåstråket.

Privatperson med diarienummer 355 poängterar i sitt yttrande att det är viktigt att Genarp växer med stor hänsyn till de befintliga boendemiljöerna för att inte förlora bykänslan och närheten till naturen.

Kommentar: Kommunens utvecklingsriktning för Genarp avser att stärka Genarp utifrån Genarps identitet.

Privatperson med diarienummer 348 ställer sig kritisk till utbyggnadsplanerna då dessa är planerade på naturområden och att

området redan idag har mindre tillgång till natur än övriga Genarp. Utbygganden skulle dessutom påverka utsikten för boende på Saltkroken.

Kommentar: Det finns en gällande detaljplan för Åbron med juridiskt bindande byggrätter. Denna detaljplan har inte genomförts och kommunen avser att starta om detaljplanearbetet bland annat för att skapa bättre rörelsemönster inom området och mot dess omgivning, där naturen kring Höje å är en styrande målpunkt.

Privatperson med diarienummer 348 skriver också att det finns en oro för att det kan bli mer översvämningar i området vid Åbron om det byggs ut eftersom det står vattnet redan idag när det regnar lite mer än vanligt.

Kommentar: Kommunen är medveten om skyfallsproblematik kring Vårdshusvägen. I samband med detaljplanering ska utredningar kring dagvatten och skyfall tas fram.

Mobilitet

Lundaliberalerna menar att planeringen som är redovisad vid Vårdshusvägen är redovisad på ett bra sätt. Privatperson med **diarienummer 348 och 355** ställer sig kritiska till vägdragning runt Genarp. Önskvärt är att trafiken ska gå igenom orten vilket är viktigt ur ett lokalt näringslivsperspektiv. En vägdragning runt Genarp skulle också innebära att kontakten med omkringliggande åkermark försämras. Vidare finns oro för att trafiken skulle medföra ett ökat buller.

Kommentar: Förlängningen av Vårdshusvägen ska inte utformas som en ringled utan som en gata som stöttar bostadsmiljön i området. Utformning kommer att utredas i kommande detaljplanearbete.

Genarps byalag skriver i sitt yttrande att de vill se en redovisning i karta där behov av nya cykelkopplingar visas för att få ett sammanhängande nät och en prioriteringsordning. Byalaget har under lång tid verkat för en gång- och cykelbana mot idrottsplatsen på Heckebergavägen. Att tydligt redovisa kommunens och byalaget ambitioner mot Trafikverket vore önskvärt.

Romeleås- och sjölandskapskommittén skriver i sitt yttrande att det enligt ÖP finns en separat cykelled mellan Genarp och Ättarpsvägen med i Trafikverkets cykelplan under planperioden. En start är att sänka hastigheten på Gödelösvägen och skylta enskilda vägar Genarp-Gödelöv-Kyrkheddinge. Plantering av träd utmed vägen skulle skapa en rumslighet som bidrar till en lägre hastighet och attraktivitet.

Genarps byalag skriver att för att kunna genomföra en ombyggnation på Heckebergavägen och Gödelösvägen ser byalaget den föreslagna östra

huvudleden som viktig. Vidare skriver byalaget att de ser positivt på förslaget på bygdevägar.

Kommentar: Översiktsplanen visar en vilja men inte en prioriteringsordning. Kommunen har tagit över väghållaransvaret för huvudgatorna i Genarp och med ett kommunalt väghållaransvar finns möjligheter till att arbeta för en gestaltning av Heckebergavägen, där cykeln får en större prioritering.

Romeleås- och sjölandskapskommittén är positiva till att förbättra förutsättningarna för att hållbart resande till och från Genarp, med högre turtäthet och utbud under veckan. Privatperson med **diarienummer 355** anser också att kollektivtrafiken måste byggas ut för att kunna resa hållbart till och från Genarp.

Kommentar: Det kommer att ske förändringar för kollektivtrafiken till Genarp under 2024/2025 som kommer att stötta förutsättningar för att färdas hållbart till och från Genarp.

Gröna och blå miljöer

Romeleås- och sjölandskapskommittén och privatperson med **diarienummer 355** anser att det är positivt att förslag till ny översiktsplan föreslår att området kring Höje å ska utvecklas och önskar en vandringsled som knyter an till Skåneleden eller andra närliggande vandringsleder.

Kommentar: Översiktsplanen visar att ett Höjeåstråk knyter an till Skåneleden och lederna vid Ekevallen.

Privatperson med **diarienummer 87** anser att förtätning av Genarp ej ska ske på grönytor eller innebära att träd behöver avverkas.

Kommentar: Det är kommunens ambition att öka andelen krontäckning inom kommunen och i Genarp. I enskilda fall kan avvägning av olika intressen betyda att träd behöver tas ner.

Genarps byalag anser att det i förslag till ny översiktsplan saknas tydliga gröna stråk inom verksamhetsområdet. Det finns ett stråk längs med dagvattendammarna som leder ner till Höje å. Vidare anser byalaget att det i kartan saknas entréer till natur.

Kommentar: Kartan uppdateras med grönstråk genom verksamhetsområdet mot Höje å samt kompletteras med uppmärksammade entréer till naturen.

Stångby

Bebyggelse

Tekniska nämnden lyfter att det finns en pågående diskussion om att ändra detaljplanen för kvarteret Spinellen i Stångby till skola.

Användningen i översiktsplaneförslaget är bebyggelse. Här behövs en viss flexibilitet då det kan bli blandad bebyggelse, bostäder eller skola.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar tillsammans med tillhörande riktlinjer hur marken ska användas. Mark- och vattenanvändningskartan ska läsas övergripande och ur ett lämplighetsperspektiv. Mark- och vattenanvändningskartan finjusteras för att tydliggöra flexibilitet.

BRF Gulsparven anser att befintliga detaljplaner bör genomföras innan den långsiktiga översiktsplanen fastställs. **Privatperson med diarienummer 234** undrar vilka bostäder som ska byggas och när. Privatpersonen anser också att det behövs fler bostäder för äldre.

Kommentar: Alla kommuner ska ha en gällande översiktsplan. Översiktsplanen anger den långsiktiga riktningen för användning av mark och vatten och reglerar inte i vilken ordning olika detaljplaner genomförs.

Till översiktsplanen finns en utbyggnadsplan som mer konkret beskriver var det ska byggas och vilka bostäder som behövs i ett lite kortare tidsperspektiv. Handlingen kompletteras med en områdesriktlinje som lyfter behovet av bostäder för äldre.

Privatperson med diarienummer 101 uttrycker att centrumytan i Stångby omfattar äldre villor och att man inte vill flytta.

Kommentar: Lunds kommun sätter stort värde på den befintliga bebyggelsen i Stångby. Bostadsfastigheter inom kategori centrum är förenligt med aktuellt samrådsförslag. Översiktsplanen utgör inget juridiskt stöd för att hindra pågående användning.

Privatperson med diarienummer 322 anser att jordbruksmark inte bör tas i anspråk för att bygga bostäder i Stångby. Här kör många bil. Det finns heller ingen anledning att utöka verksamhetsområdet då de som har etablerat sig där inte tillför byn någonting.

Kommentar: Stångby har med sin tågstation potential att växa med fler bostäder. För att öka det hållbara resandet kommer kommunen arbeta för tätare avgångar från stationen. Viss jordbruksmark bedöms behöva tas i anspråk för bostäder som är ett väsentligt samhällsintresse.

Mobilitet

BRF Gulsparven i Stångby motsätter sig att nuvarande cykelväg framför Prästängsskolan omvandlas till en gata för bilar. Privatperson med diarienummer 122 anser att det är konstigt att stänga av Vallkärravägen vid Prästängsskolan. Vägar till stationen är längre och säkrare. Det saknas en bra kommunikation mellan östra och västra stationsområdet.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter behovet av att koppla ihop östra och västra Stångby och minska järnvägens barriäreffekt. Möjligheterna att gå och cykla ska stärkas och gaturummen utformas så att gående och cyklister prioriteras.

Vallkärravägen framför Prästängsskolan är en del av det övergripande vägnätet. Stråket är även utpekad som en länk i huvudcykelnätet. Cykelvägen kommer inte byggas bort utan är viktig för att främja säkra skolvägar och hållbar mobilitet.

BRF Gulsparven i Stångby ser positivt på en busslinje mellan Stångby och Norra Fäladen och tycker att den ska utgå från Stångby station. Busslinjen får emellertid inte ske på bekostnad av sämre förbindelser från västra Stångby via Vallkärra. Buss 21 bör finnas kvar och eventuellt byggas ut i framtiden. **Privatpersoner med diarienummer 101, 122, 128 och 234** har lämnat synpunkter om busstrafiken. Bland annat anses att busslinjen mot Vallkärra och Nöbbelöv ska finnas kvar. Motiv som lyfts är att dagens busslinje behövs och att en busslinje som är för lång riskerar att bli opålitlig med mycket förseningar. **Privatperson med diarienummer 128** önskar att busslinjen till Norra Fäladen i stället utgår ifrån östra sidan av Stångby.

Kommentar: Stråk för kollektivtrafik pekas ut i karta för kollektivtrafik längs med Vallkärra och Kävlingevägen, samt längs Svenshögsvägen från Stångby station.

Privatperson med diarienummer 217 motsätter sig att Rossings väg markeras som huvudstråk genom byn. En ökad trafikmängd skulle ändra stämningen på en lugn och fin bostadsgata och försämra trafiksäkerheten för barn. Den nyanlagda Grågåsvägen lämpar sig bättre som huvudstråk. **Privatperson med diarienummer 101** påpekar att det är fel i kartan för genomfartsväg i Stångby.

Kommentar: Handlingen uppdateras med en ny dragning av det övergripande vägnätet.

Privatperson med diarienummer 101 uttrycker att det är dubbla budskap om var gång- och cykeltunnel kopplat till Stångby öster ska ligga.

Kommentar: Reservat för transportinfrastruktur finns utpekade i kartan i Stångbys norra del över Södra stambanan för att möjliggöra en utveckling i framtiden.

Privatperson med diarienummer 273 anser att åtgärder krävs för att förbättra trafiksäkerheten i området.

Kommentar: Synpunkten förmedlas till Tekniska förvaltningen som står för det kommunala väghållaransvaret.

Gröna och blå miljöer

Privatperson med diarienummer 82 bestrider kommunens uppfattning att Ladugårdsmarken 1:18 och L:16 anses som brukningsvärd jordbruksmark.

Kommentar: Översiktsplanen redovisar den övergripande markanvändningen. Med hjälp av riktlinjer för varje markanvändningskategori och områdesspecifika riktlinjer ges förutsättningar och/eller begränsningar för hur enskilda fastigheter kan utvecklas. Översiktsplanen är inte bindande vid till exempel en kommande prövning av om fastigheten kan bebyggas (förhandsbesked eller bygglov) utan ger en vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska inte heller ses som ett juridiskt stöd för att hindra pågående användning.

Privatperson med diarienummer 122 uttrycker att vid fortsatt utbyggnad av västra Stångby kommer både stationssamhället och kyrkbyn att drabbas av ökade översvämningar. Risk- och sårbarhetsanalys behöver göras.

Kommentar: Åtgärder för att hantera risken för översvämning säkras i varje detaljplaneprocess. Konkreta åtgärder kommer att föreslås och integreras allteftersom Stångby expanderar. Pågående skyfallsarbete kommer att titta på samtliga tätorter och föreslå konkreta åtgärder för att hantera eventuella översvämningrisker. Förslaget kompletteras med områdesriktlinje och ökat markanspråk i det nordvästra hörnet för att kunna hantera risker för översvämning nedströms.

Privatperson med diarienummer 234 anser att Stångbyskogen är en viktig rekreationsmiljö som bör nämnas i sammanhang där krontäckningen beskrivs.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med förtydligande om befintligt grönområde Stångbyskogen.

Torna Hällestad

Bebyggelse

Försvarsmakten noterar att reservat för transportinfrastruktur samt uppmärksamhetsområde för bebyggelse efter 2050 ligger inom riksintresseområdet samt att förtätning pekas ut inom påverkansområdet. Denna utveckling kommer att leda till risk för påtaglig skada på riksintresset och Försvarsmakten motsätter sig översiktsplanen avseende detta. Synpunkten delas av

Fortifikationsverket.

Kommentar: Lunds kommun ser Försvarsmakten som en viktig del av Lunds kommun och av stor vikt för Sveriges säkerhet. Översiktsplanen är inte bindande utan ger en vägledning för mark- och vattenområden med en planhorisont 2050, samt hur den byggda miljön kan användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska inte heller ses som ett juridiskt stöd för att hindra pågående användning. Tillskott av bostäder i Torna Hällestad ses som viktigt för säkerställande av byarnas attraktivitet och livskraft fram till 2050. Reservat för infrastruktur redovisas som ett uppmärksamhetsområde som främst riktar sig till lovgivning.

Tekniska nämnden anser att det kan vara svårt att genomföra föreslagen ny bebyggelse i öster på grund av försvaret. Möjligheter till utveckling skulle i stället kunna studeras mellan idrottsplatsen och befintlig bebyggelse i anslutning till föreslagen ny bebyggelse söder om kyrkan.

Kommentar: Terrängen anses vara för brant för att ge plats för ny bostadsbebyggelse och skapa en fin entré från väster.

Torna Hällestads byalag lyfter vikten av att byn utvecklas med en bibehållen och samlad bykaraktär. Kommunens satsningar kräver bättre förankring i byns verklighet för att på ett trovärdigt sätt ha bäring på de övergripande inriktningarna. Vidare önskar byalaget en tydligare samverkansprocess.

Kommentar: I samband med framtagandet av samrådsförslaget besökte stadsbyggnadskontoret Torna Hällestad tillsammans med byalaget. Det är värdefullt med en fortsatt samverkan i relevanta frågor. Ett hela Lund perspektiv har stärkts i handlingen. Områdesriktlinjer för Torna Hällestad lyfter vikten av att byn utvecklas med bibehållen och samlad bykaraktär.

Torna Hällestads byalag och privatpersoner med diarienummer 118, 142, 170, 349, 309, 301 och 226 anser att utbyggnadstakten och mängden bostäder som möjliggörs i översiktsplanen är för hög. Som motiv anges att ytterligare bostäder skulle bidra till ökad trafik när orten

redan har en problematisk trafiksituation. Flera lyfter vikten av att bevara Torna Hällestad som en liten by på landet. **Privatperson med diarienummer 327** anser att "klacken" ut mot Kaninlandet och den anslutande rullstensåsen direkt väster om Lärarvägen har höga naturvärden och därför inte bör bebyggas. Andra lyfter vikten av att minneslunden och utsikten åt söder är viktigt att ta hänsyn till när Torna Hällestad utvecklas. **Privatperson med diarienummer 142** anser att det är olämpligt att bebygga Kyrkhagen och slänten ner mot Borelundsvägen. Det är ett viktigt rekreativstråk som innehåller fridlysta växter och sällsynta insekter.

Privatperson med diarienummer 125 ser en potential i att bygga mer i sommarstugeområdet i Torna Hällestad. **Privatperson med diarienummer 309** föreslår att nya bostadshus kan tillkomma där de inte märks så mycket, genom att fylla igen luckor exempelvis.

Privatperson med diarienummer 74 anser att Torna Hällestad kan växa mer oavsett regementet och omvärldsläget.

Kommentar: Utbyggnadstakten föreslås ligga kvar med 6 bostäder per år. Riktlinjerna för Torna Hällestad anger att utvecklingen ska ske med bibehållen bykaraktär. Handlingen kompletteras med områdesriktlinjer som anger att utblick mot landskapet söderut behöver studeras i samband med planering av bebyggelse i backen söder om kyrkan. Handlingen kompletteras även med områdesriktlinje om att utredning av artskydd krävs i samband med efterföljande planering.

Översiktsplanen bekräftar de befintliga sommarstugeområdena som bedömts lämpliga för permanenta bostadsmiljöer. Samtliga sommarstugeområden runt Torna Hällestad har pekats ut. Först vid en eventuell ändring av detaljplan kan lämpligheten att utöka bygggrätt prövas. Det är endast när en ny detaljplan krävs för att möjliggöra föreslagen markanvändning som det redovisas i översiktsplanen.

Mobilitet

Torna Hällestads byalag anser att det behövs fler fungerande parkeringsmöjligheter för besökare i Torna Hällestad.

Kommentar: Parkeringen vid idrottsplatsen har nyligen rustats upp och i planeringen av detaljplan för HÄLLESTAD 10:83 ska befintligt och tillkommande parkeringsbehov säkerställas. Det finns ett antal mindre parkeringar i Torna Hällestads närhet som bedöms som tillräckligt för besöksmålen i området.

Torna Hällestads byalag lyfter att det saknas timmestrafik under arbetstid och att det krävs bil för att ta sig till och från Torna Hällestad på helgerna.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter att det är viktigt att stärka kollektivtrafiken i Torna Hällestad och frågan ska fortsatt arbetas med.

Privatpersoner med diarienummer 330, 309 och 226 har lämnat synpunkter på trafikmängd och trafiksäkerhet. Bland synpunkterna lyfts att fler bostäder ger mer trafik vilket Torna Hällestad inte tål. Ytterligare bostäder kräver att kommunen tar över ansvaret för vägarna i Torna Hällestad och bygger ut trottoarer.

Kommentar: I samband med detaljplaneprocessen utreds behov av trafiklösningar. Dialog förs med Trafikverket som är väghållare. Synpunkten som rör trafiksäkerhet förmedlas till Trafikverket. Synpunkterna gällande önskemål om kommunalt huvudmannaskap för vägarna förmedlas till Tekniska förvaltningen.

Gröna och blå miljöer

Torna Hällestads byalag anser att Prästaskogen inte i första hand är ett rekreationsområde eller parkeringsplats för de som ska springa i Skrylle. I första hand är det ett naturreservat och ett Natura 2000-område.

Kommentar: Områdesriktlinjer för Torna Hällestad redovisar en önskad utveckling med bättre möjligheter att ta emot besökare genom fler fungerande parkeringsmöjligheter.

Torna Hällestads byalag anser att Torna Hällestad marknadsförs som ett turist/utflyktsmål och börjar sakta bli en filial till Skrylle. Något som arbetet med Fokus Hällestad tydligt visat inte vara önskvärt (rapport bifogas). En fråga som reser sig är om Lunds kommun är mer angelägna om besökarna till byn än om de som faktiskt bor där.

Kommentar: Torna Hällestad har potential att vara en attraktiv boendeort såväl som ett attraktivt besöksmål.

Privatperson med diarienummer 327 anser att området norr om idrottsplatsen bör bevaras, företrädesvis som betad äng, i stället för att tas i anspråk för idrottsändamål. De öppna markerna är en viktig del i byns karaktär och området är viktigt för det biologiska sambandet mellan Kaninlandet och Revingehed. Dammen norr om idrottsplatsen är dessutom habitat för ätlig groda och bör bevaras. Idrottsplatsen bör i stället utvidgas söderut.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan justeras så att marken norr om område för fritid och idrott utgörs av grönstruktur.

Revinge

Försvarsmakten och **Fortifikationsverket** motsätter sig planer som innebär mer bebyggelse i Revinge eftersom det riskerar att ge påtaglig

skada på riksintresset. **Privatperson med diarienummer 74** anser att Revinge kan växa mer, oavsett regementet och omvärldsläget.

Försvarsmakten vill inte se invallning som åtgärd för att hantera vattenproblematik. I händelse av översvämning kommet vattnet annars att tvingas söka sig till andra platser, vilket innebär att problemet endast förflyttas, i huvudsak nedströms byn. **Lundaliberalerna** anser att en framtida utbyggnad i Revinge måste säkras mot översvämningar.

Kommentar: Ett tillskott av bostäder i Revinge är viktigt för att skapa förutsättningar för en levande ort med bibehållen service. Föreslagen förtätning ligger kvar i granskningsförslaget medan bebyggelse efter 2050 har tagits bort. Föreslagna utbyggnadsområden i Revinge bedöms inte drabbas vid ett skyfallsliknande regn eller vid höga flöden i Kävlingeån. En noggrannare utredning kring de eventuella risker som finns för Revinge i stort är ett ingående arbete och bedöms bäst hanteras i kommande arbete kopplat till klimatberedskap.

Valkärra

Bebyggelse

Lundaliberalerna, Valkärra byalag, privatperson med diarienummer 101 anser att utbyggnadsområdet i Korsåkersparken bör utgå. Utbyggnaden skulle innebära vatten till Axelgård och blött för hästarna. **Privatperson med diarienummer 245** tillstyrker föreslagen bebyggelse i anslutning till Korsåkersområdet under förutsättning att den begränsas i förhållande till det detaljplaneförslag som tidigare varit ute på remiss. **Föreningen Gamla Lund** anser att utbyggnaden söder om Valkärra är olycklig eftersom Valkärra då blir en del av Lunds tätort.

Kommentar: Översiktsplanen medger, men pekar inte ut, bebyggelse i Korsåkersparken. I en eventuell detaljplan behöver vattenfrågorna utredas. En bebyggelsefri zon mellan Valkärra och Lund bekräftas i översiktsplanen.

Valkärra byalag anser att utgångspunkterna som anges i översiktsplanen för en bebyggelseutveckling i Valkärra stämmer väl överens med byalagets uppfattning. Nämligen att en utbyggnad ska ske försiktigt och att byns särpräglade identitet ska bibehållas. Byalaget anser dock att det angivna antalet bostäder för högt för att åstadkomma en försiktig utbyggnad. Byalaget vill framhålla att en viss komplettering med ny bostadsbebyggelse i centrala Valkärra skulle kunna bidra till en förbättring av den fysiska miljön och en vitalisering av byn. Denna möjlighet bör tas med i översiktsplanen som ett likvärdigt alternativ till nybebyggelse. **Privatperson med diarienummer 245** anser att föreslagen utbyggnad i Valkärra by bör utgå på grund av

kulturhistoriska skäl, värnande om jordbruksmarken och ur landskapsbildssynpunkt. I stället bör det läggas omsorg om bebyggelsen i byn. Därför föreslås en konvertering av befintliga verksamheter till bostäder dels inom de centrala delarna av byn i anslutning till parkeringsplatsen dels i byns södra del öster om Kävlingevägen.

Kommentar: Antalet bostäder justeras från 90 till 50. Områdesriktlinjer för Vallkärra kompletteras med skrivning om att en omvandling till bostäder av centrala fastigheter som nyttjas för verksamheter är önskvärd.

Vallkärra byalag anser att kommunen bör ta fram en samlad strategi som närmare belyser Vallkärras framtida utveckling. I ett sådant arbete kan lokala föreningar, företagare, boende och byalaget bidra med värdefull kunskap. Det skulle också ligga väl i linje med den dialogverksamhet som kommunen har påbörjat.

Kommentar: Ett fördjupat planerings- och dialogarbete, till exempel genom en Utvecklingsplan kan vara intressant att göra för flera byar liksom stadsdelar i Lunds kommun.

Mobilitet

Vallkärra byalag och **privatperson med diarienummer 245** anser att åtgärder krävs för att förbättra trafiksäkerheten i Vallkärra. Trafik bör styras till andra vägar i det övergripande vägnätet och hållplatslägena för bussar bör studeras och omprövas då de inte är säkra för skolbarnen. Vidare bör behovet av parkeringsplatser klargöras i det fortsatta planarbetet.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter att i samband med utbyggnaden längs med Vallkärravägen behöver trafiksäkerheten stärkas.

Vallkärra byalag vill förbättra kopplingen mellan cykelbanan till Lund och den mot Stångby, samt att ge cykelbanan utmed Kävlingevägen en trafiksäkrare utformning.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut sträckorna som del av det övergripande cykelnätet och huvudcykelnätet.

Vallkärra byalag anser att bussarnas tillgänglighet under såväl morgon, dag som kväll bör utökas. Bedömningen av hur bussförbindelserna ska göras utifrån det behov som finns beträffande både Stångby och Vallkärra. I en sådan bedömning ska inte bara förbindelserna till och från Lund beaktas utan även behovet av bussresor mellan Stångby och Vallkärra. Det finns ett starkt samband mellan Stångby och Vallkärra vad gäller sociala kontakter, föreningsliv, bibliotek, idrott, skolor, kyrklig verksamhet, allmänna kommunikationer m.m. som måste beaktas.

Kommentar: Det framtida kollektivtrafiknätet redovisar stråk både längs med Vallkärravägen och Svenshögsvägen. På vissa platser i kommunen lyfter översiktsplanen särskilt behovet av ökad turtäthet. Med tanke på Vallkärras närhet till Lund samt tillgång till välutbyggt gång- och cykelnät och närhet till tågstationer i Stångby och Gunnesbo finns det goda möjligheter till en hållbar mobilitet. Kollektivtrafik är en fortsatt viktig del för ortens mobilitet.

Vallkärra byalag anser att sträckningen för två nya järnvägsspår Lund - Hässleholm längs med befintlig järnväg och till Stångby är att föredra ur ett Vallkärraperspektiv.

Kommentar: Översiktsplanen bekräftar en framtida utbyggnad av järnvägen längs med befintlig järnväg genom Stångby.

Gröna och blå miljöer

Vallkärra byalag ser positivt på förslaget i översiktsplanen att säkerställa en sammanhängande struktur av naturområden och vattenområden. Tillgängligheten för rörligt friluftsliv till beträdor utmed stråket mot Nöbbelövs mosse skulle kunna förbättras. En mycket högt prioriterad åtgärd ur ett tillgänglighetsperspektiv är att förbättra förbindelsen under järnvägen (Väst kustbanan) för att komma ut på Nöbbelövs mosse. Det är också angeläget att trafiksäkra passagera över Kävlingevägen i anslutning till Vallkärrabäcken samt över Kävlingevägen i anslutning till Östra Madvägen görs. En annan väsentlig fråga är att tydliggöra angöringen till naturreservatet från Vallkärra by.

Vallkärra byalag anser att det angeläget att åtgärder för att fördröja höga vattenflödena vidtas i bäcken genom byn uppströms Linåkersparken samt för bäcken norr och nordost om byn. Förutsättningarna och ansvaret för bäckarnas skötsel och underhåll borde ses över. Lunds kommun och VASYD torde även fortsättningsvis få ett stort eller utökat ansvar för underhållet, inte minst med tanke på fortsatt bebyggelseutveckling i Stångby, Norra Fäladen och Nöbbelöv.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartans kategorier Värdefull natur och vatten, samt möjliga ytor för rening och fördröjning av vatten skapar förutsättningar för åtgärder där behoven är som störst för att förbättra förutsättningarna för Vallkärra by. Förslaget kompletteras med uppmärksamhetsområde för vatten inom bebyggd miljö. Det finns också en utmaning gällande alla dikningsföretag och ett behov att se över bäckarnas hela sträckning. VA SYD har påbörjat ett projekt för att just studera Vallkärrabäcken närmare. Synpunkterna om mer trafiksäkra kopplingar förmedlas till Tekniska förvaltningen.

Björnstorp

Sammantaget har över 200 personer engagerat sig under samrådet i Björnstorp. Björnstorp har bildat ett byalag för att kunna kommunicera samlat med kommunen på grund av översiktsplanens samrådshandlings omfattande utbyggnadsområden i Björnstorp. 58 av Björnstorps cirka 72 hushåll (80%) motsätter sig Lunds kommuns samrådsförslag.

Björnstorps byalags yttrande har 206 namnunderskrifter. Det har även kommit in fem signaturer från boende i Önnestöv. Kommunen och byalaget har haft ett samrådsmöte på plats i byn.

Björnstorps byalag (206 namnunderskrifter), Lunds naturskyddsförening samt privatpersoner med **diarienummer 70, 71, 80, 89, 91, 102, 160, 272, 303, 315, 361, och 372** motsätter sig förslaget att, som enligt samrådsförslaget, tillföra cirka 140 nya bostäder i orten Synpunktsinlämnarna menar att utbyggnaden innebär att det finns en risk för negativ påverkan på ortens bykänsla och karaktär samt att ortens nära kopplingen till naturen förstörs. Byn borde fortsätta växa i samma långsamma takt, längs med vägarna med ett hus i taget. Några skriver också att det innebär en ökad trafik genom orten. Privatperson med **diarienummer 71** menar att man för att bevara bykänslan ska satsa på fribyggartomter om max 1,5 våningar. Privatpersoner med **diarienummer 293** lyfter att det är viktigt att byns karaktär förblir densamma. Bygg inte flervåningshus. En betydligt lägre takt är lämplig, historiskt har byn vuxit med ca 10 hus på 50 år. **Lundaliberalerna, Björnstorps byalag, privatperson med diarienummer 91** menar att Björnstorp bör växa i form av en organisk tillväxt av 1,5-planshus utspjutt i byn. Då får byn få behålla sin karaktär.

Kommentar: Översiktsplanen ändras, ytor för utbyggnadsområden minskas liksom antalet bostäder.

Länsstyrelsen ställer sig frågande till hur kommunen har bedömt att resandet kan bli hållbart från då Björnstorp ligger drygt en kilometer från hållplatsen på väg 11 där väg 800 mellan byn och väg 11 saknar separat cykelväg, är smal och har en skyltad hastighet på 70 km/h.

Lunds naturskyddsförening menar att Björnstorps inte har underlag för kollektivtrafik och därför inte bör byggas ut med mer än enstaka bostäder.

Kommentar: Björnstorp bedöms ha acceptabel tillgång till kollektivtrafik trots avståndet hållplatsen. Kollektivtrafiken håller god kvalitet med snabba regionbussar mot både Malmö, Lund och Simrishamn.

Björnstorpsbyalag och privatpersoner med **diarienummer 71, 91, 272 och 303** anser att cykelstråket mellan Björnstorp och Dalby är

svårframkomligt och att det upplevs som otryggt. **Diarienummer 272 och 303** önskar också att cykelvägen ska gå via Önnestöv.

Kommentar: Översiktsplanen pekar på att stärka förutsättningarna för hållbar mobilitet i Björnstorp. Kartan redovisar ett framtida cykelstråk mellan Björnstorp och hållplatsen Knivsåsen vid väg 11 som har goda kollektivtrafikkopplingar mot Lund och Sjöbo.

Björnstorpsbyalag och privatperson med **diarienummer 372** menar att ny bebyggelse i Björnstorp leder till ökad trafik och fler olyckor. Privatperson med **diarienummer 372** framhåller även att bristen på service kommer att ge ett ökat bilkörande samt en oro för att nya bostäder ska skadas av täktverksamheten. Privatpersoner med **diarienummer 71, 89, 293, 303** menar också att det behövs en på- och avfart från väg 11 till Björnstorp eftersom nuvarande upplevs som farlig och som en flaskhals. 293 oroar sig för att fler kommer att välja att köra genom byn och att nästan ingen håller hastigheten. Privatpersoner med **diarienummer 102** önskar bredda vägen mellan Björnstorp och Stabjer samt lägga en ny beläggning. Björnstorpsbor använder vägen för att komma ut på väg 11 via Lunnarp.

Kommentar: Inriktningen för Björnstorp har ändrats till att sänka utbyggnadstakten och utbyggnadsområdenas omfattning. Behov av översyn av trafiksäkerheten vid påfarten väg 11 förtydligas i handlingen. Synpunkter förmedlas även till Trafikverket som är väghållare.

Björnstorps byalag menar att bebyggelse i Björnstorp skadar biologisk mångfald och exploaterar jordbruksmark. Privatpersoner med **diarienummer 293** lyfter att det inte är lämpligt att bygga vid skolan i Björnstorp. Denna äng är väldigt sank och ofta vattenfylld.

Kommentar: Bebyggelseutveckling på jordbruksmark har minskat i aktuellt förslag. Den biologiska mångfalden ska beaktas innan ny detaljplan och viktiga biotoper skyddas. Bostadsbebyggelse i ett jordbrukslandskap kan också bidra positivt till den biologiska mångfalden. Markanvändningskartan ändras och ytan vid skolan uppmärksammas med översvämningsrisk.

Privatpersoner med **diarienummer 102, 303** uppmanar till att använda skolan i Björnstorp till en verksamhet. Den hade kunnat vara en byakrog, pub, café, gym, dagis eller studentlägenheter.

Kommentar: Lunds kommun ser positivt på att ge förutsättningar för ett breddat innehåll för den gamla skolan i Björnstorp. Handlingen har justerats med områdesriktlinje.

Privatpersoner med **diarienummer 280** har en idé om att göra Björnstorp till Lunds äppelleverantör.

Kommentar: Kontaktinformation förmedlas till Näringslivsenheten.

Landsbygden

Bebyggelseutveckling och kulturmiljö

Länsstyrelsen ser positivt på den inriktning om landsbygdsutveckling som finns i översiktsplanen. Vidare påtalar myndigheten att mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med områdesspecifika riktlinjer. Särskilt lyfts de riksintresseområden för kulturmiljö som omfattar Hardeberga stationsby och Björnstorp-Gödelöv. Bebyggelseutvecklingen i Hardeberga stationsby behöver anpassas till omgivande odlingslandskap.

Kommentar: Planhandlingen har utvecklats med specifika områdesriktlinjer för hela landsbygden för att skydda värden, tydliggöra potential och säkerställa allmänna intressen.

Kävlinge kommun ser positivt på en mellankommunal dialog kring utveckling i området. Lilla Harrie har sedan 2023 åter en busslinje som förbinder orten med Kävlinge tätort samt goda cykelförbindelser med Kävlinge och Örtofta. Planer finns att på sikt omvandla ett centralt före detta verksamhetsområde till bostäder som skulle kunna ge Lilla Harrie ett tillskott på cirka 50 bostäder.

Kommentar: Det är positivt med ett fortsatt samtal med Kävlinge kommun och Eslövs kommun gällande utvecklingen av byklustret kring Örtofta-Håstad-Lilla Harrie med flera.

Privatperson med diarienummer 81 anser att Östra Odarslöv med dess strategiska läge borde vara lämpligt för utbyggnad av lucktomter och borde nämnas tillsammans med Igelösa med flera, som en by som kan kompletteras.

Kommentar: Bebyggelsestrycket för Östra Odarslöv med omgivande landsbygd har ökat markant sedan påbörjad utbyggnad av Brunnhög/MAX IV/ESS och flera så kallade lucktomter har bebyggts senaste 15 åren. Därför föreslås en fördjupad landskapsanalys med strategier för framtida utveckling av landskapet norr och väster om Brunnhög så att kvaliteter och möjligheter som dessa nya förutsättningar ger tillvaratas på bästa sätt, samt att de samhällsviktiga intressen, som till exempel energi och livsmedelsförsörjning säkerställs.

Privatperson med diarienummer 84 ställer frågan varför Flyingeby inte är med?

Kommentar: Flyingeby beskrivs som en mindre by med möjlighet till komplettering i kapitlet Flyingebygden under Landsbygden.

Privatperson med diarienummer 122 påtalar att trafiken genom Stångby kyrkby kommer öka när Stångby stationsområde växer, varför åtgärder som till exempel hastighetsbegränsningar och gupp krävs. Vägen mellan kyrkbyn och stationsbyn behöver också göras säkrare.

Kommentar: I utvecklingen av Stångby följs trafikutvecklingen och dess effekter. Behov av åtgärder förmedlas vidare till Trafikverket som är väghållare. Vägen mellan kyrkbyn och stationsbyn pekas ut som ett grönt rörelsestråk i översiktsplaneförslaget för att stärka och prioritera gång och cykel.

Privatperson med diarienummer 123 anser inte att några bostäder ska byggas på landsbygden och **privatperson med diarienummer 349** anser att de mindre byarna Björnstorp, Dörröd och Skatteberga inte ska byggas ut då det ökar bilpendling. Människor vill ju bo i de små orterna.

Kommentar: Förtätning av kommunens befintliga bebyggelsemiljöer är ett av de grundläggande ställningstagandena i översiktsplanens utvecklingsriktning, likaså att hela Lunds kommun ska leva. Förslaget innebär en mer restriktiv hållning till fortsatt spridd bebyggelse på landsbygden, tillkommande bebyggelse bejakas i och i anslutning till befintliga bebyggelsemiljöer och byar där det är lämpligt med hänsyn till befintlig natur- och kulturmiljö och bidrar till att komplettera befintligt bebyggelsebestånd. Detta ökar möjligheten till samordnade transporter, lokala lösningar och sociala möten i den lokala kontexten på ett bättre sätt än fortsatt spridd bebyggelse.

Privatperson med diarienummer 155 är positiv till att området kring kungsgården i Flyinge klassats som en värdefull kulturmiljö.

Privatperson med diarienummer 210 påpekar att det finns stora träd bör skyddas, (i ett område som inte specificeras), då den lilla uppvuxna skog som finns på marken är av oerhört värde för det rika insektsliv som kullarna och omgivningen bjuder på. Samtidigt finns det utrymme för att utöka byn med mer än 5-10 hus om dessa byggs på ett miljömässigt hållbart sätt. Då det finns intresse för att bilda en så kallad ekoby i kyrkbyn bör detta tas i beaktande. Ekohus försiktigt inkorporerade i den omgivande miljön, utan att ta ner stora träd, skulle berika byn.

Kommentar: Stora gamla träd eller alléträd kan vara skyddsvärda träd som omfattas av samråd enligt MB 12 kap 6§. Befintlig grönstruktur ses som värdefull vilket beskrivs mer ingående i avsnittet "En stärkt grönblå infrastruktur". Kommunens byar beskrivs i avsnittet om landsbygden, där

förutsättningar för kompletterande bebyggelse preciseras. Då det är oklart vilken kyrkby synpunkten gäller kan kommentaren om att byn kan växa med fler än 5-10 hus inte bemötas. Gäller det Hardeberga kyrkby, se nedan.

Privatperson med diarienummer 255 har yttrat sig om att Hardeberga kyrkby borde förtätas med 30 bostäder istället för 5-10.

Förutsättningarna för att göra en förtätning med upp till 30 bostäder, eko-by, har studerats. Det är en klar utökning av byn men det kan göras inom den mark som redan är tagen i anspråk och med respekt för de kulturmiljö- och naturvärden som finns i byn. En förtätning skulle snarare stärka de värdena eftersom de bygger på att miljön brukas och levandegörs. Genom att tillåta en förtätning med bostäder ökar möjligheten att byns verksamheter kan utvecklas samtidigt som det erbjuder människor att kunna bo i småhus med cykelavstånd till Lund.

Privatperson med diarienummer 189 delar bilden av behovet av fler bostäder och påtalar att Waldorfskolan har många familjer som är intresserade av att köpa mark eller bostad i byn för att vara närmare skolan och det sammanhanget.

Kommentar: Hardeberga kyrkby är en by som bedöms kunna utvecklas med kompletterande bebyggelse inom byn, vilket tydliggörs i granskningshandlingen. Lämpligheten för en större utbyggnation behöver prövas genom detaljplan. För att peka ut Hardeberga kyrkby som en större utvecklingsby i översiktsplanen behöver ett mer ingående analys och utredningsarbete som underlag.

Privatpersoner med diarienummer 396 vill att fastigheterna Vallkärratorn 1:47 med flera, söder om Stångby ska redovisas i översiktsplanen med markanvändning bostadsändamål. Marken kan inte med anledning av nuvarande funktion och karaktär sägas vara en del av det öppna jordbrukslandskapet. Detta då området under lång tid definierats av befintlig gatustruktur vilket tillsammans med befintlig bebyggelse avskilt området från jordbrukslandskapet och gjort att det upplevs som ianspråktaget. På Tornhill finns möjligheten att utveckla en trädgårdsstad i mindre format. Bebyggelsen skulle strukturellt fungera som en egen enklav mellan två orter och utgöra en egen enhet i likhet med mindre kyrkbyar och bebyggelsegrupperingar i närområdet (Håstad, Stångby kyrkby).

Belleshaut AB har lämnat synpunkt på att markanvändning norr om Lund för plantskolan, Tornhill och den planerade golfbanan inte kan anses vara öppet jordbrukslandskap. Belleshaut önskar att Tornhill pekas ut som område för utveckling av bostadsbebyggelse då detta bättre överensstämmer med platsens befintliga karaktär och funktion.

Kommentar: Annehem norr om Lund utgör en tydlig tätortsgräns där landsbygden innehållande bostäder och näringsliv tar vid. Stångby utgör ett tydligt stationssamhälle i det öppna jordbrukslandskapet, där sker en större utveckling som kommer hela nordvästra Lunds kommun till gagn.

Översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta redovisar den övergripande markanvändningen. Med hjälp av riktlinjer för varje markanvändningskategori och områdesspecifika riktlinjer ges förutsättningar och/eller begränsningar för hur enskilda fastigheter kan utvecklas. Översiktsplanen är inte bindande vid till exempel en kommande prövning av om fastigheten kan bebyggas (förhandsbesked eller bygglov) utan ger en vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska inte heller ses som ett juridiskt stöd för att hindra pågående användning.

Tekniska nämnden ser positivt på att fördjupningen av översiktsplanen för Skrylle 2006 har inarbetats i den nya översiktsplanen och därmed aktualiseras, men ytterligare formuleringar från fördjupningen bör uppdateras då både text och områdesriktlinjer är daterade.

Kommentar: Skrylleområdet hanteras på samma sätt som övriga landsbygden, med beskrivning, områdesriktlinjer, berörda riksintressen och avvägningar.

Mobilitet

Eslövs kommun påtalar i sitt yttrande att cykelvägen mellan Håstad och Stångby är en avgörande länk för att koppla ihop Eslöv med Lund.

Kommentar: Uppfattningen delas av Lunds kommun varför sträckan pekas ut i översiktsplanen som en del av det framtida cykelnätet i kommunen.

Sydsten AB har lämnat synpunkt på att transportinfrastrukturreservatet för Simrishamnsbanan behöver begränsas till att vara lokaliserat enbart söder om väg 11 på grund av riksintresse värdefulla ämnen och material.

Kommentar: Reservatet tar utgångspunkt i det tidigare riksintresset för framtida kommunikation och de underlag det byggde på. När det blir aktuellt att driva frågan om Simrishamnsbanan vidare får lämpliga korridorer studeras vidare.

Lundaliberalerna och Privatperson med diarienummer 79 har påtalat behovet av en gång- och cykelväg mellan Veberöd och Dörröd.

Kommentar: I mark- och vattenanvändningskartan redovisas gång- och cykelväg mellan Veberöd och Dörröd. Behovet av gång- och cykelväg

förtydligas också i områdesriktlinjerna för Dörröd och för landsbygdsområdet Romeleåsen runt Skogsmöllebäcken.

Privatperson med diarienummer 255 har yttrat sig om att dagens situation med en 70 väg med tung trafik mellan Hardeberga kyrkby och kollektivtrafiken skulle kunna förbättras med en traditionell gång- och cykelväg till Hardebergaspåret eller genom att prova att göra ett pilotprojekt med målad cykelväg i befintlig väg. Eftersom det sällan blir möten samtidigt som det kommer gående längs vägen bör det inte påverka framkomligheten nämnvärt men ge de gående lite mer trygghet. En annan **privatperson med diarienummer 189** påpekar att Hardeberga är ett attraktivt läge på landet mellan städer, som skulle kunna få bättre infrastruktur i form av busshållplatser och cykelvägar med fler boende i byn. Vi vill ha en levande landsbygd.

Kommentar: Ett rekreativstråk med cykelmöjligheter från Hardeberga kyrkby till Linero centrum och vidare mot centrum redovisas i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta. Hardeberga kyrkby ligger mellan två starka kollektivtrafikstråk med gott turutbud. I dag kan kombinationsresande stärkas och i framtiden kan en mer flexibel kollektivtrafiklösning bli aktuell. Detta behöver studeras mer ingående.

Gröna- och blå miljöer

Försvarsmakten vänder sig emot att projektet Storkriket pekar ut Revingehed som ett av kärnområdena för det föreslagna biosfärsområdet. Av översiktsplaneförslaget kan man lätt få intrycket av att det föreslagna biosfärområdet Storkriket redan är beslutat och etablerat. Försvarsmakten vill därför påpeka att Storkriket i skrivande stund endast är i planeringsskedet och att det bör behandlas så i översiktsplanen, så länge det inte finns ett gällande beslut. Försvarsmakten är även fortsättningsvis av åsikten att riksintresset Revingehed inte ska ingå i det föreslagna biosfärområdet. Försvarsmakten anser att den exakta formen för arrendet och driften är en fråga för framför allt markägaren, nyttjanderättsinnehavare och kommande arrendator, vilket inte ska styras i översiktsplanen. Vidare förordas att ordet bete används i stället för ranchdrift. **Eslövs kommun** ser positivt på att Lunds kommun lyfter Storkriket.

Kommentar: Handlingen förtydligas med processen kring biosfärområdet och att det ännu inte är beslutat av Unesco. Lunds kommun bedömer att Revingehed ska ingå i biosfärsområdet och anser att Försvarsmaktens aktivitet i området är förenligt med biosfärsområdets syfte. Vidare har regeringen beslutat (2024-08-22 KN2024/01504) att nominera Storkriket till Unesco. Regeringen bedömer att biosfärområdet kan samexistera med de militära intressena i området.

Handlingen uppdateras gällande formuleringen kring bete på Revingehed.

Kävlinge kommun har sedan länge haft önskemål om ett utvecklat rekreativt stråk längs Kävlingeån och kan av samrådsförslaget utläsa att Lunds kommun har liknande tankar. Här finns potential för ett utökat mellankommunalt samarbete. En övergång för friluftslivet i trakterna av Hobybäckens anslutning till Kävlingeån vore en positiv utveckling för det rörliga friluftslivet, som på sikt även skulle ges möjlighet att röra sig i ett större obrutet grönt stråk i takt med att Kävlinges gröna ring, som beskrivs i Kävlinges översiktsplan, utvecklas.

Kommentar: Lunds kommun ser fram emot ett framtida samarbete med Kävlinge kommun kring rekreation och friluftsliv utmed Kävlingeån för att på så vis stärka rekreation och det rörliga friluftslivet.

Svedala kommun ser gärna att fler rekreativt stråk pekas ut i Backlandskapet och att kommunerna tillsammans pekar ut tysta områden.

Kommentar: Större opåverkade områden är uppdaterade och utgör en bra grund till att gemensamt peka ut tysta områden och på så vis stärka riksintresset för det rörliga friluftslivet.

Privatperson med diarienummer 122 ger förslag på säkrare skolväg från Stångby kyrkby till Stångby samt hur rekreativt stråk kan utvecklas runt byarna. Vidare påtalas de förhållandevis låga naturvärdena och att även dessa kan utvecklas.

Kommentar: Mark- och vattenanvändningskartan har kompletterats med fler gröna stråk som tillsammans med befintligt vägnät ökar tillgängligheten. Landsbygdsområdet har kompletterats med riktlinjer för rörelsestråk och en utvecklad landsbygd.

Privatperson med diarienummer 145 motsätter sig att marken söder om Vallkärrabäcken tas i anspråk som attraktivt grönt stråk.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut den framtida visionen för rekreativt stråk på landsbygden. Generellt finns behov av att utveckla möjligheterna till rekreation i direkt anslutning till tätorterna, främst i kommunens västra delar där det annars är långt till natur- och rekreativt områden. Vallkärrabäcken knyter ihop Vallkärra by med Nöbbelövs mosse på ett naturligt sätt och ses som en potentiell koppling även för rekreation. Exakt var ett sådant rekreativt stråk skulle lokaliseras och hur det skulle utformas blir en fråga i efterkommande planering i dialog med berörda. Kommunen anser att ett rekreativt grönt stråk bör vara förenligt med dagens jordbruk.

Näringsliv och företagande

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) påpekar att Lunds kommun inte tar upp att de tre riksintressena för värdefulla ämnen och mineral är av regional betydelse då de försörjer ett stort antal skånska kommuner med bergmaterial, utan argumenterar endast ur ett lokalt perspektiv. En diskussion om eventuell avveckling bör ta upp täkternas betydelse ur ett regionalt materialförsörjningsperspektiv. Vidare noteras att kommunen inte redovisar Skrylletäkten som område för materialutvinning trots att det är en pågående verksamhet.

Kommentarer: Täkternas roll för regional materialförsörjning lyfts i avsnittet Taktverksamhet i den tematiska inriktningen Starkt och mångsidigt näringsliv. Lunds kommuns ställningstagande för markanvändning 2050 är att täkten ska läggas ner och att natur- och friluftsliv utgör ny användning av området.

Säkerhet och beredskap

Försvarmakten påtalar att det finns ett mindre övningsområde vid Romeleklint, vilket inte framgår av remissunderlaget.

Kommentar: Försvarmakten utgör en viktig del av kommunen och av stor vikt för Sveriges säkerhet. Övningsområde beaktas med hjälp av riktlinjer för aktuellt landsbygdsområde.

Fortifikationsverket påtalar att verket redan svarat nekande på flera utbyggnadsförslag, exempelvis förbifart vid Torna Hällestad. Likaså är det orimligt att de mellanhavanden som finns mellan myndigheterna och kommunen går obemärkt förbi i förslaget till översiktsplan, där verket framgent önskar att kommunen samordnar sig inför att remiss går ut. Exempel på detta är verkets meddelande om att Skåneleden måste dras om.

Fortifikationsverket menar att de delar av förslaget som berör verkets fastigheter bör ha som utgångspunkt att dessa är avsedda för militär verksamhet, oaktat andra värden och att alla andra intressen tillgodoses i den mån det är möjligt utifrån den militära verksamheten.

Skrivningen om att igenstängda gårdar karakteriserar området vänder sig Fortifikationsverket starkt emot. Verket bedriver ett löpande arbete med att underhålla och säkerställa att de hus och gårdar som finns på fältet behåller sin historiska charm.

Kommentar: Lunds kommun ser också behovet av ett ökat samarbete mellan olika delar inom kommunen, Försvarmakten och andra berörda myndigheter som till exempel Fortifikationsverket.

Översiktsplanen är inte bindande utan ger en vägledning för mark- och vattenområden med en planhorisont 2050, samt hur den byggda miljön kan användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska inte heller ses som ett juridiskt stöd för att hindra pågående användning. Tillskott av bostäder i Torna Hällestad ses som viktigt för säkerställande av byns attraktivitet och livskraft fram till 2050. Reservat för infrastruktur redovisas som ett uppmärksamhetsområde som främst riktar sig till lovgivning.

I riktlinjer för landsbygden tydliggörs avvägningar mellan olika allmänna intressen. De intressen som bedöms hamna i konflikt med Försvarets verksamhet föreslås stå tillbaka.

Revingehed är en välskött och ordnad miljö. Skrivningen om igenstängda gårdar har justerats.

Teknisk infrastruktur

VA SYD noterar att översiktsplanen pekar ut att även byar på landsbygden ska kunna utvecklas. Flera av dessa byar har idag kommunal dricksvattenförsörjning men enskild spillvatten- och dagvattenhantering. VA SYD ser gärna att utveckling i dessa byar sker på ett sätt där fastighetsägarna även i framtiden har förutsättningar för enskilt vatten och avlopp. Utbyggnad av vatten och avlopp till dessa små byar är ofta mycket kostsamt för både VA SYD och den enskilde och konkurrerar dessutom med åtgärder på den befintliga allmänna vatten- och avloppsanläggningen och där miljö- eller hälsoytan i åtgärder ofta är större.

Kommentar: Genom att tillkommande bebyggelse på landsbygden föreslås i eller i anslutning till befintlig bebyggelse skapas bättre förutsättningar gemensamma lokala lösningar. Landsbygden har delats in i områden som bättre beskriver respektive områdes förutsättningar, känslighet och potential.

Tematiska inriktningar

Hållbar mobilitet

Bygg- och trafikmiljögruppen inom Lunds kommunala funktionsrådet lyfter att gångfartsområden är oanvändbara för väldigt många med rörelsenedsättningar, synnedsättningar, hörselnedsättningar och/eller kognitiva funktionsnedsättningar, samt inte lämpliga för barn. De lyfter att det är viktigt att gångtrafiken separeras från all annan trafik. De motsätter sig även kommunens formulering om att "Gång är ett färdmedel som kan användas av alla (med eller utan hjälpmedel), oavsett ekonomiska och sociala förhållanden samt i alla olika åldrar" då det är många med funktionsnedsättningar som inte kan det. De motsätter sig även kommunens skrivning om att Lunds gångnät har en hög grundstandard avseende trygghet, tillgänglighet och säkerhet. De påpekar att det fortsatt finns problematik gällande bland annat långa gångsträckor från kollektivtrafik till målpunkter, osäkra övergångsställen, ojämna beläggningar med mera.

Kommentar: Det är viktigt att trafikmiljön utformas för både barn, unga, äldre och för personer med funktionsvariationer för att det ska kännas tryggt och tillgängligt. Översiktsplanen beskriver i avsnittet om gång att kommunen fortsatt ska arbeta med att stärka fotgängarperspektivet och förbättra gångmiljöerna i kommunen. Detta för att skapa ökad tillgänglighet och upplevelse med mera, samt för att fler ska kunna se gång som ett attraktivt sätt att ta sig fram på.

ESS önskar trafiksäkra och trafikslagsprioriterade cykelbanor för pendling mot Lund och längs Kunskapsstråket för att öka andelen som cyklar. De lyfter att det vore bra att plantera skyddande vegetation längs vindutsatta stråk och undvika gång- och cykelpassager under mark.

Kommentar: I planeringen av cykelinfrastruktur generellt är utgångspunkten att skapa trafiksäkra, attraktiva stråk för cykeltrafiken. Detta gäller även för arbetet med Brunnshög och Innovationsdistriktet.

Kultur- och fritidsnämnden lyfter att trygghet är viktigt vid utformning av gång och cykelstråk samt mobilitetshus.

Kommentar: Trygghet, liksom andra perspektiv, hanteras i samband med planering och utformning av gång- och cykelvägar, liksom i planeringen av mobilitetshus.

Servicenämnden lyfter att planförslagets delar om cykel kan med fördel kompletteras med säkra cykelparkeringar som förhindrar stöld.

Kommentar: Säkra cykelparkeringar en viktig del i att främja användandet av cykel som transportmedel. Vikten av detta förtydligas i handlingen.

Region Skåne ställer sig positiva till att supercykelvägarna lyfts fram i översiktsplanen, samt till användningen av cykelreservat. De lyfter även att interkommunala kopplingar som inte utgörs av supercykelvägar eller regionala cykelleder är av betydelse för att stärka cyklingen. Region Skåne vill lyfta fram vikten av att cykelvägsnäten planeras så att de inkluderar barns målpunkter för att möjliggöra ökat cyklande för barn och unga. De gång- och cykelvägar som planeras som en följd av översiktsplanen kan även med fördel kopplas ihop med kringliggande regionala vandrings- och cykelleder.

Kommentar: I arbetet med översiktsplanen har barns målpunkter funnit med för att möjliggöra för ökad rörelsefrihet för barn och unga. Cykelnätet, i kombination med gröna rörelsestråk på landsbygden, ska utöver att stärka cykelpendlingen, även främja friluftslivet och i förlängningen stötta kopplingar till vandrings- och cykelleder.

Region Skåne noterar kommunens önskemål om högre turutbud för stationerna i Stångby och Gunnesbo, men lyfter att fler tåg kräver mer spårkapacitet, något som inte finns i dagsläget.

Kommentar: Ökat turutbud i tågtrafiken för stationerna i Stångby och Gunnesbo har en stor påverkan på möjlighet till ett hållbart regionalt resande.

ESS lyfter att busslinjen som ska starta mellan Eslöv och Brunnsnäs som ett positivt exempel på utveckling av regionala stråk för kollektivtrafik.

Kommentar: I dagsläget finns inget beslut om någon ny busslinje mellan Eslöv och Brunnsnäs. Frågan tas med vidare i samverkan med Skånetrafiken.

Lundaliberalerna anser att det behövs ett tydligare ställningstagande för högkvalitativ kollektivtrafik till Södra Sandby och Dalby som tydligt indikera spårväg. Detta gäller även till Lomma. **Privatperson med diarienummer 59** önskar att spårvägsnätet byggs ut från stationen via Västerbro, Nova Lund mot Bjärred. **Privatperson med diarienummer 78** håller med om att en utbyggnad till Västerbro bör ske men också att utbyggnad till Dalby, samt till Södra Sandby bör övervägas inom tidsramen 2050.

Kommentar: Översiktsplanen förutsätter inte spårbunden kollektivtrafik utan pekar på att stråket ska kunna trafikeras av kollektivtrafik och om möjligt stärkas på lång sikt. Gällande utbyggnad mot Bjärred så har kommunerna i sydvästra Skåne samarbete i Malmö-Lundregionen där 12

kommuner har en gemensam strukturplan för regionen. Dessutom finns numera även en regionplan för Skåne där regionala planeringsfrågor ska hanteras.

Romeleås- och sjölandskapskommittén uppmuntrar en fortsatt planering och utveckling av kollektivtrafiken, främst utifrån anslutning till naturområden för friluftsliv och turtätheten med stöd från det första nationella friluftslivsmålet "Tillgänglig natur för alla".

Kommentar: Översiktsplanens målsättning är att fortsätta utveckla och stärka kollektivtrafiken för att skapa god tillgänglighet, både för arbets- och studiependling, samt för friluftslivet.

Bygg- och trafikmiljögruppen inom Lunds kommunala funktionsrättsråd påpekar att översiktsplaneringen bör ha med sig att det alltid skall finnas parkering för rörelsehindrade inom 25 meters gångavstånd från tillgängliga entréer samt att det behöver finnas laddplatser som är användbara för personer med rörelsenedsättningar, både vid vanliga parkeringsplatser och på parkeringsplatser för rörelsehindrade.

Kommentar: Tillgängligheten ska säkerställas enligt de krav som finns, desamma gäller kraven om parkering för rörelsehindrade inom 25 meter från en tillgänglig entré. Behovet av laddplatser förmedlas vidare till berörda inom kommunen och till Lunds Kommuns Parkerings AB.

Privatperson med diarienummer 325 lyfter problematik med att trots att trenden för biltrafik ser bra ut i Lund så ökar biltrafiken på de svenska vägarna. Privatpersonen önskar att Lund behöver planera för lägre hastigheter samt olika typer av åtgärder för att minska biltrafiken.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter att all resandeökning ska ske med gång, cykel och kollektivtrafik för att stärka det hållbara resandet och nå klimatmålen. Översiktsplanen lyfter att i delar av staden kan biltrafiken behöva prioriteras ned och att parkering är ett viktigt styrmedel för att bidra till en hållbar mobilitet. Ökad samordning och mod krävs i det fortsatta arbetet.

Miljönämnden önskar att ny transportinfrastruktur ska utformas med stor omsorg kring det rörliga friluftslivet och med lämpliga passager för både människor och djur för att i så stor mån som möjlig undvika att infrastrukturen blir en barriär i landskapet. Miljönämnden önskar även ett förtydligande resonemang om någon av lederna för farligt gods avses omprövas i sin klassning i samband med exempelvis omvandlingen och förtätningen av Västerbro, där industriområde blir blandstad.

Kommentar: Ny transportinfrastrukturen ska ta hänsyn till viktiga kvaliteter och bidra till att minska barriäreffekter både i staden och på landsbygden.

Underlaget har uppdaterats och i aktuella handlingar har farligt gods leden i Västerbro tagits bort.

Försvarmakten har inget att erinra mot föreslagen utveckling av trafikinfrastruktur, men lyfter att det är viktigt att hänsyn tas till Försvarmaktens tyngsta och bredaste fordon vid utformning av vägar, broar och cirkulationsplatser. Även framkomligheten under byggtiden ska säkerställas för ovan nämnda fordonstyper.

Kommentar: Bedömning av behov och utformning av vägar studeras i senare skeden, bland annat i detaljplaneprocesser. Kommunen ser behov av fortsatt samtal och fördjupad dialog med Försvarmakten i kommande planeringsarbeten för att bistå kommunen med ökad kunskap och underlag gällande behov och prioriterade vägar.

Malmö stad noterar att finns information om Lunds ställningstagande för ett yttre godsspår under tematiken hälsosam och hållbar livsmiljö och hade sett det som önskvärt om detta ställningstagande även synliggjordes i det avsnitt som rör godstransporter. Malmö stad anser att det är bra att Lunds kommun lyfter supercykelväg samt reservat för Simrishamnsbanan i sin översiktsplan då det är satsningar som finns med även i Malmö stads översiktsplan.

Kommentar: Avsnittet om Varutransporter i staden utvecklas så att behovet av ett yttre godsspår förtydligas.

Lomma kommun lyfter att det är mycket positivt att ett reservat för transportinfrastruktur (yttre godsspår) finns utpekad. Även **ESS** anser att ett yttre godsspår inte bara hade inneburit minskade risker och en förbättrad livskvalitet för de boende i centrala Lund utan hade också givit bättre utrymme för en utökad och mer kvalitetssäker persontrafik.

Kävlinge kommun noterar att Lunds kommun pekar ut ett stråk för yttre godsspår i kommunens nordvästra del. Kävlinge kommun har i sin antagna kommunomfattande översiktsplan (ÖP 2040) inte pekat ut ett stråk för godsspår, utan anser att både ett yttre godsspår och en etablering av ny rangerbangård behöver utredas på regional nivå. Kävlinge kommun anser att Region Skåne och Trafikverket bör ha en samordnande roll i arbetet.

Kommentar: Kommunen instämmer i att Region Skåne och Trafikverket bör ha en samordnande roll.

Eslövs kommun, Nätverket gröna seniorer i Lund och Burlövs kommun är emot förslaget om ett yttre godsspår. Eslövs kommun lyfter att de två stråk för Södra stambanan som Lunds kommun pekar ut inte finns prövade i Eslövs kommuns översiktsplan. Eslöv har tidigare varit kritiska till stråk som går utanför Eslöv och som skapar barriärer och har negativ påverkan. **Nätverket gröna seniorer i Lund** trycker på att det inte ska finnas nya järnvägar då miljöskadan kan bli större än nyttan. Simrishamnsbanan och yttre godsspåret kan ge stora fossila utsläpp vid bygget som överträffar nyttan.

Burlövs kommun motsätter sig förslaget då hittills redovisade dragningar och lösningar skulle innebära negativa effekter för Burlövs kommun, främst gällande buller, barriäreffekter, och markanspråk. Burlövs kommun lyfter att de inte har ett avsatt markreservat för ett yttre godsspår och att en eventuell koppling mellan ett yttre godsspår och Södra stambanan mellan Åkarp och Hjärup vore oerhört komplicerat och ytkrävande. **Trafikverket** påtalar att det inte finns någon ekonomisk planering från Trafikverkets håll gällande byggandet av ett nytt yttre godsspår utanför Lund.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut ett stråk för yttre godsspår med anledning av kapaciteten på järnvägen och för att minska buller och förhindra att farligt gods transporteras genom staden.

Trafikverket uppmärksammar kommunen om att framtida riksintresse för Nya stambanor Hässleholm-Lund har utgått och planeringen av detta projekt har lagts ned. Riksintresseanspråket bör därmed utgå ur kommunens underlag. Trafikverket lyfter att de har startat upp planering för två nya spår Hässleholm-Lund som kommer att bli ett planerat riksintresse i ett senare skede i planeringsprocessen. Trafikverkets intention är att möjliggöra en fortsatt samhällsutveckling i kommuner som berörs av det framtida riksintresset, utan att utbyggnaden av järnvägen i framtiden förhindras eller försvåras. Detta förutsätter en nära och öppen dialog mellan Trafikverket, berörda kommuner och Länsstyrelser.

Kommentar: Kommunen ser positivt på Trafikverkets önskan om en nära och öppen dialog i det fortsatta arbetet med två nya spår Hässleholm - Lund. Handlingen kompletteras så att tidigare framtida reservat tas bort.

Privatperson med diarienummer 74 önskar att reservat för transportinfrastruktur ska förtydligas.

Kommentar: Kartan bearbetas för ökad läsbarhet.

Nätverket gröna seniorer i Lund motsätter sig spårvägsreservat mellan EES och Södra Sandby då detta kan öppna för framtida bostadsutbyggnad på jordbruksmark.

Kommentar: Kollektivtrafikreservatet som pekas ut mellan Brunnsnäs/ESS och Södra Sandby ska säkerställa att yta för eventuella framtida behov. Vidare utredningar krävs.

Trafikverket noterar att det finns flertalet kollektivtrafikreservat och även vägreservat som bland annat avser att ansluta till och gå utmed väg 102. Trafikverket önskar en djupare beskrivning av dessa reservats syfte eller vad de skulle ha för anspråk på det statliga vägnätet.

Kommentar: Syftet med reservaten är att säkra möjlighet för framtida långsiktig utbyggnad av trafiknäten och detta beskrivs under Riktlinjer för mark- och vattenanvändning.

Trafikverket vill påtala ställningstagandet gällande ny trafikplats utmed väg E22 norr om trafikplats Lund Norra. Det finns inte enligt Trafikverket något nationellt intresse i en ny trafikplats på den föreslagna platsen och de ser heller inte att en ny trafikplats skulle gynnat arbetet med att nå tredjedelsmålet i Brunnsnäs. Vidare lyfter Trafikverket att det inte finns någon ekonomisk planering från Trafikverket som avser genomförandet av en ny trafikplats norr om Lund Norra och det bör tydligt framgå i planförslaget att detta är ett kommunalt önskemål.

Lunds naturskyddsförening anser att alla föreslagna vägreservat bör utgå, samt att byggnation av ytterligare avfarter från E22 norr om trafikplatsen Lund Norra skulle innebära att kommunen medger att tredjedelsmålet för Brunnsnäs och Ideon inte är värt att uppnå. Lunds Naturskyddsförening lyfter att en utvärdering av hur hållbarhetsmålen för Brunnsnäs har uppfyllts efterfrågas.

Kommentar: Med den starka tillväxt vi har kommer biltrafiken att öka på vissa delar av vägnätet, även om vi klarar våra högt uppställda mål om hållbart resande. I dagsläget vet vi inte om det kommer behövas en ny trafikplats på E22, markering för ny trafikplats tas därför bort från kartan. För att inte bygga bort möjligheter på sikt kommer emellertid ett vägreservat fortsatt att redovisas. Vilka åtgärder som kan komma att krävas inom reservatet behöver utredas vidare.

Under 2025 planeras en uppföljning av tredjedelsmålet att genomföras.

Lunds naturskyddsförening påpekar att målet för minskning av transportsektorns utsläpp av växthusgaser till 2030 måste tas på allvar och anser att reservaten för spårtrafik i Dalby och Veberöd kan utgå. Detta då spårtrafik på Simrishamnbanan inte längre är aktuellt sedan

Trafikverket i järnvägsplan från 2014 konstaterat att miljökonsekvenserna från byggandet och påverkan på värdefulla naturområden skulle bli oacceptabla. Lunds naturskyddsförening föreslår i stället att den gamla banvallen bör bli cykelväg.

Även **Privatperson med diarienummer 317** lyfter att när vi planerar för kollektivtrafiklinjer längs med väg 11 mot Simrishamn ska det inte göras möjligt för spårväg i ett senare skede.

Burlövs kommun lyfter att då Simrishamnsbanan inte längre är utpekad som riksintresse och det inte finns något projekt eller finansiering för järnvägen har Burlövs kommun i samrådshandlingen för "Översiktsplan 2045" inget spårreservat utpekad. Burlövs kommun påpekar att det öppnar upp möjligheterna att använda stråket på andra sätt, som till exempel för rekreation och/eller för gång- och cykeltrafik.

Region Skåne framför att de inte prioriterar någon återuppbyggnad av Simrishamnsbanan som vanlig järnväg för persontrafik i dagsläget, men att i framtiden kan kapacitetsbehoven öka så pass mycket att det är aktuellt att överväga spårtrafik. Region Skåne instämmer om att det i ett sådant fall blir aktuellt att utreda andra former av högklassig spårtrafik. Region Skåne har dock inte fattat några beslut om inriktning.

Staffanstorps kommun är mycket positiva till att Lunds kommun pekar ut Simrishamnsbanan som på sikt kan trafikeras med järnväg eller annan form av spårtrafik och att de är beredda att medverka till att driva frågan tillsammans med Regionen och andra berörda kommuner.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut Simrishamnsbanan som en viktig långsiktig satsning. Idag trafikeras sträckan av två Skåne Expressen linjer (5 och 8) och är ett viktigt stråk som binder ihop östra och västra Skåne. Reservatet för Simrishamnsbanan ska säkra yta så att om kapacitetsbehoven ökar så pass mycket i framtiden att det kan vara aktuellt att överväga högklassig spårtrafik.

Helsingborg stad är positiva till att Lunds kommun satsar på hållbara transporter och **Lunds universitet** ser positivt på en prioritering av gång-, cykel och kollektivtrafik framför biltrafiken.

Kommentar: Prioriteringen av hållbara färdmedel är en viktig del i att främja hållbara resor och för att nå våra klimatmål.

Nätverket gröna seniorer i Lund trycker på att byarna behöver bra kommunikationer, cykelvägar och pendlarparkering.

Kommentar: Översiktsplanen har ambitionen för att verka för utvecklingen av hållbara transporter och för att skapa god tillgänglighet och rörelsefrihet för hela kommunen.

Staffanstorps kommun lyfter även att det saknas resonemang kring kopplingar tätort by för orter i grannkommunerna, mer specifikt Flackarps by.

Kommentar: Begreppet koppling tätort-by används för kopplingar inom kommunen medan regionala kopplingar används ut från kommunen. I avsnittet Hållbar regional utvecklings lyfts mellankommunala frågor som handlar om ortsutveckling, service och hållbar mobilitet, vilket är relevant i flera gränsområden.

Trafikverket noterar att planförslaget medger en bebyggelseutveckling som placeras närmare de övergripande statliga vägnätet. Det är viktigt att kommunen beaktar de statliga vägarnas byggnadsfria avstånd för att säkerställa både en god trafiksäkerhet och vägarnas framtida utvecklingsmöjligheter. Gällande förslag på åtgärder på statligt vägnät så bör kommunen komplettera planförslaget så det tydligt framgår vilka åtgärdsförslag som är kommunala önskemål och vilka som kommunen och Trafikverket gemensamt verkar för att genomföra.

Med anledning av den utveckling som kommunens översiktsplan föreslår så kommer **Trafikverket** vilja fortsätta arbetet med att se över väghållarfrågan i kommunens tätorter. Trafikverket är positiva till att diskutera väghållarfrågan med kommunen i den fortsatta dialogen snarare än i enskilda detaljplaner. Trafikverket ser fram emot det fortsatta samarbetet med samhällsutvecklingen inom kommunen och de kommande planerade aktiviteterna.

Kommentar: Planeringsförutsättningarna utmed det statliga vägnätet påverkas inte av översiktsplanens mark- och vattenanvändning. Hänsyn till byggnadsfritt avstånd ska tas i framtida planeringsarbete.

Behov av åtgärder pekas ut i översiktsplanen på det statliga vägnätet. Fortsatt arbete med åtgärderna sker genom kontinuerlig dialog mellan kommunen och Trafikverket.

Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att Trafikverket nyligen har producerat nya basprognoser för väg och järnvägstrafik. Dessa ska nyttjas vid bedömning av påverkan på riksintressen för kommunikationer. Trafikverket bedömer vidare att kommunen har beskrivit funktionerna för aktuella riksintressen för kommunikationer väl. Trafikverket anser att planförslagets påverkan på aktuella

riksintressen för kommunikationer har beskrivits tillfredställande utifrån kommunens utvecklingsstrategi.

Kommentar: Kommunen noterar informationen om nya basprognoser, liksom Trafikverkets vilja att fortsatt diskutera väghållarfrågan i tätorterna och för den vidare till berörda inom kommunen.

Lunds kommuns fastighet AB (LKF) föreslår att bil- och cykelpooler samt platser för elladdning samordnas med fastighetsägare i ett geografiskt område snarare än att varje enskild aktör ordnar det inom sin fastighet. Vi saknar också en kommungemensam utbyggnadsplan för elladdning.

Kommentar: Ökad samordning kring områdeslösningar för mobilitet hanteras inte översiktsplanen, men ses som en positiv del utveckling av hållbar mobilitet. Behov av en kommungemensam utbyggnadsplan för elladdning förs vidare till berörda inom kommunen.

Lunds kommuns parkerings AB (LKP) lyfter att det finns behov av att förtydliga vad begrepp som mobilitetshus och mobilitetsnod är för att underlätta för läsaren. LKP fortsätter med önskemål om att förtydliga hur Lunds kommun avser att uppnå en minskning av växthusgaser med 90 procent till år 2030. Detaljerade strategier och mätbara delmål bör formuleras för att öka transparensen och möjligheten till uppföljning. I övrigt stödjer LKP förslagen om att främja en hållbar bilanvändning men efterlyser starkare initiativ för att tillgodose behovet av privat bilanvändning exempelvis genom ökad tillgång till mobilitetshus runt utökade zoner med begränsningar för biltrafiken i centrum.

Kommentar: Handlingen kompletteras med förtydliganden gällande begreppen. Gällande konkreta exempel så är översiktsplanens syfte att visa riktning och målsättning för hur kommunen ska utvecklas och hur markanvändningen säkerställs. Konkreta åtgärder och exempel på hur kommunen ska uppnå målen beskrivs närmare i LundaEko och LundaMatsIII.

Översiktsplanen lyfter att parkering är ett starkt styrmedel för att uppnå en mer hållbar bilanvändning. I samband med framtagandet av Strategi för Lunds stadskärna har parkeringsfrågan studerats och översiktsplanen kompletteras utifrån denna. Behov och lokalisering av ytterligare parkering behöver studeras vidare.

Tekniska nämnden lyfter behov av redovisning gällande kollektivtrafiknätet i mark- och vattenanvändningskartan, samt redovisning av supercykelvägar. Det behöver även förtydligas hur vilket av cykelnäten som är överordnat och mobilitetsnodens innehåll bör

utvecklas. Tekniska nämnden lyfter även att handlingen bör kompletteras med utpekade fotgångarzoner och förtydligande av begreppet mobilitetshus.

Kommentar: Kollektivtrafiknätet och det högklassiga kollektivtrafiknätet redovisas under den tematiska inriktningen Hållbar mobilitet och kollektivtrafik. Spårvägen lyfts in i mark- och vattenanvändningskartan.

Tekniska nämnden trycker på att det är viktigt att betrakta det hållbara transportsystemet som ett system som består av en mängd resmöjligheter. Tekniska nämnden lyfter även att aspekter avseende kombinationen cykel och kollektivtrafik samt gång och kollektivtrafik behöver utvecklas, samt att det är angeläget att skapa pendelparkeringar i strategiska lägen, utmed statligt vägnät, där det finns regionala hållplatser med ett bra turutbud.

Kommentar: Handlingen utvecklas och kompletteras.

Kraftringen noterar att fossilfria drivmedel behandlas i avsnittet "Robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur" men anser att det också hade varit naturligt att föra ett resonemang kring drivmedel i avsnittet som rör hållbar mobilitet.

Kommentar: Omställningen till fossilfria drivmedel har en viktig roll för att nå våra klimatmål. Avsnittet biltrafik syftar till att fokusera på hållbar bilanvändning och där parkering är ett viktigt styrmedel.

Ett livskraftigt jordbruk

Länsstyrelsen ser positivt på ställningstagandet att bevara jordbruksmarken så långt som möjligt, samt att planen tar mindre jordbruksmark i anspråk jämfört med nu gällande översiktsplan. Det vore lämpligt att det utöver miljökonsekvensbeskrivningen även framgår i planhandlingarna hur mycket jordbruksmark som föreslås tas i anspråk för ny bebyggelse inom planperioden.

Kommentar: Handlingen kompletteras till granskning.

Veberöds byaråd uppmanar kommunen att tänka om och bevara mer av jordbruksmarken då den behövs för livsmedelsproduktion. De anser även att infrastruktur för väg, järnväg och IT bör samlas för att spara mer mark, samt att inte bygga ut anlagd park på jordbruksmark. Det finns gott om natur i bland annat Veberöd. **Lunds naturskyddsförening** lyfter att användning av jordbruksmark för grönområden och idrott i vissa fall kan godtas, under förutsättning att ändringen görs reversibel, dvs att marken kan återgå till livsmedelsproduktion.

Kommentar: Den föreslagna markanvändningen är ett resultat av en mängd avvägningar av olika intressen och speglar den rådande politiska majoritetens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser. I de delar av kommunen där det idag råder brist på natur och grönstruktur finns förslag på ändrad markanvändning där jordbruksmark kan ställas om till grönstruktur för att möta upp behov av natur- och rekreationsvärden. Denna omställning kan dock göras reversibel och vid behov kan jordbruksmarken återställas.

Privatperson med diarienummer 382 föreslår ändringar i skrivningar på sidan 4 och sidan 11 i handlingen för att förtydliga att jordbruksmark inte ska tas i anspråk. Privatpersonen noterar det på sidan 11 står att planeringen ska säkerställa en sammanhängande grön infrastruktur och föreslår att även livsmedelsproduktion bör omnämnas då jordbruk är funktionell grönstruktur.

Kommentar: Översiktsplanen är ett strategiskt politiskt dokument som ska spegla den rådande politiska majoritetens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser. Formuleringarna i översiktsplanen speglar därför den politiska viljeriktningen i kommunen. På sidan 11 görs en sammanfattning av kommunens redan beslutade program för ekologisk hållbar utveckling, LundaEko, 2021–2030, varför justeringar i den texten inte kan göras här.

Fastighetsägare och näringsidkare med **diarienummer 287** menar att förslaget hindrar utvecklingen av lantbruket genom att peka ut ytor för "Natur- och kulturmiljöer, Värdefull naturmiljö", "Mobilitet och transportinfrastruktur", "Natur, och kulturmiljöer, Värdefull vatten- och naturmiljö" och "Landsbygd, "Grönt stråk på landsbygden".

Kommentar: Lunds kommun har skyldighet att upprätta en kommunomfattande översiktsplan med en heltäckande mark- och vattenanvändningskarta. Genom olika kategorier tydliggörs värden och möjligheter för kommunens olika miljöer och landskap. Med tillhörande riktlinjer och specifika områdesriktlinjer skapas tydlighet kring hur kommunen kan utvecklas fram till 2050.

Platser för fysisk aktivitet, rekreation och kultur

Privatperson med diarienummer 371 anser att det i förslag till ny översiktsplan saknas ytor för idrottsanläggningar i förhållande till skolor. Synpunktsinlämnaren anser att dessa i förslaget är decentraliserade och endast utgörs av fotbollsplaner samt att Alfa Laval tränger undan föreningsverksamhet.

Kommentar: Det är svårt att inrymma nya idrottsplatser för ytkrävande idrotter inom den befintliga byggda miljön vilket gör att flera av de

idrottsytor som föreslås ligger i utkanten av staden. Med föreslagna nya idrottsplatser får emellertid fler tillgång till en idrottsplats nära sin bostad.

Privatperson med diarienummer 382 ställer sig kritisk till områdena öster om Fackklubbsvägen (där många golfare gratis kan öva korta slag) samt att ytan för Knattegolfbanan söder om klubbhuset har fått ändrad markanvändning i förslag till ny översiktsplan. Ytorna är en möjlighet för golfare att utöva sin sport mer spontant.

Kommentar: Området ligger som utbyggnad efter 2050, inte som ändrad användning.

Kultur- och fritidsnämnden anser att det är viktigt att fortsätta utveckla befintliga och nya ytor och lokaler för biblioteks-, kultur-, idrotts- och ungdomsverksamhet i takt med befolkningens tillväxt.

Vidare skriver kultur- och fritidsnämnden att det ur ett kulturperspektiv är viktigt att betona att en del kultur- och idrottsaktiviteter låter, dess publik låter och aktiviteter kan äga rum dygnets alla timmar. För att skapa och bibehålla en attraktiv, relevant och mångfacetterad stadsmiljö kan ljudintensiva verksamheter behöva prioriteras.

Kommentar: Det är positivt att tillsammans utreda behov av platser för ljudintensiva kultur- och idrottsevenemang inom ramarna för den fortsatta, rullande översiktsplaneringen.

Miljönämnden skriver i sitt yttrande att de önskar ett förtydligt resonemang om platser för rekreation och kultur där kulturevenemang och multisportarenor kan finnas. Det är dock viktigt att platser för rekreation och kultur inte lokaliseras för nära bostadsområden med den omgivningspåverkan dessa aktiviteter kan innebära.

Kommentar: Ett arbete för att förtydliga ytor för kultur- eller idrottsevenemang kommer att göras i den fortsatta, rullande översiktsplaneringen.

Tekniska nämnden anser att generella riktlinjer för Gröna och blå miljöer är inte tillämpbara för "Idrott och fritid".

Kommentar: De generella riktlinjerna ska ses över så de inte krockar med de specifika markanvändningskategorierna.

Servicenämnden påpekar att effektivt samutnyttjande är inte bara en lokalfråga utan kräver också ett förändrat sätt att arbeta mellan förvaltningarnas olika verksamheter. Det är i sammanhanget också viktigt att beakta att det finns olika buller – och luftmiljökrav för olika verksamheter inklusive riskfyllda/känsliga verksamheter. En svårighet vid samnyttjande är att det många gånger kräver en reviderad detaljplan

för ändrad användning vilket är tidskrävande. Byggnadsnämnden skulle kunna möjliggöra en större flexibilitet för att underlätta vid framtida samutnyttjande genom att tillåta fler användningsområden inom detaljplanernas planbestämmelser. **Lunds universitets studentkårer** anser att översiktsplanen bör, för att uppmuntra till en aktiv kulturverksamhet, i högre utsträckning underlätta studentorganisationernas verksamheter genom att tillhandahålla lämpliga lokaler.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter att samutnyttjande av lokaler är önskvärt där det är möjligt.

Lunds fotbollsklubb (LFF) uppmanar till att inte bygga bort Smörlyckan. Smörlyckan erbjuder den typ av social infrastruktur som prioriteras i förslaget till nya översiktsplanen. Att slå sönder en sådan fungerande infrastruktur för social integration är ett tungt ansvar som vilar på stadens beslutsfattare och inget som kan ersättas på annan plats. Smörlyckan är också en viktig grön oas med ett rikt djur- och växtliv. Argumenten som lyfts för att motivera en lokalisering av sjukhuset på Smörlyckan är bristfälliga.

Kommentar: Regionen, kommunen och universitetet bedömer gemensamt att Smörlyckan är den mest lämpliga platsen för det nya universitetssjukhuset. Det innebär att ersättningsytor behöver hittas för idrotten.

En god gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen anser att nya värden tillförskaffas, inte kan användas som försvar för att värdefulla kulturhistoriska miljöer förvanskas eller rivs. Det är symbiosen mellan arkitektur, konst och kulturmiljö som är nyckeln för att uppfylla den nationella politiken för Gestaltad livsmiljö.

Tekniska nämnden anser att begreppet "Gestaltad livsmiljö" omfattar arkitektur, form, design, konst och kulturarv och att alla dessa bör beröras i kapitlet God gestaltad livsmiljö.

Kultur- och fritidsnämnden lyfter att de saknar offentlig konst som en viktig del av god gestaltad livsmiljö. Det är viktigt att inte alla ytor i staden och kommunen är "genomdesignade". Vidare anser Kultur- och fritidsnämnden att utformning och gestaltning av mellanrum och stråk som anknyter till den övergripande inriktningen ska ta avstamp i Lunds unika identitet och attraktionskraft. De saknar också resonemang kring det planerade och ordnade i balans med det oplanerade och oväntade, vad som ytterligare kan vässa Lunds unicitet och attraktivitet.

Kommentar: En bredare syn på begreppet "god gestaltad livsmiljö" utvecklas till granskning.

Lunds kommuns fastighet AB (LKF) skriver i sitt yttrande att genom att tillåta högre bebyggelse i vissa områden kan vi undvika förtätning på gröna ytor. **Nätverket gröna seniorer** anser å andra sidan att det i Lund ska byggas i en måttlig skala, aldrig över 5 våningar. Även **AFSL** anser att översiktsplanen bör begränsa exploateringsstalet till högst 1,5 för boplatsens kvaliteter. Privatperson med **diarienummer 385** anser att översiktsplanen bör ha generella riktlinjer som säkerställer att ny bebyggelse får en attraktiv och mänsklig skala som säkerställer närhet till gröna miljöer. Flerfamiljshus bör inte vara högre än 4–6 våningar och med ett exploateringsstal på max 1,0.

Kommentar: Attraktiv och mänsklig skala är en viktig planeringsinriktning. Samtidigt måste de förutsättningarna studeras för varje område, exempelvis lämpligt våningstal, vilket görs i bland annat planprogram och detaljplaner. I vissa områden kan det vara möjligt att bygga högre. Det studeras närmre i planprogram och detaljplaner. En högre täthet är önskvärd i goda kollektivtrafiklägen. Våningshöjd redovisas sällan i en översiktsplan.

Länsstyrelsen uppmärksammar att under rubriken Nationella och regionala kulturmiljövården nämns att regementsområdet i Revinge är byggnadsminne. Texten bör kompletteras med att det finns ett flertal andra byggnadsminnen. Länsstyrelsen konstaterar även att det i översiktsplanen inte finns några generella skrivningar om fornlämningar eller dess lagskydd. Även **Statens fastighetsverk** lyfter att de saknar information om vilka de övriga statliga byggnadsminnena är i textunderlaget, där endast Dalby kungsgård är omnämnt. De statliga byggnadsminnena kan med fördel även redovisas i kartunderlaget.

Kommentar: Handlingen kompletteras till granskning med både byggnadsminnen och fornlämningar och dess lagskydd.

FörNyaLund anser att fördjupade dialoger med Riksantikvarieämbetet bör genomföras så att översiktsplanen för Lund återspeglar de senaste nationella kraven på kulturmiljövård.

Kommentar: Översiktsplanen innehåller generella strategier och riktlinjer för att säkerställa att hänsyn till kulturmiljön tas i planering av ny bebyggelse eller annan förändring. I vissa delar finns mer utförligare resonemang. Det finns ett kontinuerligt behov av att utveckla kulturmiljöunderlag och förhållningssätt till bevarande i planering, både kopplat till översiktsplanering och detaljplanering.

Servicenämnden ser positivt på att bevara kulturhistoriska värden och byggnader, men vill påtala att det kan uppstå målkonflikter i nämndens lokalförsörjningsuppdrag. Ökade krav på bevarande av kulturhistoriska värden ger ökade kostnader för anpassning och renovering av lokaler.

Kommentar: Frågan hanteras även i det tematiska avsnittet Smarta investeringar för en hållbar utveckling där det lyfts att höga miljö- och klimatambitioner i byggandet, varav bevarande av kulturmiljövärden kan räknas in, kan innebära högre kostnader.

AFSL anser i sitt yttrande att förslag till ny översiktsplan inte tar hänsyn till stadens relation till omgivande landskap, trots att det finns ett fokus på identitet och Lund som riksintresse i förslaget. Vidare anser AFSL att ett arkitekturprogram snarast borde färdigställas som utvecklar översiktsplanens strategier. Arkitekturprogrammet borde ingå som en del av översiktsplanen.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats med områdesriktlinjer för landsbygden, vilka bland annat behandlar relationen mellan tätort och landsbygd.

Det finns ett uppdrag att arbeta med ett arkitekturprogram. Det kan på något sätt bli att ingå i eller koppla till översiktsplanen

AFSL lyfter att planen inte säger något om 'förtättningskapaciteten' utan antyder endast var det kan tänkas ske med skraffering.

Kommentar: Förtättningsstudier genomförs i olika sammanhang som underlag för planering. Större förtättningsytor har identifierats och redovisas i översiktsplanen. Förtättningskapaciteten har studerats översiktligt och redovisas därför inte mer preciserat. I utbyggnadsplanen, som prioriterar översiktsplanen på kortare sikt, kan förtättningspotentialen i närtid studeras och beskrivas närmare. I samband med arbete med stadsdelsprogram eller liknande arbeten kan förtättningspotentialen i stadens olika områden studeras närmare.

En god boendemiljö

AFSL anser att översiktsplanen bör prioritera utveckling av både befintlig och ny bebyggelse, innehållandes både bostäder, verksamheter och mötesplatser, runt kollektivtrafikens hållplatslägen. De menar att den utvecklingen och sådana platser skulle skapa förutsättning för kultur och vara identitetsskapande. Vidare anser de att buss- och biltrafik därav inte ska gå i samma gator. AFSL lyfter att de saknar en förtättningspolicy som ska ligga till grund för byggnation inom den befintliga tätorten och hur man vill utveckla attraktiva boendemiljöer. Samrådsförslaget saknar en tydlig vision av vilka kvaliteter det är som gör Lund till en attraktiv

plats att bo och verka i, och hur man med konkreta ställningstaganden kan undvika att dessa värden går förlorade i en framtid där man låter staden växa. **Privatperson med diarienummer 59** anser att ÖP bör ha med en karta över impedimentytor med ett tydligt ställningstagande om att ersätta hårdgjorda impedimentytor med ny bebyggelse.

Kommentar: Lund ska växa genom förtätning och främst på hårdgjorda impedimentytor. I mark- och vattenanvändningskartan finns ett flertal markerade förtätningssytor som är skrafferade som "ändrad användning". Utöver det finns en stor potential i mindre förtätningar. Förtätningssudier genomförs regelbundet som stöd för planering. Hur många bostäder som är lämpliga och möjliga behöver studeras vidare i mer områdes avgränsat arbete. Ungefärlig andel bostäder som översiktsplanen ska möjliggöra genom förtätning i varje ort kompletteras till granskning.

Genom riktlinjer vägleder översiktsplaner förtätning i olika avseenden. Platsens förutsättningar undersöks sedan i detaljplaneskedet eller i ett planprogram ifall förändringen är mer komplex och omfattande.

Det finns ett uppdrag att ta fram ett arkitekturprogram. Det kan bli att utgöra ett viktigt komplement till översiktsplanen och kan i delar arbetas in i den.

Privatperson med **diarienummer 49** anser att översiktsplanen saknar underlag för att förstå hur människor vill bo och att planen därmed inte tar tillräckligt med mark i anspråk. Privatperson med **diarienummer 385** lyfter att Lund bör växa genom arealutläggningar i sina omgivningar, företrädesvis i form av radhus, gårdshus och liknande eller till fritt liggande småhus. Att hela Lunds byområde förtätas och att de små byarna får tätare bebyggelse kan vara mycket ödeläggande för fina äldre stadsmiljöer. Privatperson med **diarienummer 325** lyfter att villor tar för mycket mark i anspråk och att man borde planera för radhus i stället.

Kommentar: Översiktsplanen ska möjliggöra attraktiva bostäder för olika faser i livet i hela kommunen samtidigt som vi ska hushålla med marken. Förtätning är en viktig strategi samtidigt som det ska ske en balans med möjlighet till viss utbyggnad av nya områden med blandade boendeformer. Översiktsplanen baseras på kommunens bostadsförsörjningsprogram och de bostadsbehovsanalyser det arbetet bygger på. Kopplingen tydliggörs till granskning.

Privatpersoner med **diarienummer 356** anser att det byggs för mycket i Lund. Det är bra att åkermarkens sparas, men att det överbyggs inom tätorterna. Det bör lämna plats till parkmiljöer, idrottsplatser och mötesplatser för barn och ungdomar. Privatperson med **diarienummer 75** anser att Lund ska bevaras som småstad och byarna som små byar,

samt att det som behövs är inte fler bostäder utan satsningar på kultur, fritid, mötesplatser och grönområden för klimat och miljö. Privatperson med **diarienummer 377** undrar vad är det som driver att Lund ska ha en befolkningstillväxt då denna anser att det inte gynnar de befintliga invånarna. Privatpersonen lyfter att med tillväxten som föreslås ökar transporterna och undrar då hur ska vi då nå våra klimatmål.

Privatperson med diarienummer 298, 350 och 356 lyfter att det byggs för mycket och att utbyggnadstakten i de små byarna behöver minska. Ny bebyggelse i tätorterna borde dessutom hållas på avstånd från natur och grönområden.

Kommentar: Det är många mål, intressen och krav i lagstiftningen som ska vägas samman i översiktsplanen samtidigt som den ska spegla den politiska majoritetens syn på kommunens utveckling. I de politiska direktiven till översiktsplanen anges att översiktsplanen ska möjliggöra 800 bostäder med 400 bostäder i reserv. Det finns också planeringsförutsättningar i vår omvärld som kommunen berörs av, till exempel nationell infrastrukturplanering. Tillväxt av bostäder, infrastruktur och näringsliv innebär utmaningar kopplat till klimatmål och hushållning med mark. Lunds kommuns översiktsplan innehåller markutpekanden, ställningstaganden, strategier och riktlinjer som sammantaget ska ge den bästa möjliga vägledningen för en hållbar utveckling trots de stora utmaningarna som finns med att tillgodose alla intressen.

Den goda jorden i väster behöver hushållas, samtidigt som byarna i öster ska vara levande med samhällsservice. Ökat bostadsbyggande i byarna ska kunna bidra till utbyggd kollektivtrafik och stärka ett hållbart resande. En satsning på kultur, fritid, mötesplatser och grönområden krävs parallellt med att nya bostäder tillskapas. Det är viktigt att ta tillvara på stadens och byarnas karaktärer och identitet i samband med att kommunen växer.

Privatperson med diarienummer 102 önskar en satsning på utveckling av den östra kommundelen och **Nätverket gröna seniorer i Lund** ser positivt på att man förnyar tätortscentra för att göra dessa mera livskraftiga. **Veberöds byaråd** anser att det bör ske mer byggnation än föreslaget i Genarp och andra småbyarna för att få levande byar med möjlighet till bättre kommunikationer och service.

Kommentar: Att satsa på den östra kommundelen är en central inriktning i översiktsplanen. Lunds översiktsplan ger möjlighet att utveckla 30 000 nya bostäder fram till 2050. Två tredjedelar av dessa planeras i Lunds tätort och en tredjedel i tätorterna och i byar på landsbygden.

Lunds kommuns fastighet AB (LKF) föreslår ett samarbetsforum mellan näringslivsföreträdare, LKF och Lunds kommun. Kunskapsutbyte kan ligga till grund för prioriterad bostadsbyggnation framåt.

Kommentar: Det är ett bra förslag som tas med i fortsatt arbete.

Tekniska nämnden anser att det är viktigt att det som föreslås har en genomförbarhet med avseende på utrymme. Privatperson med **diarienummer 278** ser att flexibla byggnader nämns i översiktsplanen men att den hade kunnat definiera tydligare mål för mångsidiga utrymmen. Privatpersonen anser att det borde gälla både offentliga och privata ytor och lokaler, samt att det borde vara ett krav att multifunktionella utrymmen integreras i stadsmiljön.

Kommentar: Effektivt markutnyttjande och mångfunktionalitet är viktiga ingångsvärden för att skapa en hållbar och attraktiv byggd miljö. Det omnämns i flera sammanhang i översiktsplanen. Till det behövs ett innovativt förhållningssätt.

Vård- och omsorgsnämnden påpekar att när det kommer till det varierande bostadsutbudet så är det lika viktigt att den varierande betalningsförmågan i samhället beaktas. **Privatperson med diarienummer 62** anser för att få fler billiga bostäder bör sambandet mellan ökat utbud och lägre priser på bostadsmarknaden borde belysas tydligare. **Privatperson med diarienummer 371** påpekar att det är viktigt med bostäder som alla har råd med.

Kommentar: Att öka bostadsbyggandet med billigare bostäder bygger på en komplex sammansättning av förutsättningar kopplat till marknad, lagstiftning och planering. Åtgärder för ökat bostadsbyggnader lyfts i kommunens bostadsförsörjningsprogram. Översiktsplanens koppling till bostadsförsörjningsprogram tydliggörs till granskning.

ESS skriver att för att kunna attrahera forskare från hela världen förutsätts attraktiva och varierande bostadsalternativ samt goda boendemiljöer med bra skolor och samhällsservice i närområdet eller inom rimligt pendlingsavstånd. De anser att detta behöver belysas bättre i förslaget till ny översiktsplan. **Lundaliberalerna** önskar en ökad variation i tillåten byggnadsstorlek för nya markboenden samt större variation i tomtstorlekar. De anser även att om och när höga hus byggs så krävs det större grönt omland. Lundaliberalerna framför att vid förtätningar ska man tidigt i planprocesser beakta barns behov av friytor vid nyetablering av förskolor och skolor. Utemiljön ska vara bullerfri med god luftkvalitet. Lundaliberalerna anser också att Lunds tätort behöver fler större lägenheter.

Kommentar: En fungerande bostadsmarknad med varierat utbud är en viktig inriktning i översiktsplanen. Vilken betydelse det har för Lunds roll som motor förtydligas till granskning. Det finns en särskild skrivning som säger att småhus är en särskilt viktig boendeform för att behålla och attrahera barnfamiljer till kommunen, därför kommer andelen småhus i nybyggnation att öka. En ökad variation i tillåten byggnadsstorlek är uttryckt i översiktsplanen.

Översiktsplanen har inriktningen att förtätning ska ske med varsamhet och det uttrycks i strategier och riktlinjer. Lokala förutsättningar kan påverka både bostadstyp, höjd och behov av grönska och riktlinjer om barns behov av friytor finns tydligt med i översiktsplanen.

Lunds universitet ser även positivt på en utveckling av en diversifierad bostadsutbyggnad då förändrat kursutbud innebär olika grupper av studenter, t.ex. familjer. **Lunds universitets studentkårer** påpekar i sitt yttrande vikten av att även planera för studenter med familj. Detta kan innebära förskole- och fritidsplatser samt studentbostäder anpassade för familjer.

Kommentar: Studenter med familj är en viktig grupp. Blandade bostadsområden med plats för även studenter är viktigt, likaså att man i dessa områden har tillgång till samhällsservice.

Privatpersoner med diarienummer 117,124,126 och 141 lyfter behovet av fler bostäder, fler hyresrätter, samt fler attraktiva bostäder för äldre. **Vård- och omsorgsnämnden** anser att det är viktigt att särskilda boende för äldre och LSS finns med i ett tidigt skede för att kunna möta framtida boende- samt omvårdnadsbehovet.

Hyresgästföreningen Region Södra Skåne anser att översiktsplanen behöver innehålla fler bostäder för äldre. Speciellt boendeformen seniorboende önskas av äldre. I Lunds tätort är det särskilt önskvärt med fler bostäder för äldre. **Privatperson med diarienummer 230** lyfter att andelen äldre ökar och behovet av att beskriva vilka konsekvenser det får på bostadsmarknaden. Privatpersonen menar att flyttkedjor behöver skapas för att frigöra villor, samt att det behövs en bredd av bostäder för att möta seniorers behov (hyresrätter, bostadsrätter, kollektiv, seniorbostäder, trygghetsbostäder mm). En välanpassad bostad för senioren bidrar till bättre hälsa och livskvalitet och skjuter sannolikt upp livsavslutet på ett särskilt boende, SÄBO.

Kommentar: Frågorna omnämns i översiktsplanen, men mer översiktligt beskrivna. Översiktsplanen pekar ut en markanvändning som ger möjlighet till att utveckla ett brett bostadsutbud i hela kommunen. I kommunens bostadsförsörjningsprogram fördjupas en bostadsmarknadsanalys och

beskrivning av bostadsbehov. Kopplingen till bostadsmarknadsanalysen ska stärkas till granskning av översiktsplanen. Behov och förutsättningar studeras vidare i samband med detaljplanering av ett område.

Vård- och omsorgsnämnden anser att boendeformen mellanboende ska nämnas i det första stycket, sista meningen, på sidan 86. Vård - och omsorgsnämnden anser även att punkt 3, s 48, kompletteras med följande mening: Bostäder för äldre ska planeras så att ett svalt inomhusklimat uppnås, med skuggande åtgärder och/eller komfortkyla.

Kommentar: Handlingen justeras i enlighet med nämndens förslag. Betydelsen av svalka lyfts och kompletteras till granskning.

Bygg- och trafikmiljögruppen inom Lunds kommunala funktionsrättsråd anser att Stadsbyggnadskontoret borde styra lägenhetsfördelningen i detaljplaner då det inte är bra att nybyggda lägenheter uppförs i två plan i och med att många inte kan gå i trappor.

Kommentar: Utgångspunkten är att det är marknaden som styr vilka lägenheter som byggs. Det finns inga lagliga hinder att bygga lägenheter i två plan. För att styra lägenhetsfördelningen i detaljplan krävs särskilda skäl kopplat till exempelvis kommunens bostadsförsörjningsprogram. Det är relevant att stärka kopplingen mellan kommunens bostadsförsörjningsprogram och den fysiska planeringen. Att styra lägenhetsfördelningen i detaljplan är ett av många verktyg.

Hyresgästföreningen Region Södra Skåne skriver i sitt yttrande att boende i Lund har uttryckt att vid ombyggnationerna har kommunen i många fall tagit hänsyn till rullstolsanvändare men inte till de som använder rullator som kräver en annan typ av utformning av exempelvis markbeläggning på gator och torg.

Kommentar: Universell utformning är en inriktning i översiktsplanen som behöver präglade både planering av bostäder samt gator och torg.

Försvarsmakten noterar att Lunds kommun framför att det bör ligga i Försvarsmaktens eget intresse att bostadsutveckling i form av nya bostadsområden samt förtätning genomförs. Försvarsmakten invänder mot kommunens tolkning att detta skulle ligga i Försvarsmaktens eget intresse.

Kommentar: Till granskning anpassas dessa skrivningar.

Plats för barn i den byggda miljön

Region Skåne skriver i sitt yttrande att barnperspektivet lyfts fram i planen på ett berömvärd sätt men att Planförslagets påverkan på barns uppväxtvillkor och vardagsmiljöer med fördel kan förtydligas. Region

Skåne ser att möjligheter som finns i kommunens tätorter och på landsbygden att planera och bygga utemiljöer som främjar barn och ungas fysiska aktivitet kan förtydligas.

Kommentar: Barns behov och perspektiv hanteras i den tematiska inriktningen Plats för barn i den byggda miljön. I de fall det har framkommit särskilda synpunkter från barn i den riktade barndialogen har detta arbetats in i de geografiska Ortsbeskrivningarna och i områdesriktlinjer. Kommunen har ett separat styrdokument för att säkerställa goda lekmiljöer kring förskole- och skolgårdar, både i yta och innehåll. En barnkonsekvensanalys gjordes under framtagandet av samrådshandling och finns tillgänglig i den digitala översiktsplanen.

Servicenämnden lyfter att trygghetsskapande aspekter på skolor och förskolor kan i vissa fall vara motstridigt i förhållande till barnrättsperspektivet som bland annat skyddar barnens integritet. Stora fönsteröppningar på skolbyggnader kan till exempel innebära att barn fräntas rätten att välja att inte bli sedda.

Hyresgästföreningen Region Södra Skåne uppmuntrar kommunen till att ha ordentliga barnperspektiv i sina framtida planer, att man gör omfattande barnkonsekvensanalyser (BKA) innan man gör förändringar som kan påverka barns boendemiljö och rörelsefrihet. Vikten av tillräckligt med lektytor och grönområden och goda möjligheter att självständigt ta sig dit lyfts i yttrandet.

Kommentar: Synpunkt noterat och går i linje med planens ambitioner om ett stärkt barnperspektiv.

AFSL anser att samrådsförslag formulerar sig för allmänt kring barns plats och rättigheter kopplade till den byggda miljön. Vilka behoven är och hur de ska prioriteras hör till översiktsplanens uppdrag enligt barnkonventionen, direktiv och styrdokument. Vidare skriver AFSL att det i ÖP endast påpekas att barnkonventionen är svensk lag, men det ställs inte krav att följa den.

Kommentar: I den tematiska inriktningen Plats för barn i den byggda miljön sammanfattas barns behov utifrån forskning samt de synpunkter som framkom i den barndialog som hölls under framtagandet av översiktsplanen. I dialogen träffade kommunen 220 barn samt inkom 1100 svar i en enkät riktad till barn och unga. Resultaten av dialogen och vad barnen önskar av sin fysiska miljö sammanfattas i den tematiska inriktningen samt i en rapport. De generella riktlinjerna för blandad bebyggelse förtydligar vad som kan vara särskilt viktigt för barn. Därtill har områdesspecifika riktlinjer och Ortsbeskrivningar lyft behov och önskemål från barn där sådana har framkommit, tex behov av säkra

skolvägar eller fritidsgårdar. Även i den tematiska inriktningen Goda boendemiljöer lyfts barns behov av goda utemiljöer och att tillgodose bostäder för familjer. Kommunens riktlinjer för förskole- och skolgårdar syftar till att säkerställa goda utemiljöer för barn i dessa miljöer.

I den tematiska inriktningen Plats för barn i den fysiska miljön tydliggörs i utgångspunkter att barnkonventionen är lag, och att kommunen redan 2010 beslutade att följa barnkonventionen, bland annat genom en handlingsplan för kommunens verksamhet.

Inkluderande och jämlik kommun

Region Skåne ser att Lunds kommun kan utveckla resonemang kring övriga framtida vårdbehov inom kommunen, såsom omställning till framtidens hälsosystem och nära vård där utökad vård i hemmet, digitala lösningar och samlokalisering av verksamheter påverkar den fysisk planeringen.

Kommentar: Viss komplettering har gjorts i handlingen, bland annat genom att uppmärksamma behov för äldre i olika geografiska områden. Framtidens sjukvård och dess påverkan på den fysiska planeringen behöver omhändertas i den fortsatta planeringen, där bland annat fortsatt arbete med planering för nytt sjukhus i Lund kommer vara del av detta.

Vård- och omsorgsnämnden anser att översiktsplanen visar tydlig satsning på barn men saknar äldreperspektivet. Kopplat till befolkningsutvecklingen fram till 2050 är det lika viktigt att med ett äldreperspektiv. I samband med utformningen av både bostäder och samhället får en universell utformning beaktas, även kravet på en god tillgänglighet för alla behöver beaktas i den fortlöpande processen.

Vård- och omsorgsnämnden välkomnar den prioriterade inriktningen trygga och attraktiva livsmiljöer och att det trycks på tillgänglighet samt barns, äldres och funktionsvarierades behov.

Kommentar: Av de som lämnade synpunkter under det formella samrådet är åldersgrupper över 35 år överrepresenterade. En särskild insats har gjorts för att fånga barn och ungas tankar eftersom de inte är lika benägna att lämna synpunkter på eget bevåg.

Vikten av universell utformning lyfts fram i tematisk inriktning "Inkluderande och jämlik kommun".

Kultur och fritidsnämnden anser att det är viktigt att tidigt involvera identifierade målgrupper i planeringsprocessen.

Kommentar: I avsnittet anges att kommunen ska öka deltagandet i planeringsprocesserna genom att använda olika former för dialog och

medskapande, speciellt för grupper där det redan idag är ett lågt deltagande i de demokratiska processerna. Detta lyfts upp först i stycket för att möta nämndens synpunkt.

ESS skriver i sitt yttrande att kommunen i sin planering behöver anstränga sig mer för att inkludera det mångkulturella forskar- och utbildningssamhället i samhällsutvecklingen i Lund för att attrahera kompetent arbetskraft till verksamheterna i Lund.

Kommentar: Ambitionen är att så många som möjligt involveras i planeringsprocesserna men det är svårt att få ett representativt deltagande. I samband med detta översiktsplanearbete har ett särskilt fokus legat på barns involvering. Stadsbyggnadskontoret delar emellertid bilden att en bredare delaktighet i planeringsprocesserna skulle öka kvalitén i våra planeringsunderlag.

Bygg- och trafikmiljögruppen inom Lunds kommunala funktionsrättsråd anser att i varje avsnitt i översiktsplanen behöver innehålla en kort förklaring för vad olika förslag innebär i ett senare planeringsskede för att man ska kunna tillgodose Universell Utformning. Från funktionsrättsrådets sida är vårt bestämda krav att man omedelbart måste involvera kommunens tillgänglighetsrådgivare i arbetet för att bidra till att rätta till en del av bristerna.

Vidare bör Universell utformning appliceras även när vi pratar om jämställd delaktighet och demokratiska processer. Det handlar till exempel om att noga överväga vilken typ av markområde man avsätter för att bygga på, hur mycket man bygger, hur områdena är lokaliserade med hänsyn till topografi, avstånd till service, och möjlighet till flexibla, säkra och trygga mobilitetslösningar, med mera. Att ha ett helhetstänk baserat på universell utformning på översiktsplanenivå och exemplifiera detta i översiktsplanen möjliggör/underlättar för att hålla fast vid dessa tankar under den fortsatta detaljplaneringen

Kommentar: En bärande strategi i översiktsplanen är att bygga i kollektivtrafiknära lägen och stärka våra stadsdels- och tätortscentra med mer service för att underlätta vardagslivet och minska behovet av transporter. Skrivning om de sju diskrimineringsgrunderna som stöd när dialogprocesser utformas lyfts in i tematisk inriktning för Inkluderande och jämlik kommun.

Privatperson med diarienummer 382 önskar att kommunen inte endast skapar inkluderande platser utan att också tillåter de inkluderade platser som redan finns.

Kommentar: Att skapa en plats i detta sammanhang behöver inte nödvändigtvis innebära att den fysiska platsen ska nyskapas eller anläggas, utan handlar även om att ge plats åt inkluderande mötesplatser i den befintliga strukturen.

Privatperson med diarienummer 59 anser att översiktsplanen bör använda sig av demografiska statistikområden för att beskriva kommunens olika delar mer fördjupat.

Kommentar: Handlingen kompletteras med motsvarande socioekonomisk information i text och karta under den tematiska inriktningen Inkluderande och jämlik kommun.

Ett friskt och levande vatten

Länsstyrelsen ser behov av att ytor för dagvattenhantering i bebyggd miljö bör tydliggöras i planförslaget inför granskningen, samt att översiktsplanen ytterligare bör förtydliga hur risken för översvämning och behov av åtgärder ser ut för de olika områdena utpekade för ändrad markanvändning. Detsamma gäller förtätning. Länsstyrelsen ser positivt på markanvändningen Värdefulla vatten och naturmiljöer, bl.a. med riktlinjer om att ny bostadsbebyggelse inte är lämplig. Länsstyrelsen menar dock att riskerna för befintlig bebyggelse behöver synliggöras.

Lunds naturskyddsförening anser att översiktsplaneförslagets bakgrundstext om att ge plats för vatten i tätortsmiljöer är relevant och välmotiverad. Dock anser de att de slutsatser som dras om vad som måste göras för att hindra översvämningar är mycket vagt formulerade. Lunds naturskyddsförening saknar ett tydligt åtagande om att inte bygga något på tätorternas lägsta områden och områden där vattnet blir instängt.

Kommentar: Stadsdelarna, tätorterna, byarna och landsbygden har kompletterats med områdesriktlinjer som uppmärksammar och säkerställer de vattenrelaterade utmaningarna för respektive område.

Det är en liten andel bebyggelse på landsbygden som ligger inom vatten- och naturmiljö och berörs av höga flöden vid större regn. Runt 30 bostäder, 4 verksamhetsbyggnader, ett vindkraftverk och 18 samhällsfunktioner, varav 13 tillhör P7. I de områden som är särskilt drabbade kommer att tydliggöras i områdesriktlinjerna.

Tekniska nämnden anser att vattendropparna på kartan borde redovisas som ytor istället. Vissa droppar ligger inom områden som är skyddade enligt 7 kapitlet i Miljöbalken vilket begränsar möjligheten att genomföra vissa åtgärder.

Kommentar: Dropparna tydliggör lägen i anslutning till stad/tätort/by där en vattenåtgärd kan ha stor verkningsgrad, samt eventuellt bidra med grönblå miljöer till den bebyggda miljön. Exakta läge och storlek kan påverkas av markförhållanden, ägostrukturer, vilket arbete åtgärden ska göra eller vem som genomför åtgärden.

Miljönämnden lyfter att det tydligare bör redogöras för hur avvägningen görs mellan vatten som resurs och samhällsutvecklingen i stort. Miljöförvaltningen önskar förtydliganden om hur prioriteringsordningen ska göras när denna vattenresurs vägs mot andra samhällsintressen. Grundvattenförekomsterna som ska prioriteras enligt illustrationen på s. 526 är inte utritade på markanvändningskartan. En möjlig risk är att ställningstagande kring grundvatten riskerar att bli nedprioriterat.

Miljönämnden anser vidare att det bör anges i översiktsplanen hur förutsättningarna ser ut för dikningsföretagen och dess möjlighet att ta emot mer vatten på kort tid och ev. förorenat dagvatten i samband med förtätning när Lund växer. Många dikningsföretag är mycket gamla och miljöförvaltningen menar att det kan finnas behov av att se över dikningsföretagens möjligheter att vara förenlig med den samhällsbyggnadsprocess som möjliggörs i översiktsplanen.

Miljöförvaltningen delar miljökonsekvensbeskrivningens medskick att till granskningsskedet bör behov av ytor för dagvattenhantering i bebyggd miljö tydliggöras i planförslaget. Miljöförvaltningen delar miljökonsekvensbeskrivningens medskick att Vattentjänstplanen som är under framtagande behöver möta översiktsplanens prioriteringar och mål. Det är viktigt att de båda planerna går i takt och möjliggör varandras genomförande samt en hållbar utveckling för hälsa, miljö och ekonomi.

Kommentar: Att värdesätta vatten som en resurs är grundläggande för en hållbar samhällsutveckling och det har påbörjats ett arbete för att öka kunskapen om kommunens grundvattenförekomster. När det är färdigt bör det arbetas in i översiktsplanen för att som miljöförvaltningen skriver avväga kommunens olika intressena mot varandra. Fram tills dess förtydligas det genom områdesriktlinjer att hänsyn ska tas till grundvattenförekomsterna i berörda områden.

Kommunen delar miljöförvaltningens bild av behovet att se över våra dikningsföretag för att få en bättre kunskap kring dem. Varje dikningsföretag är unikt och vi har över 50 dikningsföretag i kommunen. En översyn behöver därför göras innan dess förutsättningar och eventuella riktlinjer kan skrivas in i översiktsplanen.

ESS är skeptiska till den föreslagna hanteringen av dagvatten inom Science Village-området som innebär att dagvatten leds bort som ytvatten i riktning mot Odarslövsvägen och Kunskapsparken. Detta eftersom de menar att nuvarande fördröjningsmagasin har för liten kapacitet vid framförallt skyfall och 100-års regn.

Kommentar: Frågan tas vidare till fortsatt arbete med utvecklingen i Brunnhög.

Höjeådalens intresseförening anser att planen borde konkretisera bättre hur Lunds skyfallsstrategi ska omsättas. De önskar förtydligande och mer information om vilka dagvattenlösningar som avses tillämpas på vilka platser, dess anläggningsstorlek samt vilka effekter de förväntas leverera.

Kommentar: Lunds kommun jobbar kontinuerligt med skyfall och översvämningsrisker både på en mer övergripande och strategisk nivå, samt på en mer konkret genomförandenivå. Det pågår ett intensifierat arbete och översyn över översvämningsriskerna i Lunds kommun. där behov av vissa ytor får genomslag i granskningshandlingen. I den kommunövergripande översiktsplanen kommer det inte redovisas exakta åtgärdslösningar för vatten från skyfall eller dagvatten utan genom riktlinjer för olika delar av staden, tätorterna och landsbygden.

Kävlingeåns vattenråd och Höje å vattenråd välkomnar och uppskattar det ökade fokuset på vattenfrågor i Lunds kommuns översiktsplan. Att vattenfrågorna lyfts fram och att det finns konkreta riktlinjer för hanteringen är avgörande för att säkerställa hållbar vattenförvaltning i kommunen.

Kävlingeåns vattenråd ställer sig särskilt positiva till beslutet att implementera en 25 meter buffertzona vid vattendrag som inte omfattas av strandskyddzonen. För att öka skyddet för våra vattendrag föredrar vattenrådet att Lunds kommun lägger till förorenade områden i översiktskartan för att tydliggöra var dessa finns och för att kunna förhindra spridning av föroreningar till vårt yt- och grundvatten.

Kommentar: Förorenade områden finns i den sammanställda GIS-kartan i översiktsplanens Storymap. Förorenade områden som berörs av höga flöden på landsbygden har identifierats och handlingen har kompletterats med områdesriktlinjer kopplat till dessa.

Lunds naturskyddsförening påtalar att det inte stämmer att även lösningar nedströms bebyggd miljö som renar och fördröjer dagvattnet är kostnadseffektiva. Förorenat dagvatten måste av kostnads- och

effektivitetsskäl renas så högt upp i rörledningssystemet som möjligt innan det späs ut med regnvatten, helst redan vid källan.

Kommentar: Lokal fördröjning och rening nära källan är det mest effektiva och något som är ambitionen vid större utbyggnationer och stadsomvandlingar. Renings- och fördröjningsdammar nedströms bebyggd miljö har föreslagits i anslutning till dagvattenledning nedström innan recipient för att på ett kostnadseffektivt sätt rena vatten från befintlig bebyggelse och mindre förtätningar, som annars kan komma att innebära många kostsamma lösningar med mindre reningsgrad och dessutom riskera att stora delar av ledningsnätet inte kan renas. VA SYD tillsammans med Lunds kommun och vattenråden tog fram en undersökande utredning som studerade samhällskostnaden i samband med FÖP Veberöd som visade på kostnadseffektiviteten.

Robusta strukturer i ett förändrat klimat

Bevara Källby Natur lyfter att kommunen ska efterleva sina klimatmål i alla politiska beslut. **Privatperson med diarienummer 85** anser att kommunen bör sätta mål om minskad klimatpåverkan per invånare. Privatpersonen anser att översiktsplanen bör minska biltrafikens utrymme till förmån för cykel och grönska. Vidare anser även privatpersonen att tydliga nyckeltal och regelbunden uppföljning av miljöpåverkan bör ingå i planen.

Kommentar: I Lunds kommuns ekologiska program LundaEko finns mål om minskad klimatpåverkan, bland annat mål 1.3 om konsumtionsbaserade utsläpp. I den pågående remissen till reviderat LundaEko finns ytterligare konkretiseringar kring konsumtionsbaserade utsläpp.

Översiktsplanen lyfter i ställningstagandena under den tematiska inriktningen för Hållbar mobilitet att gång, cykel och kollektivtrafik ska prioriteras framför biltrafik.

Uppföljning med eventuella nyckeltal är något som ska utvecklas kopplat till den rullande översiktsplaneringen.

AFSL skriver att det vill att ÖP ska utgå från det övergripande målet att bidra till klimatomställningen och ett hållbart samhälle, ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Vidare skriver AFSL att ÖP måste baseras på och ledas av regionala, nationella, europeiska och globala miljö- och klimatmål samt integreras med kommunens egna hållbarhetsmål.

Kommentar: Detta är en tydlig utgångspunkt för översiktsplanen, vilket beskrivs i planens prioriterade inriktningar och på flera sätt i de tematiska

inriktningarna. Regionala, nationella, europeiska och globala miljö- och klimatmål samt kommunens hållbarhetsmål lyfts i planens prioriterade inriktningar och på flera sätt i de tematiska inriktningarna, där det förtydligas vilka mål mm som planen utgår från i de olika aspekterna.

AFSL skriver också i sitt yttrande att Klimatpolitiska rådets förslag måste omsättas i översiktsplanen. Planen bör utgå från uppgiften att minska koldioxidutsläppen vilket sätter infrastrukturen och klimatomställningen först och leder till både möjligheter och begränsningar för tillväxt och utveckling av en hållbar klimatneutral kommun.

Vidare skriver AFSL att kommunen måste snabbare och mer aktivt planera för minskning av koldioxidutsläppen från trafiken.

Kommentar: Översiktsplanen utgår från politiska direktiv om vilken tillväxt som kommunen ska tillgodose. Utifrån dessa direktiv har olika utvecklingsmöjligheter studerats, där möjligheten att nyttja befintlig infrastruktur (vägar, spårvägar, cykelvägar och teknisk infrastruktur) har varit en ingående faktor. Se vidare i alternativstudien som finns som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen. Planförslaget är ett avvägt förslag, utifrån de politiska direktiven, mellan olika aspekter för att främja en ekologisk, social och ekonomiskt hållbar utveckling. I planens övergripande inriktningar lyfts klimatneutralitet som en av de viktigaste frågorna för kommunens utveckling.

Översiktsplanens ambition är att minska koldioxidutsläpp och skapa förutsättningar för hållbara resor i kommunen.

Fridays for Future Lund anser att det finns en risk med en lång planhorisont eftersom hållbarhetsåtgärder riskerar att skjutas fram i tiden.

Kommentar: I den utbyggnadsplanen som kommer tas fram till översiktsplanen kommer utbyggnaden de kommande 12 åren (fram till 2038) att prioriteras för att säkerställa en hållbar utveckling av Lund. Därtill sker en översyn av översiktsplaneringen var fjärde år, för att säkerställa att den är aktuell och att planeringen bidrar till att utveckla kommunen på rätt sätt.

Fridays for Future Lund skriver att förtätningsförslagen bör kompletteras med ett större fokus på en lägre och cyklisk resursanvändning.

Kommentar: Planen lyfter dessa frågor i de prioriterade inriktningarna och i olika tematiska inriktningar samt i generella riktlinjer för markanvändning. Synpunkten välkomnas och tas med i fortsatt planering.

Se även bilaga till MKB där en alternativstudie har gjorts, där bland annat resurseffektivitet har studerats.

Fridays for Future Lund anser också att Lunds kommun borde upprätta en koldioxidbudget för kommunens egen verksamhet och andra förhållanden inom kommungränsen. Även arbetet för biologisk mångfald kan redovisas tydligare så att Lund kan gå före när det gäller att avvärja hot mot ekosystem och pågående massutrotning av arter.

Kommenterar: Frågan om koldioxidbudget hanteras inte i översiktsplanen, utan är en del av det kommunövergripande ekologiska programmet LundaEko som har varit på remiss under 2024. I det tematiska avsnittet Stärkt blågrön infrastruktur redovisas behov av insatser i såväl bebyggd miljö som i landskapet för att stärka den biologiska mångfalden.

Fridays for Future Lund anser att det är positivt att översvämningsriskerna tas upp i planen, men fördjupade klimatanpassningsåtgärder för att minimera konsekvenserna för samhället kan förtydligas ytterligare i planförslaget.

Kommentar: Behov av klimatanpassningsåtgärder på specifika platser har tydliggjorts i områdesriktlinjer i handlingen. En fördjupad analys kring risk för ras, skred och erosion i samband med skyfall och höga flöden längs Sularpsbäcken i Södra Sandby har gjorts och handlingen kompletterats med resultat från analysen. Även i Veberöd har den sammanlagda risken för skyfall och ras, skred, erosion analyserats. I övrigt lyfts behovet av att hantera exempelvis värme, bland annat med ett fördjupat avsnitt med en värmekartering och i områdesriktlinjer där särskilda behov föreligger.

Smarta investeringar för en hållbar utveckling

Barn- och skolnämnden skriver i sitt yttrande att det är mycket bra med förtättningsstrategin och att utveckla det som redan finns innan nya investeringar genomförs.

Kultur- och fritidsnämnden skriver att de ser det som positivt att de sociala och samhällsekonomiska värden som nämndens främjande verksamheter skapar synliggörs.

Servicenämnden skriver att förtätning, flexibla byggnader och hållbarhetsmål påverkar kostnader för investeringar, underhåll och lokalhyra. Det föranleder behov av kostnadsbedömningar och ett helhetsperspektiv i tidiga planeringsskeden.

Kommentar: Översiktsplanen poängterar vikten av att ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv med ekonomiska konsekvensanalyser i tidiga skeden. Översiktsplanen har också en medvetenhet om att alternativkostnader behöver präglade beslut som rör den fysiska planeringen.

Vidare skriver Servicenämnden att de erfar att det finns många målkonflikter som behöver hanteras gemensamt i komplexa planerings- och genomförandeskedan. Förtätning och hållbarhetsmål är exempelvis faktorer som påverkar kostnader för investeringar, underhåll och lokalhyra, vilket är utmanande i relation till kommunens, ekonomiska förutsättningar, investeringsutrymme och lokalkostnader. I sitt yttrande skriver servicenämnden även att byggnation vid förtätning kan vara mer resurskrävande till följd av exempelvis minskad yta för etablering.

Kommentar: Översiktsplanen lyfter att klimatsmart, yteffektivt, mångfunktionellt och flexibelt byggande kan innebära en högre initial investeringsutgift även om det långsiktigt svarar bättre mot kommunens hållbarhetsmål och kan ge en bättre driftsekonomi.

Servicenämnden noterar att bland riktlinjerna för skolmiljöer som föreslås i "Planens huvuddrag" anges bland annat att skolgårdar kan fylla en funktion för skyfallshantering. Frågan om mer allmän hantering av skyfall på kommunalägd kvartersmark (som inte bara löser vattnet som samlas på exempelvis en skolgård) bör finansieras separat i förhållande till projektbudget för utveckling av lokaler och dess utemiljöer. Detta för att inte kostnaderna ska öka för den enskilda kommunala skolan i slutändan genom lokalhyran.

Servicenämnden menar att när det gäller skolmiljöer framgår det i "Planens huvuddrag" att skolmiljöerna är en del av kommunens sociala infrastruktur. Servicenämnden föreslår att det bör beskrivas tydligare att skolmiljöerna även är en del av den gröna infrastrukturen. Buller och luftföroreningar kan minska till följd av gröna miljöer. Buller och luftföroreningsproblematik skulle med fördel kunna lyftas fram tydligare i avsnitt som handlar om skolmiljöer i delen "Planens huvuddrag". Likaså bör behovet av leveranstrafik/varutransporter, inklusive ytor för angöring till kommunal service, synliggöras ytterligare. Dessa aspekter är utmanande när staden förtätas.

En annan konsekvens som nämnden ser är behov av att ta höjd för framtida flexibilitet i byggnader är en ökad klimatbelastning initialt.

Kommentar: Tematisk inriktning Smarta investeringar för en hållbar utveckling kompletteras med skrivning av kostnadsfördelning för gemensamma behov av exempelvis skyfallshantering. Handlingen kompletteras även med att en ökad flexibilitet i byggnader kan ge en ökad klimatbelastning initialt.

Riktlinjerna för skolmiljöer kompletteras med en skrivning om att skolgårdar också är en del av den gröna infrastrukturen.

Lunds kommuns fastighet AB (LKF) anser att förtätning av tätorterna skulle underlättas om översiktsplanen ger tydligare vägledning gällande motstridiga intressen.

Effektiviseringspolitiska rådet skriver i sitt yttrande att de värdesätter planens gedigna konsekvensbeskrivningar med koppling till kommunens hållbarhetspolicy. Vidare skriver det att de också värdesätter den bärande strategin att Lund ska växa genom förtätning och att utbyggnaden ska dra nytta av de investeringar som redan är gjorda.

Rådet skriver också att de eftersöker fördjupad ekonomisk konsekvensanalys.

Kommentar: Mer djuplodande ekonomiska analyser kommer att göras i samband med utbyggnadsplanen, ett verktyg för att prioritera översiktsplanens utbyggnad.

Hållbar regional utveckling

Länsstyrelsen lyfter att frågan om materialförsörjning skulle kunna nämnas som en mellankommunal fråga i och med den regionala betydelsen av de tänker som finns inom kommunen.

Kommentar: Materialförsörjning lyfts som en viktig mellankommunal fråga till granskning.

Tillväxtverket och Staffanstorps kommun instämmer och ser positivt på Lunds kommuns syn på mellankommunala frågor, samt att översiktsplanen adresserar både de mellankommunala och regionala territoriella perspektiven. Tillväxtverket lyfter även att det är positivt att Regionplan för Skåne 2022–2040 och samarbetet genom Strukturplan för MalmöLundregionen finns med som underlag till förslaget till översiktsplan.

Kommentar: De mellankommunala frågorna och de regionala perspektiven har en viktig roll i en fortsatt hållbar regional utveckling.

Helsingborgs stad ser positivt på de neutrala skrivningarna om Öresundsförbindelser. Vidare anser de att översiktsplanen på ett tydligare sätt kan uppmärksamma behovet av att färdigställa dubbelspårsutbyggnaden av Västkustbanan genom Helsingborg.

Kommentar: Kommunen delar bilden av att dubbelspårsutbyggnaden av Västkustbanan genom Helsingborg är en viktig investering för regionen.

Vård- och omsorgsnämnden lyfter att det av stor vikt att kollektivtrafiken uppmärksammas i samband med utvecklingen av den regionala infrastrukturen.

Kommentar: Kollektivtrafiken är en oerhört viktig del av utvecklingen av infrastrukturen vilken genomsyras i översiktsplanen.

Malmö stad anser att det finns behov av att tydliggöra i handlingen att en framtida Öresundsmetro även kan bidra till att öka kapaciteten för godstransporter (och i förlängningen även persontransporter) över sundet. Det hade även kunnat tydliggöras vilken koppling Lund och Malmö har i olika frågor av mellankommunal karaktär. Framför allt utifrån att städerna tillsammans i regionplanen är utpekade som en nationell kärna.

Vidare i avseende inriktningen "Lund som hållbar och innovativ utvecklingsmotor i regionen" så noterar Malmö stad att det endast är fokus på Lunds kommun. Malmö stad menar att det hade kunnat inkluderas ett tydligare regionalt fokus i detta avsnitt och på så sätt visa på möjliga synergieffekter i regionen.

Kommentar: En anpassning av skrivning om Öresundsmetron görs till granskningen. Även en utveckling av skrivningarna om Lunds roll som motor regionalt så väl som internationellt stärks till granskningen.

Föreningen Gamla Lund efterfrågar i översiktsplanen en samlad utredning kring nya Öresundsförbindelser, där för- och nackdelar med olika alternativ jämförs tillsammans med en långsiktig lösning för godstågen. Då detta påverkar fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken i stadskärnan.

Kommentar: Det finns pågående utredningsarbeten som drivs båda av Region Skåne och Trafikverket, i samarbete med de skånska kommunerna.

Nätverket gröna seniorer i Lund lyfter att regionen har utsett Lund till en regional tillväxtmotor. Istället vill vi se mer samarbete mellan kommuner, som syftar till att hushålla med de resurser som finns.

Kommentar: Även om Lunds stad är en tillväxtmotor är det inte meningen att alla bostäder ska byggas där. Utvecklingen bör ske med en regional balans. Därför är översiktsplanens inriktning att en tredjedel av alla bostäder ska byggas i kommunen utanför staden.

Föreningen Gamla Lund anser att tillväxten i Lunds kommun inte bör se tillväxt som ett mål i sig. Vidare skriver de att översiktsplanerna illustrerar behovet av en regional planering, där tillväxten kan fördelas på ett sätt som sammantaget ger bäst ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet och bäst klimatanpassning.

Kommentar: Det är många mål, intressen och krav i lagstiftningen som ska vägas samman i översiktsplanen samtidigt som den ska spegla den

politiska majoritetens syn på kommunens utveckling. Det finns också planeringsförutsättningar i vår omvärld som kommunen berörs av, till exempel nationell infrastrukturplanering. Tillväxt av bostäder, infrastruktur och näringsliv innebär utmaningar kopplat till klimatmål och hushållning med mark. Lunds kommuns översiktsplan innehåller markutpekanden, ställningstaganden, strategier och riktlinjer som sammantaget ska ge den bästa möjliga vägledningen för en hållbar utveckling trots de stora utmaningarna som finns med att tillgodose alla intressen.

Privatperson med diarienummer 89 önskar en mer övergripande plan för hela Skåne.

Kommentar: Det finns en regionplan för Skåne som tas fram av Region Skåne.

Starkt och mångsidigt näringsliv

Region Skåne skriver i sitt yttrande att de gärna hade sett ett utvecklat resonemang kring kommunens syn på sin roll avseende näringslivsutveckling och innovation i förhållande till Malmö-Lundregionen och som Skåne i helhet. De önskar specifikt en tydligare koppling till Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt. **Lunds kommunala parkeringsbolag LKP** menar att det vore bra med en djupare konsekvensbeskrivning av de tre hållbarhetsaspekterna. Bland annat konsekvenser för lokala näringslivet och de boendes dagliga liv.

Kommentar: Tematisk inriktning Starkt och mångsidigt näringsliv kompletteras med en skrivning om vikten av ett regionalt perspektiv på näringslivet och kompetensförsörjning.

Kulturnämnden skriver i sitt yttrande att det är betydelsefullt att de kulturella och kreativa branscherna ges förutsättningar att utvecklas.

Kommentar: Översiktsplanen ger goda förutsättningar för stadsintegrerade miljöer där kulturella och kreativa branscher spelar en viktig roll.

ESS skriver i sitt yttrande att Lunds betydelse för framtida utveckling är underskattat i förslag till ny översiktsplan. Vidare skriver ESS att Lund spelar inte bara en viktig roll i en regional och nationell kontext utan har en stor global potential

Kommentar: Lunds roll som motor framgår väl i planen. Till granskning säkerställs att det globala perspektivet finns med.

Privatperson med diarienummer 74 vill att kommunen ska fortsätta att begränsa markkrävande verksamheter, exempelvis logistikföretag.

Kommentar: Förtätning av befintliga verksamhetsområden är en av strategierna för ett starkt och mångsidigt näringsliv. Strategier för etablering preciseras i utbyggnadsplan.

Privatperson med diarienummer 385 skriver att Lund som universitetsstad och som ett regionalt, nationellt och internationellt centrum för kultur, undervisning, forskning och innovation ger staden en mycket stark identitet. Staden behöver därför inte vara en regional motor i Öresund, när det gäller verksamheter och arbetsplatser.

Kommentar: Lund är utpekad som tillväxtmotor i ett regionalt sammanhang kopplat till sitt breda näringslivsinnehåll och stora inpendling. Lunds spets är kunskapsbaserad men staden är även en motor i ett bredare näringslivsperspektiv.

Robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur

I VA SYDs yttrande påpekar de att både i nya exploateringsområden och i vid förtätning är det viktigt att komma ihåg att va-anläggningen även består av annat än ledningar, till exempel tryckstegringsstationer, pumpstationer och öppna dagvattenanläggningar. Även dessa är avgörande för att den allmänna va-anläggningen ska fungera och behöver tas hänsyn till och ges plats i staden.

VA SYD skriver även att förslag till ny översiktsplan har ett stort och tydligt fokus på dagvatten. VA SYD ser gärna att de större åtgärder på även spillvatten och dricksvattenanläggningen hade lyfts. Vidare ser VA SYD att va-frågorna finns med på många ställen. VA SYD ser gärna att det finns en egen rubrik för VA-frågorna, förslagsvis i den tematiska inriktningen robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur är.

VA SYD lyfter att det ur ett va-perspektiv inte går utveckla Lunds kommun och låta belastningen på va-anläggningen öka överallt på en gång utan det är viktigt att det sker en prioritering i kommunens bebyggelseutveckling.

VA SYD skriver också att översiktsplanen lyfter inriktningen om att gröna och blå frågor ska samsas. VA SYD är inte negativ till samutnyttjande under förutsättningar att VA-anläggningen kan upprätthålla sin funktion. Det är inte alltid det är lämpligt eller finns utrymme för samutnyttjande.

Kommentar: Avsnittet har stärkts med VA SYDs inspel. Frågan om samutnyttjande hanteras mer fördjupat i kommande planeringsskeden.

Utbyggnadsplanen är ett viktigt verktyg som kompletterar översiktsplanen och visar i vilken ordning översiktsplanen ska byggas ut, bland annat avseende belastning på VA-anläggningen.

Kraftringen vill inledningsvis framföra att avsnittet om energiförsörjning och teknisk infrastruktur är väl genomarbetat med både bredd och djup. Kraftringen ser positivt på hur Lunds kommun genom de prioriterade inriktningarna har tagit ett helhetsgrepp om samhällsutvecklingsfrågorna.

Kraftringen lyfter att vid en utökad bebyggelse, på landsbygd såväl som inom Lunds stad, är det viktigt att det säkerställs att det finns tillräckligt med utrymme för energi- och datakommunikationsinfrastrukturen både i och ovan mark. En ökad krontäckning kan medföra problem för ledningar i mark.

Kraftringen gör, likt Lunds kommun, bedömningen att det finns möjligheter till ökad fossilfri elproduktion inom kommunen. Produktion från sol och vind har störst potential att öka kommunens självförsörjningsgrad. För att säkra regionens utveckling krävs även ett tryggt och robust energisystem, vilket också bör lyftas fram i den övergripande utvecklingsriktningen.

Kraftringen vill också gärna lyfta den möjlighet som fjärrkyla ger när det gäller att bygga effektiva och robusta energisystem. Även fjärrkyla bidrar till att begränsa elbehovet vilket med fördel kan nämnas i översiktsplanen.

Kraftringen ser gärna att begreppet re-powering utvidgas. Det kan innebära att ersätta äldre vindkraftverk med nya men också att man ersätter delar i befintliga verk. Även betydelsen av fördelningsstationer och regionnätsskablar kan med fördel tydliggöras genom att markera fastigheterna som "Teknisk anläggning".

Det är angeläget att vikten av energiförsörjning framgår i översiktsplanen. Kraftringen tycker att detta framgår tydligt i avsnittet "Robust energiförsörjning och teknisk infrastruktur" och hade gärna sett att det genomsyrat fler delar av planen.

Kommentar: Kommunen har ambitiösa klimat och miljömål som innebär behov av starkare samverkan mellan parter och behov av att se över juridik och ansvar. Till exempel skulle det kunna innebära att det blir mindre kostsamt att ersätta träd vid behov av åtgärder på befintliga ledningar.

Ett fortsatt arbete kring kapacitet och investeringsbehov i teknisk infrastruktur kopplat till kommunens utbyggnad kommer att göras inom kommunens utbyggnadsplan. När prioritering av utbyggnadsområden görs i utbyggnadsplanen tas behovet av teknisk infrastruktur samt dess underhåll i beaktande.

Användningen av fossilfria bränslen har en viktig roll i att minska klimat- och miljöpåverkan. En utredning har gjorts gällande framtidens drivmedelsstationer i Lund som en del i detta arbete.

Skrivningarna ses över för att belysa energiförsörjningsfrågorna i fler delar av planhandlingen.

Ett arbete pågår för att i dialog mellan Krafteringen och Lunds kommun säkerställa energiförsörjning av kommunens utbyggnadsplaner. Behovet av fjärrkyla är centralt i byggandet av ett effektivt och robust energisystem. Samtidigt pågår arbete inom projektet Co Action med att kartlägga hur behovet av energiförsörjning inklusive värme och kyla möts i förhållande till antagna planer men även i framtida scenarios.

Handlingen kompletteras med en breddning av begreppet re-powering och skrivningarna ses över för att belysa energiförsörjningsfrågorna i fler delar av planhandlingen.

AFSL anser att kommunen kraftfullt ska satsa på utbyggnad av sol- och vindkraft genom att i översiktsplanen anvisa lämplig mark. Kommunen kan aktivt bidra genom att sätta upp solceller, installera laddstolpar och bygga vindkraft på sin egen mark.

Nätverket Gröna seniorer lyfter att uppmärksamhetsområden för energiproduktion som ligger väster och norr om Lunds stad ligger på den bästa jordbruksmarken och bör därför inte användas för solcellsparkering. Utnyttja alla möjligheter att installera solcellsanläggningar på kommunens byggnader. Utred om fler områden i kommunen kan användas till vindkraft, särskilt utmed trafikerade vägar där det inte stör kommuninnevånare. Beakta även möjligheten att bygga vindkraftverk i skog.

Föreningen Gamla Lund ställer sig kritiska till "uppmärksamhetsområden för energiproduktion" väster om väg 103/108 samt på båda sidor om E22 från Brunnsög till Gårdstånga. Föreningen menar att det skulle få negativ påverkan på landskapsbilden. De eftersöker en försiktig inpassning av energiproduktion i områdena.

Miljönämnden anser att det är positivt att uppmärksamhetsområde för energiproduktion redogörs på markanvändningskartan. Vidare önskar de understryka förslagen markanvändning där energiinfrastruktur placeras i anslutning till E22. Det gäller särskilt vindkraft som kan verka störande för boende i anslutning till tätbebyggda område. Längs med E22 bedöms påverkan på människor blir mindre. Miljönämnden önskar vidare att lyfta fram att det är mycket viktigt att minimera påverkan på jordbruksmarken i samband med behov av mark för energiproduktion.

En noga avvägning måste göras i de fall energiproduktion riskerar hamna i konflikt med livsmedelsproduktion.

Kommentar: Uppmärksamhetsområden för energiproduktion har ändrat namn till utredningsområden för energiproduktion i granskningshandlingen. Inom dessa områden kommer förutsättningar för olika typer av energiproduktion att utredas vidare samt konsekvenser ur olika perspektiv såsom landskapsbild, livsmedelsproduktion och bullerstörningar att studeras. Lunds kommun tittar i första hand på möjligheten att etablera solceller på lämpliga takytor samt markområden där pågående markanvändning kan samordnas med solcellsanläggningar så som längs vägar, järnvägar, vid täkter och andra verksamhetsområden.

Eslövs kommun ser positivt på att Lund arbetar med energifrågan genom "uppmärksamhetsområden för energiproduktion".

Kommentar: Uppmärksamhetsområden för energiproduktion kommer att utredas vidare.

Miljönämnden lyfter vidare att ska kapaciteten i elnätet ökas kommer detta innebära större ingrepp i mark och det kan vara aktuellt för översiktsplanen i grova drag utveckla resonemanget om förväntad omfattning av eventuella framtida markarbeten i samband med eventuell ny underjordisk infrastruktur.

VA-infrastrukturen är av mycket stor betydelse och det bör övervägas att ha en samlande rubrik för reningsverk och ledningsnät, där kapacitet för reningsverken i förhållande till förväntad befolkningsökning i samband med förtätning av Lund tydligare redogörs. Ett strategiskt ställningstagande bör göras med en bedömning gällande framtida markanspråk och möjlig omgivningspåverkan från framtida anläggningar eller anläggningstyper

Kommentar: Lunds kommun deltar i arbetet med Skåne effektkommission där elnätets utbyggnadsbehov ska framgå av kommunernas och regionens gemensamma nätutvecklingsplaner.

I kommunens utbyggnadsplan kommer behov av större satsningar på infrastruktur att kartläggas, var samt när i tiden dessa investeringar beräknas inträffa. När prioritering av utbyggnadsområden görs i UBP tas behovet av teknisk infrastruktur i beaktande.

Försvarsmakten lyfter att för att säkerställa att eventuella etableringar av vindkraft inte hamnar i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) måste en förfrågan alltid ställas till Försvarsmakten i kommande skeden.

Försvarsmakten anser att det är positivt att det tydligt framgår att solcellsparker måste ta hänsyn till konsekvenser som påverkar Försvarsmakten, samt att trots att solceller generellt är bygglovsfria åtgärder är de inte det inom riksintresse och påverkansområde för totalförsvaret.

Kommentar: Lunds kommun följer rutiner för prövning av tillstånd för etablering av vindkraft som innefattar att förfrågan ställs till Försvarsmakten.

Länsstyrelsen konstaterar att i uppmärksamhetsområden för energiproduktion är kommunens bedömning av påverkan enbart bedömt för vissa riksintressen.

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen lyfter fram Ett klimatneutralt Lund som en prioriterad inriktning. Det är även positivt att kommunen redovisar en tydlig ambition att öka produktionen av förnybar energi med fokus på lokal och fossilfri elproduktion. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det energipolitiska målet om att elproduktionen ska vara 100 procent förnybar år 2040, har ändrats till 100 procent fossilfri år 2040 genom riksdagens beslut om vårändringsbudget för 2023 (prop. 2022/23:99).

Länsstyrelsen ser även positivt på att kommunen beaktar behovet av förnybar energiproduktion genom att peka ut markområden, men ger omfattande rådgivning inför granskningen. Se yttrandet.

Vidare lyfter Länsstyrelsen att elsystemets roll med fördel kan tydliggöras i planen. I planen anges att vissa ledningar bör markförläggas och det bör framgå att ställningstagande om markförläggning inte avser transmissionsledningen som passerar genom kommunen.

Elektronisk kommunikation med fördel kan synliggöras mer i översiktsplanen; både ur ett medborgarperspektiv och beredskapsperspektiv.

Kommentarer: Handlingen kompletteras till granskning gällande elsystemets roll.

Handlingen har bearbetats med hänsyn till länsstyrelsens rådgivning. Förslag till områden baseras på studier av gällande översiktsplan samt genomförda GIS-analyser, där hänsyn har tagits till förekommande intressen, skyddsvärda områden och närboende och i botten ligger en landskapskaraktärsanalys. Skarpt skyddsavstånd bygger på bullernivå dvs där vi kan uppnå nivåer under 40dBA och där landskapskaraktären är förenlig med storskalig infrastruktur. I Lunds kommun finns inte konfliktfria ytor för storskaliga vind- eller solkraftsetableringar.

Kommunen söker därför samverkan och synergier även över kommungränsen mellan infrastruktur som redan idag har landskapsfunktioner och karaktärer med tålighet att i rätt skala och omfattning innefatta fossilfri energiproduktion så som vind och sol.

Lunds kommuns handlingsplan för bredband ska beskriva hur kommunen avser att realisera bredbandsstrategin och verka för att alla invånare i Lunds kommun ska ha tillgång till bredband.

Lunds naturskyddsförening har inget att invänd när det gäller möjliga områden för energiproduktion eftersom de områden som pekats ut redan är påverkade av vägar och andra anläggningar. Lunds naturskyddsförening anser dock att större fokus bör läggas på solenergis möjliga utveckling i markanvändningen under planperioden.

Kommentar: Synpunkten tas med i fortsatt arbete med utbredningsområden för energi.

Region Skåne lyfter att enligt deras analyser finns det i Lunds kommun en viss potential till fortsatt utbyggnad av landbaserad vindkraft som kan undersökas vidare, samt att Region Skåne gärna bidrar med kunskapsunderlag.

Kommentar: Kommunen är positiva till att beakta regionens underlag i den kommande tematiska fördjupningen.

E.ON framför att de i området har ett regionalt ledningsnät för elförsörjning, både inom kommunen och vidare till angränsande kommuner och regioner. Detta ledningsnät består av 130 kV ledningar samt fördelningsstationer. De regionnätsledningar på spänningsnivåerna 130kV som försörjer och genomkorsar kommunen bör framgå i grundkartan i översiktsplanen. Med tanke på att det är en svår och lång process att få tillstånd och markupplåtelse för regionnätet är det även önskvärt att översiktsplanen betonar att ledningarna ska ges erforderligt utrymme med tanke på säkerhet och framtida behov vid nybyggnation i deras närhet. Genom att i översiktsplanen tydligt redovisa de stråk i vilka regionnätsledningarna finns bör det kunna säkerställas att det inte tillkommer byggnation eller annan verksamhet i dess närhet som inte är förenlig med de säkerhetsföreskrifter som omfattar anläggningarna.

E.ON lyfter att det är viktigt att kommunen är medveten om att elnätet inte planeras utifrån vad de tagit del av i översiktsplanen utan att varje anslutning/abonnemangsändring behöver hanteras var för sig.

E.ON ser att kommunen genom planen ställer sig positiv till förnybar energi. Vid anslutning av exempelvis vindkraftsparker, solcellsparker, batterilager eller effektkrävande verksamheter bör man ha i åtanke att

det kan krävas långa ledningsdragningar till det befintliga elnätet. Ur elnätsperspektiv är det att föredra att stora produktions- och uttagsanläggningar placeras nära regionnäten. E.ON trycker på att det är viktigt att kontakt sker med E.ON i god tid.

E.ON noterar att på ett antal platser föreslår kommunen bebyggelse i närheten av E.ONs befintliga kraftledningar. Bebyggelse i närhet till ledningen är här förenat med restriktioner, riskavstånd och säkerhetsföreskrifter. I detta område och på andra ställen där markanvändningen föreslås att ändras invid regionnätsledningar vill E.ON bli kontaktade i god tid innan detaljplaneringen startas.

För att utreda genomförbarheten av exploatering i enlighet med kommunens ambitioner i området uppmanas kommunen att kontakta oss för vidare samråd. Befintliga kraftledningar ska i översiktsplanen beskrivas som en ingående förutsättning vid exploatering av områden nära regionnätsledningen.

E.ON konstaterar att Lunds kommun ser potential för stadsutveckling om E.ONs 130 kV-ledning Barsebäck-Sege markförläggs. Att flytta befintliga regionnätsledningar kräver stora resurser i tid, pengar och minst personalresurser från planeringsstadiet till byggnation av ledning – resurser som i stället kan läggas på att stärka elnätet. För kraftledningar med en spänning på 130 kV och högre är utgångspunkten att de ska vara utförda som luftledning eftersom ledningarna är lätta att reparera och har bättre överföringsförmåga. Om en flytt eller ombyggnad av ledningarna är en förutsättning för att möjliggöra nya bostadsområden, är E.ON förstas öppna för att diskutera förutsättningarna kring detta och utgår från att Lunds kommun tar initiativ till en sådan dialog.

E.ON lyfter att om magnetfältsberäkning önskas i närheten av E.ONs anläggningar så är kommunen välkomna att återkomma. E.ON lyfter även att de önskar vara delaktiga i en fortsatt planering av utbyggnaden i enlighet med översiktsplanen. Bolaget är angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid dessa och andra infrastrukturella projekt.

Kommentar: Under det tematiska avsnittet Säker och hälsosam miljö tydliggörs vilka avstånd som ska hållas till kraftledningar utifrån strålning, i såväl text som karta. Detta säkerställer att erforderligt avstånd till kraftledningarna tas i planeringen.

Ett arbete pågår för att i dialog mellan Elnätsägare och Lunds kommun säkerställa energiförsörjning av kommunens utbyggnadsplaner.

Lunds kommun deltar i Region Skånes arbete inom ramen för effektkommissionen där målet är en gemensam nätutvecklingsplan för

Skåne. Elnätets utbyggnad ser vi bör även planeras utifrån det helhetsperspektiv som en samordning av kommunernas utbyggnadsplaner och kraft-nätbolagens nätutvecklingsplaner ger.

Anslutningsmöjligheter beaktas i den tematiska fördjupningen som handlar om utbyggnad av fossilfri energiproduktion i kommunen och hanteras i det fortsatta arbetet med utredningsområden för energi.

Frågan om E.ONs 130 kV-ledning Barsebäck-Sege hanteras i pågående prövning av Energimarknasinspektionen, där Lunds kommuns ställningstagande är att ledningen bör grävas ned eller flyttas.

Lunds kommuns parkering AB (LKP) rekommenderar att kommunen intensifierar sina insatser för att stödja och påskynda övergången till eldrivna fordon. Detta inkluderar utbyggnad av laddinfrastruktur och incitament för både privatpersoner och företag att investera i eldrivna fordon.

Kommentar: Arbetet pågår inom kommunen kring utbyggnad av laddinfrastruktur.

Renhållningsverket anser att i översiktsplanen bör avfallshanteringens infrastruktur och transportbehov säkerställas. Renhållningsverket menar att på liknande sätt som man planerar för kollektivtrafiken, bör det planeras för infrastrukturen för renhållningen.

Renhållningsverket lyfter att åtgärder som kommunen kan vidta i sin roll som fysisk planerare är exempelvis att avsätta ytor för avfallshantering och återanvändningsverksamheter i översiktsplanen och den efterföljande detaljplaneringen. Utpekande av sådana ytor bör finnas med i översiktsplanen.

Vidare anser Renhållningsverket att viktiga anläggningar så som återvinningscentraler bör redovisas i översiktsplanen. Intressekonflikter och störningar kan uppstå om bostäder planeras allt för nära avfallsverksamheter. Någon förklaring till dessa förutsättningar saknas i förslaget till översiktsplan för Lunds kommun.

Kommentar: Avfallssystemets behov och hantering i detaljplaneprocessen finns under det tematiska avsnittet Cirkularitet och resurseffektivitet.

Plats för avfallshantering finns inom verksamhetsområden, där även störningar för närboende undviks. Om särskilda behov föreligger kan plats som teknisk anläggning pekas ut. Ytor för återanvändning och andra sätt att öka den cirkulära ekonomin kan dels ges plats inom redan angivna markanvändningskategorier och kan dels i vissa fall vara av mer tillfällig karaktär och då är inte översiktsplanens markanvändning rätt plats att

peka ut detta. Det är positivt med ett fortsatt gemensamt arbete kring vilka behov och ytor som krävs för att uppmuntra den cirkulära ekonomin.

Kävlinge kommun ser att Lunds kommun pekar ut ett område i nordvästra delen av kommunen mellan Västra Hoby och Rinnebäcks mölla som "Uppmärksamhetsområde för energiproduktion". Kävlinge kommun har i ÖP 2040 tagit ställning att landsbygdsområdena 1 och 2 i Kävlinge kommun, som gränsar till aktuellt område, är mindre känsliga för etablering av vindkraft, då de kan ha bättre förutsättning att samspela med landskapets skala i dessa öppna slättlandskap. Stor hänsyn behöver dock tas till de befintliga natur-, kultur- och landskapsvärden som finns i områdena. I första hand bör befintliga grupper av verk få möjlighet att moderniseras.

Kommentar: Uppgiften tas med i fortsatt arbete med utredningsområden för energiproduktion.

Säker och hälsosam miljö

Länsstyrelsen anser att ställningstagandet för hur områden med kända eller potentiella stabilitetsproblem ska hanteras är bra, men att kommunen bör komplettera det så att även befintlig bebyggelse samt även vegetation, parker och andra grönområden ingår.

Kommentar: Handlingen har ändrats med hänsyn till länsstyrelsens synpunkt.

Vidare anser Länsstyrelsen i Skåne att ett kartmaterial över samtliga farliga verksamheter samt dess uppmärksamhetsavstånd är ett viktigt underlag för vidare planering.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med detta.

Länsstyrelsen skriver vidare att samhällets robusthet och totalförsvaret är viktiga frågor att belysa i översiktsplaner i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller samhällsviktig verksamhet, och om det finns särskilda hänsyn som kommunen vill uppmärksamma.

Kommentar: Lunds kommun ser behov ett fokuserat planeringsarbete med beredskap, totalförsvaret och samhällets robusthet i den kommunala planeringen. Det finns också behov av ett ökat samarbete inom den kommunala organisationen och mellan kommunen och berörda myndigheter med gemensam metodutveckling och kunskapsuppbyggnad. I ett första steg ges de frågor där kommunen kommit längre, som till exempel översvämningsrisker, större plats i granskningshandlingen. Arbetssättet med en rullande översiktsplanering där tematiska eller geografiska ändringar genomförs kontinuerligt finns goda möjligheter att förtydliga översiktsplanen ställningstaganden framöver.

Länsstyrelsen anser att planens konsekvenser för den samhällsviktiga verksamheten i kommunen inte är tillräckligt beskrivna. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen använder sig av slutsatserna från den kommunala risk- och sårbarhetsanalysen samt kommunens handlingsplan enligt lagen om skydd mot olyckor som en del i planeringsunderlaget.

Kommentar: Kommunens arbete med civil beredskap, där bland annat risk- och sårbarhetsanalys ingår, har under de senaste åren intensifierats och framförallt systematiserats, vilket varit nödvändigt med tanke på det snabbt förändrade omvärldsläget. Fokus har därför varit på risker i närtid och den kommunala organisationens ansvar och generella prioriteringar i händelse av samhällsstörning.

Arbetet kommer nu utvecklas till att bland annat omfatta mer långsiktiga risker i det geografiska området, och det finns en ambition om att knyta det systematiska beredskapsarbetet närmare arbetet med den rullande översiktsplaneringen. Lunds kommun har för avsikt att i kommande planeringsstrategi lyfta behovet av att fördjupa arbetet gällande säkerhet och beredskap och med det som underlag göra eventuella ändringar och kompletteringar av översiktsplanen.

Viktiga aspekter kopplat till översvämningsrisker har lyfts in i riktlinjer och markanvändning. Kommunen jobbar kontinuerligt med översvämningsfrågor på konkret och strategisk nivå.

Länsstyrelsen påpekar att behov av skyddsrum bör belysas i översiktsplanen. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten.

Kommentar: Lunds kommun följer aktivt regeringens och berörda myndigheters arbeten och beslut kring skyddsutrymmen, skyddade områden och trygghetspunkter. Fortsatt planeringsarbete kommer fokusera särskilt på risk och beredskapsfrågorna kopplade till kommunal fysisk planering där skyddade utrymmen och skyddsrum kan komma att ingå.

Länsstyrelsen vill också i sitt yttrande upplysa kommunen om att Boverkets allmänna råd Bättre plats för arbete från 1995 upphörde att gälla 2023-12-19.

Kommentar: Handlingen har ändrats enligt synpunkt.

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras hur konflikter mellan störande verksamheter och känslig bebyggelse ska undvikas.

Kommentar: Markanvändningen har ändrats för att bidra till att hantera konflikter samt har markanvändningen kompletterats med områdesriktlinjer.

Länsstyrelsen anser att områden där utvecklingen behöver förhålla sig till transport av farligt gods, exempelvis i Nöbbelöv, kan med fördel framgå tydligare av vägledningen i ÖP Lund.

Kommentar: Underlaget för leder för transport av farligt gods har uppdaterats till granskningen och där flera leder har utgått, bland annat vid Nöbbelöv. I områdesriktlinjer uppmärksammas frågan i de områden som berörs av farligt godstransporter och där särskild hänsyn ska tas.

Länsstyrelsen anser att ÖP Lund bör för de områden som anges som ändrad användning redovisa hur bullersituationen både från trafikbuller och verksamhetsbuller kan påverka föreslagen användning.

Kommentar: Handlingen har setts över utifrån detta. I särskilt berörda områden har frågan hanterats i områdesriktlinjer.

Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande om den pågående tåkten i Toppeladugård och sandtåkten väster om Genarp. Ingen yta för materialutvinning finns utpekad i den delen av kommunen. För att undvika missförstånd bör det i ÖP framgå att brytning inte pågår, utan enbart efterbehandling av tåkten. Tillstånd för brytning gick ut år 2021.

Kommentar: Eftersom tåkten inte längre är i bruk är det inte relevant att lyfta i översiktsplanen som har målfår 2050.

Strålsäkerhetsmyndigheten vill uppmärksamma kommunen om att det finns två rubriker i MKB som diskuterar strålning på liknande sätt.

Kommentar: Handlingen har reviderats i enlighet med yttrandet.

Fortifikationsverket påpekar att det i remissutgåvan nämns enbart Revingehed som ett område där militär verksamhet bedrivs, men Romeleklint nämns inte, vilket också är ett militärt övningsfält.

Kommentar: Handlingen kompletteras med information om Romeleklint.

Vidare skriver **Fortifikationsverket** att kommunen ska ha erkännande för att skrivningarna i Del 5 om riksintresse för totalförsvaret är uttömmande och korrekta, men menar att det är anmärkningsvärt att övriga delar av förslaget går stick i stäv med mycket av det som skrivs i Del 5.

Kommentar: Handlingen har setts över med Fortifikationsverkets synpunkter i beaktande.

Miljönämnden skriver att en skärpning med nytt luftkvalitetsdirektiv innebär att åtgärder kommer att behöva beaktas, inte minst i fortsatta planeringsskeden.

Kommentar: Planen har uppdaterats med ny gällande lagstiftning, samt lyfter möjliga åtgärder och behovet av att hantera frågorna i kommande planering.

Miljönämnden skriver i sitt yttrande att det kan behöva konkretiseras vilka aspekter av totalförsvarets civila del som behöver rustas och hur detta förväntas påverka Lunds kommun. Miljöförvaltningen gör kopplingen mellan totalförsvaret och samhällets robusthet i allmänhet, där bland annat livsmedelsförsörjning, infrastruktur och människors hälsa och säkerhet behöver redogöras för. Dessa aspekter behöver nämnas och eventuellt utvecklas i översiktsplanen.

Kommentar: Delar av totalförsvarets civila del behöver rustas upp och det finns en koppling till samhällets robusthet i allmänhet. Det finns behov av att arbeta aktivt med beredskapsfrågan och samhällets robusthet och att slutsatserna arbetas in i den rullande översiktsplanen. Vissa förtydliganden har gjorts i den tematiska inriktningen Säker och hälsosam miljö.

Miljönämnden skriver också att det är viktigt att i så stor mån som möjligt undvika att skolor lokaliseras nära trafikerade vägar eller att planeringen leder till ökad trafik vid skolor och förskolor.

Kommentar: Riktlinjer för skolmiljöer har kompletterats med yttrandet i beaktande.

Servicenämnden bedömer att för det befintliga fastighetsbeståndet i planförslaget kan en förtätning innebära ökat buller på till exempel förskole- och skolgårdar. Likaså kan det medföra minskad plats för dagvatten och skyfall. Detta är exempel på effekter som påverkar förvaltningen av kommunens fastighetsbestånd och är kostnadsdrivande.

Kommentar: Resonemanget uppmärksammas i den ekonomiska konsekvensanalysen.

Räddningstjänsten Syd vill att hanteringen av olycksrisker bör förtydligas och utvecklas.

Kommentar: Handlingen har setts över och vissa kompletteringar gjorts i enlighet med yttrandet. De frågor Räddningstjänsten lyfter kommer behöva hanteras i den fortsatta, rullande översiktsplaneringen.

Vidare skriver Räddningstjänsten Syd att identifiera områden där brandvattenbehovet behöver kompletteras eller byggas ut samt att

riktlinjer områden utanför insatstid kompletteras. Räddningstjänsten Syd vill också att ÖP beakta räddningstjänstens tillgänglighet.

Kommentar: Handlingen kompletteras med information kring brandvatten och med riktlinjer för de tätorter och utvecklingsbyar som har en längre insatstid än 10 minuter. Översiktsplanen har också kompletterats med information kring Räddningstjänstens tillgänglighet.

Renhållningsverket efterfrågar ett generellt ställningstagande till hur kommunen tänker arbeta med nedlagda deponier. Det är viktigt att ta hänsyn till de nedlagda deponierna för att förhindra att bebyggelse hamnar i påverkade områden.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med karta och text om nedlagda deponier samt inriktning i kommande planering som berör nedlagda deponier.

Kraftringen skriver i sitt yttrande att avsnittet om Säker och hälsosam miljö behandlar bland annat frågor om elektromagnetiska fält och en hänvisning görs till Svenska kraftnäts magnetfältpolicy. Kraftringen vill uppmärksamma Lunds kommun på att Svenska kraftnäts tidigare magnetfältpolicy upphörde att gälla år 2021 och att Svenska kraftnäts hänsynstagande i magnetfältsfrågor görs i enlighet med ansvariga myndigheters rekommendationer. **Länsstyrelsen** instämmer i sitt yttrande i ovan.

Kommentar: Handlingen har ändrats med skrivningen enligt yttrande.

ESS föreslår förtydliganden i delen av översiktsplanen som beskriver ESS och risk för radioaktiv strålning.

Kommentar: Handlingen har ändrats med föreslagen formulering.

Svenska Kraftnät anser att Svenska kraftnäts ledning behöver redovisas i mark- och vattenanvändningskartan för att säkerställa att ledningen beaktas. Vidare skriver de att det ska framgå att ledningar som ska markförläggas inte avser Svenska kraftnäts ledning.

Kommentar: Samtligt är åtgärdat i enlighet med yttrandet i handlingen.

SGU önskar i sitt yttrande att förorenad mark och farliga verksamheter kan visas i en karta likt Åmål.

Kommentar: En övergripande analys över vilka förorenade områden som drabbas vid ett 200-årsflöde längs vattendrag och i lågpunkter har gjorts, och resultaten integrerats i texten om Markföroreningar. I den interaktiva karttjänsten i StoryMap kan även de olika riskobjekten jämföras med

översvämningssytor och områden med risk för ras, skred och erosion för ett erhålla motsvarande information som Åmål.

Vidare önskar SGU att ÖP redovisa dricksvattentäkter tillsammans med föreliggande riskfaktorer.

Kommentar: I den interaktiva kartan kan information om riskobjekt inom vattenskyddsområdet för Vombsjön utläsas. Inom vattentäkten finns dricksvattentäkten och dess infiltrationsområde. Dricksvattentäkten i Skatteberga redovisas däremot inte i karta och täkten kommer att läggas ner.

Privatperson med diarienummer 135 anser att frågor om luftkvalitet behöver uppdateras och att WHO Guidelines från 2021 samt att EU lagstiftning bör synas.

Lunds naturskyddsförening anser att luftkvalitetsfrågorna bör få större tyngd. Lunds förtätningsambitioner behöver också vägas mot möjligheten att bibehålla välventilerade bostadsområden.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats med information om nya skärpta EU-krav avseende miljö kvalitetsnormer för luft.

Cirkularitet och hållbart resursutnyttjande

Länsstyrelsen lyfter att översiktsplanen på ett bra vis redogör för materialförsörjning och masshantering. Länsstyrelsen bekräftar miljöbedömningen i att platser för masshantering bör tydliggöras i markanvändningen. **Miljönämnden** skriver i sitt yttrande att kopplingen mellan detaljplaneskedet och en effektiv och cirkulär masshantering ska tydliggöras. Vidare anser miljönämnden att platser för masshantering bör tydliggöras i markanvändningskartan

Kommentar: Avsnittet om masshantering har vidareutvecklats sedan samrådet, med Länsstyrelsens synpunkt i beaktande. Bland annat har principer för lämpliga lägen för tillfälliga och permanenta platser för masshantering specificerats.

Servicenämnden skriver i sitt yttrande att de vill poängtera att kommunen kan underlätta för återbrukat material i bygglovsprocessen. Det går till exempel att göra genom att acceptera mer generella angivelser eftersom det är svårt att i förväg veta vilka material som finns att tillgå på återbruksmarknaden. Vidare skriver servicenämnden att planerings- och utförandetiden kan bli längre vid återbruk av material, eftersom tillgängligheten på återbruksmarknaden blir mer styrande. Dessa aspekter bör beaktas i planering.

Lunds kommunala fastighetsbolag (LKF) föreslår i sitt yttrande att kommunen tar initiativ till samverkan kring klimatneutralt byggande med Lunds fastighetsägare och entreprenörer. Vidare föreslår LKF att kommunen tar ledarrollen gällande återbruk av egenägda byggnader samt att etablera och driva återbruks- respektive masshanteringsdepå. Kommunen bör även ta initiativ till fler återbrukslösningar för lundaborna.

Kommentar: Yttrandet är i enlighet med översiktsplanens intentioner, men inte inom översiktsplanens ansvarsområde att driva.

Privatperson med diarienummer 85 och 354 anser att kommunen ska ställa krav på cirkulärt- och klimatneutralt byggande. Även **Nätverket gröna seniorer i Lund** påpekar i sitt yttrande att det utsläppsmässigt är bättre att renovera och bygga om befintliga hus.

Kommentar: I planens prioriterade inriktningar framgår att Lunds kommun i första hand ska nyttja den bebyggelse och infrastruktur som redan finns i största möjliga mån, innan nytt byggs. Detta finns även beskrivet under de tematiska avsnitten Robusta strukturer i ett förändrat klimat samt Cirkularitet och hållbart resursutnyttjande. Därtill finns också mål i LundaEko om klimatneutralt och cirkulärt byggande samt en plan för hur detta ska nås inom kommunens eget byggande och förvaltande och hur kommunen genom sina övriga roller och ansvar kan bidra till att öka detta. Se även generella riktlinjer för blandad bebyggelse, där det lyfts fram att det befintliga bebyggelsebeståndet bör kompletteras med fler bostäder. Lunds kommun kan inte ställa krav utöver lagstiftningen på andra aktörer.

Privatperson med diarienummer 211 uppmärksammar kommunen i sitt yttrande på EU-beslutet om rätten att reparera och vill att ÖP möjliggöra utrymmen för platser för detta.

Kommentar: Detta tas upp i det tematiska avsnittet Cirkularitet och resurseffektivitet, där behov av plats för reparationer har förtydligats.

En stärkt nod för utbildning, forskning och utveckling

Region Skåne skriver i sitt yttrande att det vore givande om planförslaget kunde lyfta fram vad öppningen av Fehrmanbältförbindelsen kan innebära för Lunds koppling till Hamburg och Nordtyskland med systemanläggningar till ESS och MAX IV, och den möjlighet till samverkan som öppnandet innebär.

Kommentar: Det internationella perspektivet på Lund som motor har stärkts till granskningen.

Barn- och skolnämnden ser gärna att tomtens storlek för nya förskolor och skolor överskrider riktlinjerna för friyta, särskilt i områden med långsiktig befolkningsökning. Det ger förutsättningar att i framtiden öka kapaciteten genom utbyggnad av befintlig förskola eller skola. Vidare anser nämnden att översiktsplanen bör beskriva att behovet av förskola och skola tillgodoses samtidigt som den bör hantera frågan rörande antal nya enheter eller specifik lokalisering av dessa med varsamhet för att inte bli missvisande.

Kommentar: Tematisk inriktning för investeringar för en hållbar utveckling kompletteras i enlighet med barn- och skolnämndens förslag. Bedömningen av behovet av nya enheter har gjorts med kommunens verktyg för nybyggnadsprognoser och är tänkt att ge en indikation på hur stort behov en fullt utbyggd översiktsplan skulle generera. Hur stort behovet faktiskt är behöver analyseras i ordinarie lokalförsörjningsprocess.

Kultur- och fritidsnämnden saknar skrivningar om det informella lärandet som är kopplat till denna tematiska inriktning.

Kommentar: Handlingen kompletteras enligt nämndens förslag.

Lunds universitetet ser positivt på satsningen på Lund som fortsatt nod för utbildning, forskning och utveckling. **Helsingborgs stad** ser gärna att kopplingarna mellan Helsingborgs och Lunds innovationsdistrikt lyfts fram samt att översiktsplanen beskriver att Lunds universitet har ett stadsnära Campus intill Helsingborg C.

Kommentar: Handlingarna har kompletterats med Lunds universitets koppling till Helsingborgs stad och de två skånska innovationsdistrikten.

Utbildningsnämnden påpekar att en ökad befolkning ökar behovet av gymnasieplatser och vuxenutbildning. Viktigt att idrottshallar som ska användas av skolor behöver ligga i nära anslutning till skolbyggnaden.

Kommentar: Tematisk inriktning för investeringar för en hållbar utveckling kompletteras med beskrivning av behovet av gymnasieplatser och vuxenutbildning.

En stärkt grönbå infrastruktur

Länsstyrelsen ser positivt på att Lunds kommun vägt in långsiktig hänsyn till naturvärden på ett bra sätt i översiktsplanen, med till exempel riktlinjer kring biologisk mångfald, ökad mängd stora träd och gröna stråk i landskapet.

Länsstyrelsen föreslår att i utpekandet av ekologiskt känsliga områden i granskningskedet, kan kommunen med fördel ange inriktningar eller riktlinjer för kommunens prövning av bebyggelse, anläggningar etc. i de

områdena. Länsstyrelsen lyfter även att översiktsplanen med fördel även kan redogöra för Skogsstyrelsens formella skydd.

Kommentar: Handlingen kompletteras med riktlinjer för exploatering inom ekologiskt särskilt känsliga områden.

Länsstyrelsen vill påminna kommunen om bestämmelserna om strandskyddsområden i 7 kap. miljöbalken och att bebyggelse endast kan tillkomma om det finns särskilda skäl för det. Länsstyrelsen kan av översiktsplanen inte utläsa om kommunen menar att det föreligger några särskilda skäl.

Kommentar: Kommunen är medveten om gällande lagstiftning och ämnar i efterföljande planering pröva om särskilda skäl föreligger för utbyggnad på dessa platser.

Länsstyrelsen noterar att fridlysta arter förekommer inom eller i anslutning till flera platser där utbyggnad eller ombyggnad föreslås, bland annat nära platser för ny trafikplats och vid Höje å, samt Klostergården. Hänsyn till fridlysningsbestämmelserna behöver tas vid slutligt val av lokalisering samt utformning. Vid Nöbbelövs mosse nordväst om Lunds tätort pekas en yta ut för teknisk anläggning. Störande verksamheter som kan skada värden, ex. det rika fågellivet, bör undvikas och kan strida mot artskyddet. Vilken typ av anläggning som planeras kan påverka om platsen är lämplig.

Kommentar: Eventuell påverkan på fridlysta arter behöver utredas i efterföljande planering. Då särskilt uppmärksammade värden finns i anslutning till utbyggnadsområden så uppmärksammas detta i tillhörande områdesriktlinjer i översiktsplanen.

Försvarsmakten vill förtydliga att Revingehed övningsfält, inklusive området kring Krankesjön, är tillgängligt för allmänheten inom ramen för allemansrätten när verksamheten så tillåter. Försvarsmakten äger rätt att avlysa fältet med stöd av skyddslagen och därmed hindra tillträde för allmänheten när verksamheten kräver det. Rekreation och friluftsliv är tillåtet på övrig tid.

Försvarsmakten vill betona att det är av stor betydelse att natur- och friluftsområden eller annan störningskänslig verksamhet inte inrättas inom, eller i närheten av Försvarsmaktens verksamhetsområden där myndigheten bedriver tillståndsprövad verksamhet som ger upphov till störande buller.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med förtydligande kring Försvarsmaktens närvaro i området och påverkan på friluftslivet.

Handlingen kompletteras även med förtydligande kring situationen med Försvarsmaktens verksamhet och friluftslivet på Revingehed.

Skogsstyrelsen anser att det saknas en redogörelse för Skogsstyrelsens formella skydd naturvårdsavtal. Sedan planen skrevs kan nya områden ha skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. I övrigt ger översiktsplanen ett mycket väl genomarbetat intryck och tar upp betydelsen av grön infrastruktur och att trädens artrikedom ska säkras.

Kommentar: Översiktsplanen har kompletterats med en redovisning av område för naturvårdsavtal samt tillkommande kommunalt biotopskyddsområde i Almen.

Region Skåne lyfter att tysta områden är betydelsefulla för rekreativa värden och bör tas i beaktande och beskrivas i planförslaget.

Region Skåne lyfter att de är huvudman för Skåneleden, Sydkustleden Sydostleden och Cykelleden Skåne som invigdes 2023 och att lederna utgör ett väl utbyggt och finmaskigt nät av vandrings- och cykelleder för rekreation och turism i Skåne. Region Skåne föreslår att planförslaget kan hänvisa till det regionalt politiskt antagna Handlingsplan 2030 för rekreativa leder i Skåne.

Region Skåne efterfrågar en förtydligad beskrivning av hur cykel- och vandringsleder mellan orter och byar kan skapa förutsättningar för lokalbefolkningens vardagsmotion samt nya och stärkta besöksnäringföretag, såsom gårdsbutiker, restauranger, caféer, övernattningsmöjligheter etc.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med en uppdatering av "Stora opåverkade områden" där avsaknad av buller är en parameter. I kommande översiktsplanearbete behöver en kartläggning av tysta områden göras, där detta definieras som en specifik kvalitet snarare än avsaknad av buller.

Handlingen har kompletterats gällande vikten av regionala cykelleder för turism och rekreation, samt med gröna stråk på landsbygden som länkar ihop och ökar rörelsefriheten mellan orter.

Vård- och omsorgsnämnden lyfter att det är viktigt att grönområden utformas med äldre och personer med funktionsnedsättningar i åtanke.

Kommentar: Handlingarna har kompletterats med ett förtydligande kring god tillgänglighet i grönområden för äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Tekniska nämnden anser att "Gröna och blå miljöer" bör inkludera de parker som finns i Grönprogrammet samt de parker som tillkommit

senare, exempelvis Västra Grönstråket inklusive kopplingen från Bananparken och Gryningsparken och den nya parken vid Solhällan med dagvattenanläggning. Vidare anser Tekniska nämnden att en del värdefulla naturmiljöer, identifierade som värdekärnor enligt Länsstyrelsens planeringsverktyg grön infrastruktur bör klassas som värdefull natur istället för landsbygd. Det bör även förtydligas att växtlighet i första hand planeras på marknivå. Gröna tak och väggar samt vegetation på bjälklag kan komplettera, men aldrig ersätta markvegetationens värden och funktioner.

Kommentar: Inom kategorierna för blandad bebyggelse ingår även parker och annan grönstruktur. Mark- och vattenanvändningskartan uppdateras med hänsyn till värdefull natur.

Det finns ett ställningstagande i den tematiska inriktningen "En stärkt grönblå infrastruktur" som anger detta; "Grönska på marken ska prioriteras, och där brist råder kompletteras med gröna tak och väggar."

Tekniska nämnden påpekar att reservat för transportinfrastruktur som föreslås på vissa platser dras genom värdefull natur till exempel genom fäladsmarkerna vid Romeleåsen. Detta behöver studeras närmare.

Kommentar: Reservat för transportinfrastruktur pekas ut med syfte att säkra möjligheter för framtida långsiktig utbyggnad av trafiknäten. Utbyggnad kan bli aktuell först om framtida utredningar visar att de är lämpliga.

Tekniska nämnden, Miljönämnden, FörNyaLund och Lunds Naturskyddsförening lyfter vikten av att prioritera stora träd och att det bör förtydligas vilken krontäckningsgrad som ska gälla och avstånd till grönområde. Flera av dem lyfter att principen 3-30-300 ska tillämpas. FörNyaLund anser vidare att översiktsplanen borde ha med riktlinjer om att alla Lundabor ska kunna se ett träd från sin bostad.

Kommentar: Översiktsplanen innehåller ställningstaganden, strategier och inriktningar som lyfter vikten av att prioritera stora träd. I de geografiska områden där behovet är särskilt stort har detta även uppmärksammats i områdesriktlinjer. Principen 3-30-300 lyfts i översiktsplanen som ett användbart verktyg för att arbeta med träd och grönstruktur i tätbebyggda miljöer. Att sätta upp exakta mått anses problematiskt då det förväntas stå i konflikt med andra intressen för att uppnå en effektiv markanvändning. Lämplig krontäckningsgrad varierar således mellan olika platser. Det är dock viktigt att kontinuerligt arbeta med måtten för att driva på utvecklingen och sätta träden på agendan. Grönprogrammets riktlinjer om att "alla som bor i tätorterna bör kunna nå en närpark inom 300 meter från bostaden" bekräftas av översiktsplanen.

Servicenämnden anser att när det gäller skolor och förskolors roll skulle de tematiska inriktningarna "Ge barn plats i den byggda miljön" och "En stärkt blågrön struktur" kunna kopplas ihop tydligare. I dessa delar saknar nämnden att skolor och förskolor inte lyfts fram som en del av den gröna infrastrukturen.

Kommentar: Handlingen kompletteras med förskole- och skolgårdars betydelse för den grönblå infrastrukturen.

Miljönämnden framför att tysta områden i högre grad lyfts fram som en resurs i översiktsplanen. Tysta områden ska ses som tysta från mänsklig påverkan, inte i ordagrann mening. Miljönämnden ser inte om det identifierats tysta områden i Lunds kommun i förslaget till ny översiktsplan och föreslår att under rubriken "stora opåverkade områden" skulle en koppling kunna göras till tysta områden och de kvalitéer detta innebär. Översiktsplanen bör redovisa vilka opåverkade områden som även är tysta och göra ställningstagande för deras värde. Miljönämnden vill även lyfta värdet av tysta områden inom tätortsnära grönområden och parker. Finns denna kvalité bör den skyddas och vara underlag för planeringen. Miljöförvaltningen menar att kvalitén på grönområden försämras om dessa är utsatta för exempelvis trafikbuller. Bedöms tysta områden vara en bristvara i Lunds kommun bör översiktsplanen överväga ställningstagande och möjligheten att skapa "tysta" områden.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med en uppdatering av "Stora opåverkade områden" där avsaknad av buller är en parameter. I kommande översiktsplanearbete behöver en kartläggning av tysta områden göras, där detta definieras som en specifik kvalitet snarare än avsaknad av buller.

FörNyaLund anser att en trädpolicy - klart och tydligt formulerad redan i översiktsplanen - ska utföra ett självklart element även i en kommande arkitekturpolicy för Lunds kommun. Texten i trädpolicyen borde ingå i översiktsplanen och riktlinjerna för det gällande grönprogrammet borde också inarbetas, liksom de avsnitt i LundaEKO som handlar om gröna ytor och vatten i det urbana sammanhanget.

Kommentar: Översiktsplanen innehåller ställningstaganden, strategier och riktlinjer för att säkerställa träd i tätorter och på landsbygden. Tekniska nämnden har nyligen antagit en trädstrategi som beskriver hur Tekniska förvaltningen ska arbeta för ett långsiktigt hållbart trädbestånd utifrån ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Även en handlingsplan är under framtagande. Såväl översiktsplanen som trädstrategin kan vidare utgöra underlag till en arkitekturpolicy. Översiktsplanen tar avstamp i

redan antaget grönprogram och LundaEko och omsätter uppsatta mål i fysisk planering genom avvägning mellan olika intressen. Handlingen kompletteras med att bekräfta redan antagna riktlinjer i grönprogrammet kring avstånd till grönområde inom tätorter.

FörNyaLund anser vidare att översiktsplanen borde innehålla tydliga mål och riktlinjer för de närmaste årens planarbete för just bevarandet och utvecklingen av Lunds skogar. Det bör framgå vilka konsekvenserna förväntas bli för Lunds skogar och trädplanteringar av en möjlig UNESCO-certifiering (Storkriket). FörNyaLund lyfter att stora arealer skyddad skog i Lunds kommun är idag barrskog eller ungskog av ädellöv som med tiden kan utvecklas till värdefulla lövskogar. Utan aktiv restaurering blir det inte möjligt att bevara alla hotade arter och utöver Skrylleområdet finns det västra backlandskapet som kan förbinda Lunds mindre skogsområden till mer sammanhängande områden. Detta för att bevara och stärka naturvärden inom kommunen och i samarbete med grannkommunerna. FörNyaLund anser att dessa frågor borde adresseras i översiktsplanen, inklusive konsekvenser för mark- och exploateringsfrågor.

Kommentar: Översiktsplanen pekar ut värdefulla naturmiljöer i mark- och vattenanvändningskartan, vilket innefattar skogsmiljöer. Riktlinjer för denna markanvändning syftar till att bevara och utveckla värden i dessa miljöer. Ett antaget biosfärområde förväntas inte innebära någon direkt påverkan på skogar och trädplanteringar och hanteras därför inte i översiktsplanen. Skötsel- och restaureringsåtgärder ansvarar respektive markägare för och hanteras inte i översiktsplanen. Översiktsplanen lyfter behovet av att utveckla ny grönstruktur och rekreationsstråk i landskapet för att gynna en sammanhängande grönblå infrastruktur. Idén om ett samarbete med grannkommunerna välkomnas.

Vidare anser FörNyaLund att hänsyn borde tas till att träd över 20 år ska ha bättre skydd än yngre träd. För varje äldre träd som fälls borde minst två nya träd planteras för att säkra återväxten. FörNyaLund anser också att översiktsplanen borde ta hänsyn till att mångfald och variation bland trädarterna ska eftersträvas. Högst 10 procent av samma art i respektive stadsdel och tätort. Träd som bidrar till den byggda miljös särskilt värdefulla särdrag och karaktär bör prioriteras. Detsamma gäller träd som blommar rikligt och bjuder på frukt, bär eller nötter.

Kommentar: Översiktsplanen kan inte skydda träd av viss ålder, men innehåller ett ställningstagande om att den fysiska planeringen ska säkerställa plats för stora träd i den bebyggda miljön, i första hand för befintliga, men också för nya träd. Översiktsplanen innehåller även ställningstagande för att skador på befintlig vegetation i första hand ska

undvikas, i andra hand minimeras och i sista hand kompenseras eller ersätts.

Det finns en riktlinje om att i första hand ska inhemska arter väljas för att öka den biologiska mångfalden. Dessutom anges att naturlika miljöer med blommande och bärande buskar och träd av inhemska arter ska säkerställas. Handlingen kompletteras med att artvariation ska eftersträvas vid trädplantering i staden och i tätorterna.

FörNyaLund lyfter att översiktsplanen bör ta hänsyn till att nordiskt växtmaterial som är robust och anpassat till Lunds lokala förutsättningar bör övervägas inför varje ny trädplantering, om inte särskilda skäl talar för andra trädarter som t.ex. arts specifika sjukdomar. Vid val av trädsorter bör hänsyn även tas till allergiker och trädens hälsoläge ska bedömas regelbundet. Vidare anser FörNyaLund att översiktsplanen borde utformas så att det offentliga samtalet om träd, skogar och gröna ytor breddas och fördjupas. Kloka, långsiktigt hållbara beslut kan träffas om planen innehåller ett relevant underlag.

Kommentar: Översiktsplanen anger en ambition att prioritera inhemska arter för att gynna den biologiska mångfalden. Dock styrs inte det specifika artvalet av översiktsplanen.

Översiktsplanen innehåller inom den tematiska inriktningen "En stärkt grönblå infrastruktur" fördjupade ställningstaganden, strategier och inriktningar angående tätorternas grönstruktur och här lyfts särskilt vikten av stora träd. Vidare framgår av varje geografisk inriktning vad som är prioriterat i respektive område.

Lomma kommun noterar att grönstrukturen inte ökar motsvarande till befolkningen och lyfter risken för att stora ytor förändras som inte tar hand om vatten. Vidare anser de att det är otydligt hur grönstruktur, grön infrastruktur, ekosystemtjänster, naturvård och rekreativa värden förhåller sig till varandra. Naturvärden återspeglas inte i markanvändningen

Kommentar: För att möta upp ett framtida behov av rekreation och friluftsliv innehåller mark- och vattenanvändningskartan ytor för ny tätortsnära grönstruktur samt utpekade stråk för att tillgängliggöra det tätortsnära jordbrukslandskapet. På landsbygden har värdefulla vatten- och naturmiljöer pekats ut för att värna höga naturvärden och ge plats åt höga flöden. Platser där det finns behov av att fördröja vatten har också pekats ut i mark- och vattenanvändningskartan.

Relationen mellan grönstruktur, grön infrastruktur, ekosystemtjänster naturvård och rekreativa värden finns att fördjupa sig om i det tematiska

avsnittet "En stärkt grönblå infrastruktur". I mark- och vattenanvändningskartan har värdefulla vatten- och naturmiljöer på landsbygden pekats ut. Dessa områden utgörs av skyddad natur (inklusive 25 m buffert), naturmiljöer med mycket höga värden (men ej skyddade), områden med risk för översvämning eller 25 m buffertzonen från vattendrag där strandskydd ej gäller. Inom det öppna jordbrukslandskapet har även natur med lägre naturvärden inkluderats med anledning av den brist som råder här. Inom tätorterna parker och andra grönområden pekats ut som grönstruktur, där de på grund av sin storlek eller sammanhang har en särskild betydelse för den gröna infrastrukturen.

Kraftringen lyfter att stärka den grönblå strukturen även handlar om att bevara och gynna stora och gamla träd samt att ge tillräcklig plats för nya träd att växa sig stora i de urbana miljöerna. Kraftringen vill erinra om att samordning och tidig planering är viktig för att inte riskera att åtkomsten till markförlagda ledningar begränsas eller omöjliggörs.

Kommentar: I den efterföljande planeringen kommer utrymmesutredningar att krävas för att säkerställa att alla nödvändiga funktioner, såsom ledningar och träd, får plats.

Bevara Källby Natur anser att ytor som samnyttjas för odling, rekreation, kultur och fysisk aktivitet bör omfatta omkring 4 000 kvm för att gynna biologisk mångfald.

Kommentar: I arbetet med att säkra en funktionell grön infrastruktur är ytornas storlek en viktig parameter. Det finns inte något uttalat minimum mått för dessa ytor eftersom behoven ser olika ut beroende på vilka funktioner som ska få plats och vilka andra intressen som ska avvägas.

Nätverket gröna seniorer i Lund påpekar att stadsnära, småskalig odling är av stor vikt vilket också borde vara ett ställningstagande (sidan 552). Vidare anser Nätverket för gröna seniorer i Lund att bebyggelseutformning måste anpassas till den vegetation som finns och att äldre ädellövträd måste skyddas under byggnation. Föryngring måste säkras i detaljplanen eftersom kontinuiteten är viktig för att det hela tiden ska finnas äldre träd.

De trycker på att förtätning bör göras med stor omsorg och respekt för omgivningen, inte minst med tanke på grönområden och stora träd (krontäckning).

Kommentar: Handlingen har kompletterats med förtydliganden kring vikten av stadsnära och småskalig odling. Gällande ställningstaganden för ett livskraftigt jordbruk täcker in denna typ av odling och en komplettering här anses inte nödvändig.

Översiktsplanen innehåller ställningstaganden för att säkerställa plats för stora träd i den bebyggda miljön samt att skador på befintlig vegetation i första hand ska undvikas, i andra hand minimeras och i sista hand kompenseras eller ersättas. Frågor gällande skydd av träd vid byggnation kan hanteras i detaljplan. Frågor gällande föryngring kan inte styras varken i översiktsplan eller i detaljplan.

Handlingen har uppdaterats med förtydligande formuleringar att förtätning bör göras med stor omsorg och respekt för omgivningen.

Romeleås- och sjölandskapskommittén vill understryka vikten av att säkerställa ett tillgängligt friluftsliv och ställer sig bakom det som planen skriver om riksintresse för friluftsliv. Vidare ställer de sig även bakom det som planen skriver om riksintresse för turism och rörligt friluftsliv.

Romeleås- och sjölandskapskommittén vill understryka vikten av att vardagsnaturen inkluderas i helhetssynen på stadens och tätorternas gröna infrastruktur och uppmuntrar kommunen att fortsätta arbeta för en variationsrik grönblå infrastruktur.

Vidare ser de Romeleås- och sjölandskapet som en av de viktigaste resurserna för hela kommunens och regionens friluftsliv och lyfter att det behövs regional samverkan. Genom att länka samman naturområden skapas möjligheter att röra sig över större områden.

Romeleås- och sjölandskapskommittén ser positivt på att i kommande planeringsarbete göra en samlad analys av bullernivån i naturområdena i Lunds kommun, där tystnad utgör en särskild kvalitet som pekas ut för att säkerställa och värna tysta friluftsområden även i framtiden. De anser att Lunds kommun är på rätt väg när vi skriver att artrikedom, rofylldhet, rymd och det orörda är kvaliteter som är viktiga att försöka få in även i strövområdena och gärna nära angöringsplatser för att många kan få möjlighet att uppleva dem.

Kommentar: Översiktsplanen har som ambition att stärka vardagsnaturen i staden och tätorterna. Kommunen ser fram emot ett mellankommunalt samarbete kring friluftslivet.

Handlingen har kompletterats med en uppdatering av "Stora opåverkade områden" där avsaknad av buller är en parameter. I kommande översiktsplanearbete behöver en kartläggning av tysta områden göras, där detta definieras som en specifik kvalitet snarare än avsaknad av buller.

Lunds naturskyddsförening anser att områden som föreslås för utbyggnad bör inventeras med avseende på fridlysta arter som kan hindra bebyggelse.

Vidare anser Lunds naturskyddsförening att redovisningen av gällande lagstiftning på naturskyddsområdet är i planen är otydlig. Endast riksintressen beskrivs, vilket är det svagaste skyddet i lagstiftningen. Tvingande lagregler är inte redovisade utan bara någon gång antydda, vilket ger en bild av att det inte finns några sådana lagar att ta hänsyn till. Fridlysningsbestämmelserna i miljöbalken och i artskyddsförordningen nämns t.ex. bara i förbigående och inte som tvingande, trots domen i Mark- och miljööverdomstolen 2023-05-08 i mål nr P14414-21 (ett planärende).

Lunds naturskyddsförening anser även att planen bör ta större hänsyn till de höga landskapsvärden som finns i kommunen. Riksintressena för naturvård och kulturmiljövård beaktar landskapsvärden utifrån visuella och pedagogiska aspekter, men det saknas analyser av var kärnvärdena finns inom riksintressena och var de kan vara höga ur regionala och kommunala hänseenden utanför riksintressena. De markerade områdena med värdefull kulturmiljö speglar inte alls kärnvärdena i riksintresset för kulturmiljö utan verkar vara slumpvis placerade.

Kommentar: Eventuell påverkan på fridlysta arter behöver utredas i efterföljande planering. Då särskilt uppmärksammade värden finns i anslutning till utbyggnadsområden så uppmärksammas detta i tillhörande områdesriktlinjer i översiktsplanen.

En redovisning av samtliga naturskydd inom kommunen återfinns under rubriken "Skyddad natur", underrubrik till Riksintressen och lagskydd.

Översiktsplanen har kompletterats med en mer utförlig redovisning av landsbygden. Kommunen har delats in i 19 landsbygdsområden som baseras på landskapets karaktär och områdets känslighet och potential. För varje delområde beskrivs riktlinjer, berörda riksintressen och andra skydd, samt vilka avvägningar som är gjorda i översiktsplanen. Som underlag till detta arbete har en kommuntäckande landskapskaraktärsanalys använts, som beskriver landskapets olika värden. Utpökade områden för värdefull kulturmiljö i mark- och vattenanvändningskartan baseras på en sammanvägning av underlag från kommunens bevaringsprogram, kulturmiljöprogram, värdebeskrivningar av berörda riksintressen för kulturmiljövården samt bedömning av lämplig utveckling.

Hyresgästföreningen Region Södra Skåne vill uppmana kommunen till att förtäta varsamt och att i första hand bygga på redan hårdgjorda ytor för att bevara gröna ytor.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats med förtydligande formuleringar.

Höjeådalens intresseförening anser att det saknas tydliga avgränsningar i kartan för värdefull kulturmiljö (Riksintresset vid Hunnerup saknar märkning på odlingsmarken) samt utmärkning av naturreservatet som en värdefull vatten- och naturmiljö. Detta bör åtgärdas för att ge en klarare bild av områdets miljömässiga prioriteringar för framtida planering.

Kommentar: Höjeådalens naturreservat ligger inom tätorten och klassas därför som grönstruktur. Kategorin värdefulla vatten- och naturmiljöer återfinns utanför kommunens tätorter. Odlingsmarken ändras till värdefull kulturmiljö till granskning.

AFSL noterar att 'Grönstruktur' är en kategori, dvs markerade arealer och stråk. I text saknas relation till antaget Grönprogram (från jan -20 är). Med digitaliseringens potenser bör kartan utvecklas och möjliggöra differentierad redovisning av egenskaper och kvaliteter i landskapet.

Vidare anser AFSL att samrådsförslaget är motsägelsefullt, uttryck som "förtätningen genomförs utan att grönstrukturen påverkas negativt i allt för stor utsträckning" är ett av många, jmf med "grönstrukturen behöver säkerställas vid förtätning."

Kommentar: Översiktsplanen utgår till stor del från kommunens grönprogram. Ställningstaganden, strategier och riktlinjer syftar till att bekräfta grönprogrammets ambitioner och omsätta det i fysisk planering.

Ambitionen är att förtätning ska kunna genomföras utan att grönstrukturens funktioner för såväl natur- som rekreationsvärden ska påverkas negativt. Det kan innebära att vissa ytor utan vidare funktioner eller värden kan komma att exploateras, medan andra behöver utvecklas och stärkas för att möta upp framtida behov vid förtätning.

Privatperson med diarienummer 171 anser att juridiskt lagskydd ska ges till våra parker så att de inte exploateras.

Kommentar: Det är översiktsplanens roll att göra avvägningar mellan olika intressen. I mark- och vattenanvändningskartan framgår vilka områden som utgör grönstruktur inom tätorterna. De flesta parker är idag planlagda som parkmark. För att exploatera dessa behöver man ta fram en ny detaljplan enligt plan- och bygglagen.

Riksintressen och lagskydd

Riksintresse Totalförsvaret

Länsstyrelsen ser att översiktsplanen inte redovisar senast beslutade riksintresseanspråk för totalförsvaret. Inför granskningen behöver handlingarna uppdateras. Det är flera aspekter i planen kopplat till kommunens utveckling som riskerar hamna i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del. Länsstyrelsen uppmanar kommunen att se över förslaget inför granskningen och låta de delar som riskerar att påtagligt skada riksintresset utgå ur Lunds översiktsplan. Det bör också förtydligas i översiktsplanen att Lunds kommun i dagsläget inte berörs av något riksintresseanspråk för totalförsvarets civila del.

Även **Försvarmakten** lyfter att översiktsplanen måste uppdateras med senast beslutade riksintresseanspråk. Nytt beslut om riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del togs den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1), därmed är de delar av översiktsplanen som redogör för ett tidigare taget beslut inte aktuell. Försvarmakten gör därför bedömningen att planförslaget i sin nuvarande utformning kan innebära risk för påtaglig skada för riksintresse för totalförsvarets militära del. Försvarmakten förutsätter att kommunen i granskningshandlingen av översiktsplanen tydligt redovisar riksintressen för totalförsvarets militära del samt tydligt beskriver hur dessa avses tillgodoseas.

Vidare saknar Försvarmakten geografiska gränser för riksintresse Revingeheds övningsfält och skjutbana och Björka övningsfält i kartunderlaget. Utpåkade riksintressen, områden av betydelse och påverkansområden för totalförsvarets militära del är inte korrekt benämnda i underlaget enligt Försvarmaktens senaste beslut om riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del (FM2022-23088:1).

Försvarmakten anser att kartan på s.625 bör tydliggöra skillnaden på område av riksintresse, påverkansområde för buller eller annan risk och påverkansområde övrigt. Förklaringen av områdena på s.626 bör kompletteras så att det blir tydligt vad de olika områdena innebär, med fördel hänvisning till riksintressekatalogen. I stycket om riksintresse/påverkansområde bör förklaringen kompletteras med att bostadsbebyggelse är något som anses vara av påtaglig skada.

Kommentar: Redovisningen av riksintresset har uppdaterats i enlighet med senaste beslutade riksintresseanspråk och beskrivning. Påverkan på

riksintresset har tydliggjorts i handlingen i form av bland annat avvägningstexter och områdesriktlinjer.

Försvarsmakten vill betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen. Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Kommentar: Behovet av remittering till Försvarsmakten förtydligas.

Försvarsmakten vill betona att samråd ska ske med Försvarsmakten där Försvarsmakten lämnar ett yttrande enligt gällande rutin. Skrivningar bör formuleras om så att det tydligt framgår och inte misstolkas att Försvarsmakten ska remitteras.

Utifrån Boverkets inrådan har Försvarsmakten sedan år 2019 ändrat benämningen influensområde till påverkansområde. För tydligheten bör denna terminologi användas i översiktsplanen och ordet influensområde ändras till påverkansområde.

Försvarsmaktens anser att Försvarsmaktens verksamhet redogörs på ett alltför översiktligt sätt i översiktsplanen, trots att övningsfältet upptar ca 11 procent av kommunens yta och utgör ett riksintresse för totalförsvarets militära del.

Kommentar: Handlingen har setts över med Försvarsmaktens synpunkt i beaktande.

Övriga riksintressefrågor

Länsstyrelsen påpekar att översiktsplanen med fördel kan innehålla en kort introduktion om vad riksintressen är och redovisa när de olika riksintresseanspråken beslutats och var de finns att ta del av som helhet.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med detta.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver utveckla sina bedömningar och sin redovisning för hur riksintressen för naturvården ska tillgodoses. Det gäller t.ex. föreslagen utbyggnad i Dalby, Genarp och Torna Hällestad.

Kommentar: Handlingen kompletteras med områdesspecifika riktlinjer som redovisar hur riksintressen för naturvården ska tillgodoses.

Länsstyrelsen informerar om att Naturvårdsverket har i mars i år beslutat om uppdaterade värdebeskrivningar för ett antal riksintresseanspråk. Även Riksantikvarieämbetet har fattat beslut om nya anspråk. Dessa behöver uppdateras i planen inför granskningen.

Kommentar: Handlingen har uppdaterats.

Länsstyrelsen gällande M45, M80 och M83: det finns risk för påtaglig skada vid storskalig energiproduktion inom riksintresseområdet. Länsstyrelsen delar inte kommunens mening att detta är en fråga som "bedöms kunna hanteras inom eventuella lokaliseringsprövningar för att undvika negativ påverkan". Länsstyrelsen vill även betona att olika typer av energiproduktion kan få avsevärt skilda konsekvenser på riksintresset. Att mark som har prövats lämplig för vindkraftsetablering tidigare betyder inte att samma yta är lämplig för en storskalig solcellspark.

Kommentar: I handlingen har förtydligats att områdena utpekade för energiproduktion är under utredning för att klargöra om och vilka områdena som är lämpliga för vilken typ av energiproduktion samt vilka behov av anpassningar som krävs för den specifika platsen. I riksintressebeskrivningarna har påverkan beskrivits på berörda riksintressen samt behov av fortsatt utredning tydliggjorts.

Länsstyrelsen noterar att ändrad användning föreslås i anslutning till riksintressen för kommunikationer, men planen ger inte tillräcklig vägledning för hur riksintressena ska tillgodoses vid utbyggnad i eller i nära anslutning till riksintresseområdena.

Kommentar: Områdesriktlinjer för Lund och Stångby kompletteras med hur utvecklingen förhåller sig till riksintresse kommunikationer samt farligt gods.